

**Makroekonomická predikce
České republiky**

leden 2004

Ministerstvo financí České republiky
odbor Finanční politiky

Obsah:

Predikce makroekonomického vývoje na rok 2004	4
A. Východiska predikce	4
B. Ekonomický cyklus	6
C. Predikce vývoje makroekonomických indikátorů	9
D. Monitoring predikcí ostatních institucí	17
Tabulky a grafy	18
1. Ekonomický výkon	18
2. Ceny zboží a služeb	22
3. Trh práce a domácnosti	24
4. Vztahy k zahraničí	29
5. Úspory a investice	34
6. Demografie	35
7. Úrokové sazby	37
8. Vládní sektor	40
9. Světová ekonomika	46
10. Mezinárodní srovnání	49

Makroekonomická predikce je zpracovávána v odboru Finanční politiky MF ČR se čtvrtletní periodicitou. Je publikována zpravidla v poslední dekádě prvního měsíce každého čtvrtletí a je rovněž dostupná na internetových stránkách MF ČR na adrese:

<http://www.mfcr.cz/index.php?r=33>

Poznámka:

ČSÚ zveřejnil dne 24.10.2003 jednorázovou mimořádnou úpravu ročních národních účtů v běžných cenách za roky 2000 - 2002. Tato revize není v predikci zohledněna, protože její výsledky zatím netvoří ucelenou časovou řadu a nenavazují na ně údaje ve stálých cenách (bližší viz kap. C1).

V prognózách uvádíme **střední intervalových odhadů**. Publikované součtové údaje v tabulkách jsou v některých případech zatíženy nepřesností na posledním desetinném místě vzhledem k zaokrouhlování.

Seznam použitých zkratk:

b.c.....	běžné ceny
BÚ.....	běžný účet platební bilance
HDP.....	hrubý domácí produkt
NFC.....	nepalivové komodity
NZI.....	neziskové instituce
obd.....	období
proc. bod, p.b.	procentní bod
předb.....	předběžně
s.c.....	stálé ceny
st.obd.p.r.	stejně období předchozího roku
VS.....	vládní sektor

Základní pojmy:

předb. (předběžné údaje).....	data z čtvrtletních národních účtů, zveřejněná ČSÚ, která dosud nebyla ověřena ročními národními účty
odhad.....	prognóza minulých čísel, z různých důvodů nedostupných v termínu zpracování publikace, např. HDP z předcházejícího čtvrtletí
predikce.....	prognóza budoucích čísel, používající expertní i matematické metody
výhled.....	prognóza vzdálenějších budoucích čísel, používající především extrapolací metody

Uzávěrka datových zdrojů: 15.1.2004

Predikce makroekonomického vývoje na rok 2004

A. Východiska predikce

1. Vnější prostředí

Rozšíření EU se už stalo faktem, aktuálním se stává hladké zapojení přístupujících zemí do činnosti orgánů Unie. Práce nad návrhem ústavy ukazují, že v brzké době je třeba vyřešit řadu problémů tak, aby návrh byl přijatelný pro všechny zúčastněné.

Stav světové ekonomiky se zlepšuje v závislosti na oživení v USA i Japonsku a patrně i konci stagnace v eurozóně.

Ekonomika USA přešla ve 3. čtvrtletí 2003 do dynamického růstu, dosud se však opožděje nárůst vytvářených pracovních míst. Dále se rozvíjí dvojitý deficit běžného účtu a veřejných financí. Riziko pro světovou ekonomiku představuje rychlá depreciace dolaru.

Konjunktura v EU byla v roce 2003 slabá, unie v podstatě stagnovala. V současnosti se ale zdá, že už bylo dosaženo dna zpomalení a pro rok 2004 se předpokládá oživení. Tři největší ekonomiky eurozóny mají také vleklé problémy s veřejnými financemi, znovu se rozvíjí spor kolem interpretace Paktu stability.

Očekáváme, že dolarové ceny ropy v průběhu roku 2004 postupně klesnou, ale jejich úroveň bude zřejmě vyšší, než byl předpoklad minulé predikce.

Scénář základních parametrů ovlivňujících vývoj domácí ekonomiky je shrnut v tabulce :

Tab. A.1.1: Předpoklady o vývoji vnějšího prostředí

	2002	2003	2004 <i>Predikce</i>	2005 <i>Výhled</i>
USD/EUR	0.944	1.129	1.264	1.264
Ropa Brent <i>USD/barel</i>	25.0	28.8	27.8	25.5
EU-15: - %				
Růst HDP <i>meziročně, s.c.</i>	1.1	0.6	1.7	2.5
Ceny prům. výrobců <i>meziročně</i>	0.1	1.7	1.9	1.6

Podrobnější údaje o vnějším prostředí jsou uvedeny v kapitole C 9.

2. Měnová politika

Měnová politika České národní banky je prováděna v režimu cílování inflace, formulovaném v její Dlouhodobé měnové strategii. Inflační cíl má v období let 2002 až 2005 podobu pásma pro meziroční růst indexu spotřebitelských cen. Cílové

pásma rovnoměrně klesá z úrovně 3 – 5 % v lednu 2002 na úroveň 2 – 4 % v prosinci 2005. V případě nárazových změn předem definovaných exogenních faktorů lze uplatnit režim výjimek z plnění inflačního cíle. Tuto měnovou politiku ČNB nemění.

Spotřebitelské ceny byly v roce 2003 téměř stabilní a inflace se pohybuje hluboko pod úrovní cílového pásma ČNB. K 1. srpnu 2003 ČNB snížila své tři základní sazby (2T repo sazbu na 2 %, diskontní sazbu na 1 % a lombardní sazbu na 3 %). Uvedené sazby jsou nastaveny na nejnižší úroveň od vzniku samostatné ČR a jsou srovnatelné s obdobnými sazbami v eurozóně, úrokový diferenciel je prakticky nulový. Současná podoba výnosové křivky má klasický tvar, signalizuje očekávání stability základních sazeb s určitou tenzí k jejich zvyšování.

Predikce vychází z předpokladu stability základních úrokových sazeb počátkem roku 2004 a poté jejich mírného zvyšování, které bude přiměřené cenovému vývoji a aktivitě domácí i evropské ekonomiky.

3. Fiskální politika

V posledních letech dochází k prohlubování deficitů veřejných rozpočtů, a to i při poměrně dynamickém ekonomickém růstu. Výše fiskálních deficitů se zvyšuje i přes využívání jednorázových příjmů, což vede k akceleraci růstu vládního dluhu. Zpomalení růstu deficitu primární bilance naznačuje, že se expanzivnost fiskální politiky snižuje. Na straně příjmů došlo za poslední dva roky k nárůstu složené daňové kvóty, zvýšila se váha přímých daní. Struktura výdajové strany je zatížena rostoucím podílem sociálních mandatorních výdajů.

Vedle přímých výdajů spojených s transformací nesou veřejné rozpočty náklady spojené s přibližováním úrovně infrastruktury a ekologických norem standardům zemí EU a náklady spojené s přizpůsobováním politik a právního a institucionálního rámce. To vše vytváří úzký manévrovací prostor pro realizaci efektivní fiskální politiky a současně neumožňuje bez realizace reformních kroků snížit podíl veřejných výdajů na HDP. Z vývoje veřejných financí je patrná existence strukturálních problémů; deficity veřejných rozpočtů nemají cyklickou povahu. Výdaje jsou pouze zčásti

alokovány do oblastí, které by z dlouhodobého hlediska vyvolávaly pozitivní multiplikační efekty.

Vzhledem k výše uvedenému negativnímu vývoji v oblasti veřejných financí se politická reprezentace shodla na potřebě jejich reformy. Koncepce reformy veřejných rozpočtů, kterou vypracovalo Ministerstvo financí, byla schválena usnesením vlády č. 624 z 23. června 2003. Reforma bude realizována jako souhrn opatření na příjmové a výdajové straně veřejných rozpočtů s těžištěm na straně výdajů. Jejím cílem je snaha o dosažení trvalé redukce fiskálních deficitů. Vláda stanovila fiskální cíl pro rok 2006 v podobě podílu deficitu vládního sektoru na HDP ve výši 4 % a trajektorii poklesu deficitu.

Základním nástrojem k zajištění poklesu fiskálního deficitu a dosažení cíle bude stanovení závazných střednědobých výdajových rámců, které budou limitovat objem výdajů státního rozpočtu a státních fondů v horizontu let 2004 až 2006 a umožní získat kontrolu nad vývojem výdajů. Výdajové stropy a pravidla postavená na střednědobém rozhodování povedou k adresnějšímu stanovení výdajových priorit, a tím i k lepší efektivnosti rozpočtové alokace. Současně dojde k posílení programového financování v rámci státního rozpočtu. Tyto změny by měly být zohledněny v nových rozpočtových pravidlech.

Podrobnější údaje o vývoji veřejných rozpočtů jsou uvedeny v kapitole C 8.

4. Strukturální politiky

Strukturální opatření na trzích produktů, práce a kapitálu se zaměřují na vytváření podmínek pro zvyšování růstového potenciálu ekonomiky, její konkurenceschopnosti a na zvyšování zaměstnanosti. Bude pokračovat liberalizace trhů a další kroky zaměřené na snižování a zjednodušování administrativní zátěže pro podnikatele při zakládání a vedení firem.

Zlepší se vymahatelnost práva a zefektivní se občanské soudní řízení v občanských a obchodních

věcech a zkvalitní se právní rámec výstupu z trhu (rekodifikace úpadkového práva). Očekáváme, že se postupně začnou projevovat kroky vlády, sledující zvýšení pružnosti trhu práce obsažené v Národním akčním plánu zaměstnanosti - schválené korekce systému státní sociální podpory a dávek sociální péče, zejména korekce vyplácení dávek sociální potřebnosti. Výsledkem všech těchto opatření by mělo být zkrácení doby reakce nabídkové strany ekonomiky na poptávkové impulsy, lepší alokace zdrojů a tvorba nových pracovních příležitostí. Předpokládáme pokračování restrukturalizačních procesů, privatizace a nápravy cenových distorzí.

Očekáváme, že tato opatření přispějí k efektivnějšímu fungování trhů v souladu se strategickými cíli definovanými na summitu Evropské rady v březnu 2000 v Lisabonu a navazujícími na cardiffský a lucemburský proces. Reformní opatření přispějí ke zvýšení adaptability ekonomiky vůči šokům a budou dále stimulovat příliv zahraničních investic; to přispěje i k vyváženému rozvoji regionů a zachování sociálního smíru. Atraktivnost české ekonomiky pro zahraniční investory daná makroekonomickou stabilitou, hospodářskou perspektivou, geografickou polohou a umocněná kodifikovaným systémem investičních pobídek se ještě zvýší po přistoupení k Evropské unii.

Regionálně orientovaná opatření se budou i nadále zaměřovat především na zvýšení zaměstnanosti a snížení nezaměstnanosti v problémových a útlumových oblastech a na určité skupiny obyvatelstva, jako jsou mladí lidé, u kterých je míra nezaměstnanosti velmi vysoká a lidé, kterým hrozí sociální vyloučení (obtížněji adaptabilní, s minimálním vzděláním). Opatření na trhu práce budou celkově usilovat o pružnější podmínky, o zvýšení mobility pracovníků mezi profesemi, odvětvími a regiony.

V delším horizontu se i zvýší investice do lidských zdrojů, účast v terciálním vzdělávání a na školení u všech vě. těch s nízkou kvalifikací; současně se tím i zvýší citlivost vzdělávacích systémů na potřeby trhu práce. Sociální politika se bude orientovat na zvýšení motivace práceschopného obyvatelstva k preferenci práce před závislostí na sociálních dávkách. Dále se posílí podpora rozvoje vědy a výzkumu.

B. Ekonomický cyklus

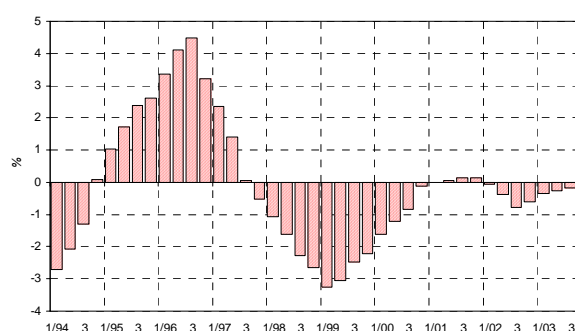
1. Pozice v rámci ekonomického cyklu

Koncept produkční mezery a potenciálního produktu je používán pro analýzu a hodnocení ekonomického vývoje, pro výpočty strukturální bilance veřejných rozpočtů a v neposlední řadě i jako jeden z indikátorů pro rozhodovací proces při tvorbě ekonomických politik.

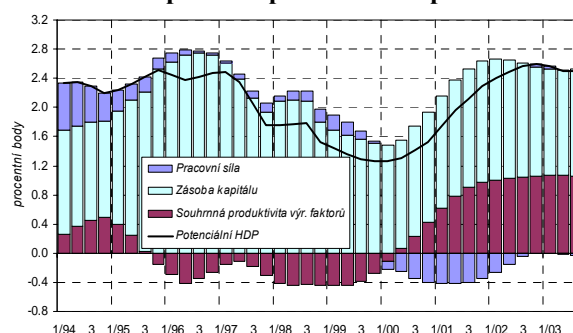
Potenciální produkt, specifikovaný na základě výpočtu Cobb-Douglasovy produkční funkce, udává úroveň hrubého domácího produktu při průměrném využití výrobních faktorů, tedy nezávisle na pozici v ekonomickém cyklu. Růst potenciálního produktu, který je klíčovým ukazatelem reálné konvergence, lze rozložit na příspěvky pracovní síly, zásoby kapitálu a úhrnné produktivity výrobních faktorů.

Produkční mezera identifikuje cyklickou pozici ekonomiky a vyjadřuje vztah mezi hrubým domácím produktem, odhadnutým statistickým úřadem, a potenciálním produktem.

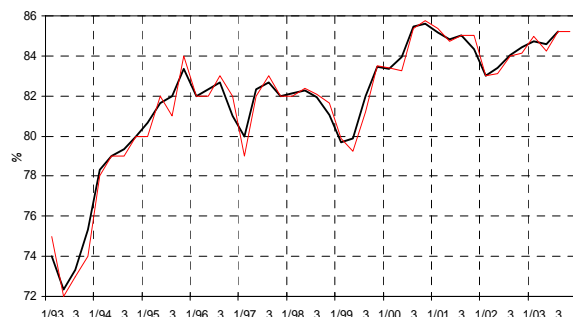
Graf B.1.1: Produkční mezera

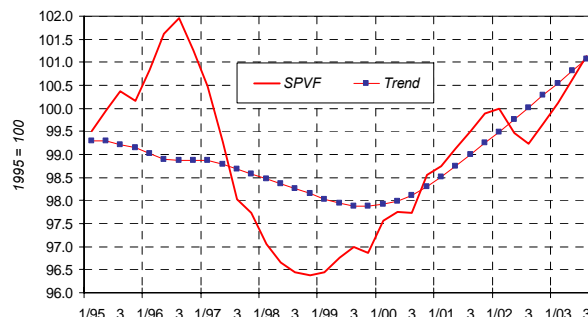
Graf B.1.2: Tempo růstu potenciálního produktu

Graf B.1.3: Využití kapacit v průmyslu

Graf B.1.4: Souhrnná produktivita výrobních faktorů

Výpočty naznačují, že se záporná produkční mezera postupně uzavírá, ve 3. čtvrtletí 2003 dosáhla již jen cca -0,2 % potenciálního produktu. Ekonomiku v této fázi cyklu není vhodné stimulovat expanzivními politikami, ale spíše politikami zaměřenými na zvýšení růstu ekonomického potenciálu a zejména souhrnné produktivity výrobních faktorů.

Podle našich propočtů potenciální produkt v české ekonomice meziročně roste tempem okolo 2,5 %. Vzhledem k tomu, že tento růst v zemích Evropské unie se podle údajů OECD pohybuje okolo 2 %, současný potenciální růst české ekonomiky nezaručuje dostatečně rychlou reálnou konvergenci k ekonomické úrovni EU-15, protože za

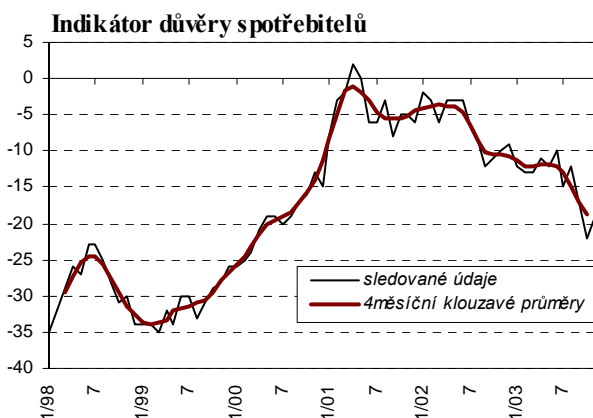
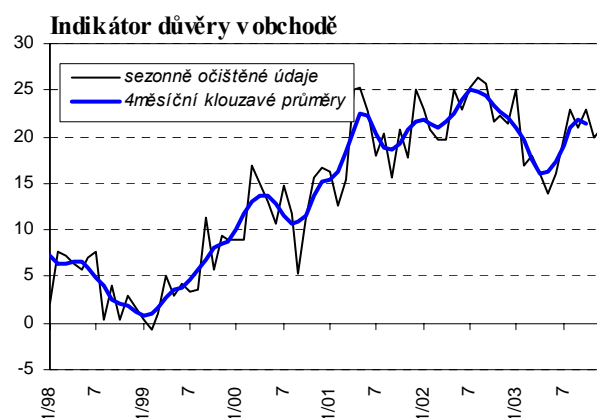
nezměněných podmínek by proces dohánění trval více než 100 let.

K růstu potenciálního produktu přispívá zlepšování nabídkové strany ekonomiky díky přílivu přímých zahraničních investic. Rovněž očekáváme pozitivní efekty reformy veřejných financí. Naopak za hlavní překážky bránící vyšší dynamice ekonomického potenciálu a posilování konkurenční schopnosti ekonomiky považujeme některé parametry institucionálního prostředí (např. nedostatečnou pružnost trhu práce, špatnou vymahatelnost práva či existující bariéry vstupu ekonomických subjektů na trh a výstupu z něho).

2. Individuální konjunkturální indikátory

Konjunkturální ukazatele vyjadřují názory respondentů na současnou situaci a vývoj v blízké budoucnosti. Hlavní výhodou spočívá v rychlé dostupnosti výsledků, do kterých se promítá široký okruh vlivů formujících očekávání ekonomických subjektů.

Grafy B.2.1: Indikátory důvěry

V roce 2003 se v průmyslu podařilo udržet růst i přes pokračující stagnaci v zahraničí. Respondenti hodnotili v prosinci svoji ekonomickou situaci poměrně dobře, i když se mírně zhoršilo hodnocení celkové poptávky po produkci. Hodnocení současné zahraniční poptávky se však zlepšilo. Přetrvávalo mírné zvyšování stavu zásob hotových výrobků, které může být bráno jako varování.

Pro začátek roku 2004 se očekává zpomalení výrobní činnosti a stagnace ve vývoji zaměstnanosti. Příznivější očekávání ve výhledu podniků se začínají projevovat u celkové poptávky, kde respondenti více počítají ve svých odpovědích s dlouho očekávaným nástupem konjunktury v zemích Evropské unie. Také se v příštích šesti měsících očekává zlepšení ekonomické situace.

Ve stavebních podnicích se udrželo výrazně dobré hodnocení současné ekonomické situace při poměrně dobrém hodnocení celkové poptávky.

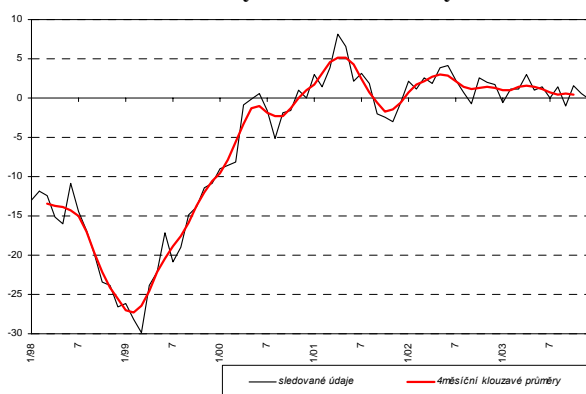
Hodnocení zahraniční poptávky se mírně zhoršilo a její úroveň zůstala nízká. V příštích třech měsících předpokládají respondenti zhoršení své ekonomické situace. Jejich výhled na šest měsíců je však optimističtější, počítá již se zlepšením ekonomické situace (proti prosinci 2003).

Z odpovědí respondentů v obchodě vyplývá, že jejich ekonomická situace je převážně považována za uspokojivou (příznivý vývoj prodeje zboží) a pro příštích šest měsíců se očekává její růst.

Indikátor důvěry spotřebitelů v roce 2003 signalizuje stále větší nejistoty z nadcházejícího vývoje. Pro rok 2004 spotřebitelé počítají s růstem nezaměstnanosti. Spolu s tím předpokládají, že ve stejném období dojde ke zhoršení jak celkové ekonomické situace, tak i jejich finanční situace. Současnost považují spotřebitelé za dobu vhodnou pro pořizování zboží dlouhodobé spotřeby a pro spoření.

Souhrnný indikátor důvěry, který je váženým průměrem čtyř základních dílčích indikátorů důvěry, zůstal po celý rok 2003 relativně stabilní.

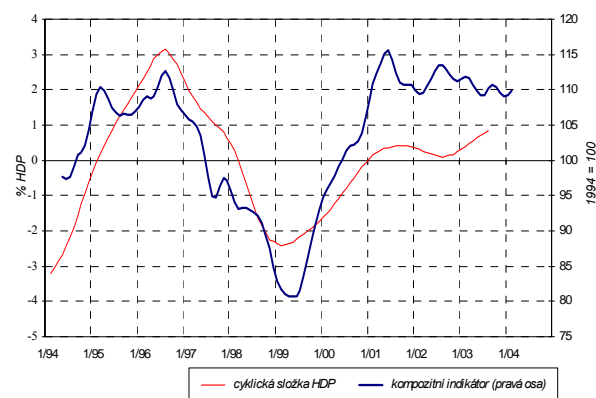
Graf B.2.2: Souhrnný indikátor důvěry

3. Kompozitní konjunkturální indikátor

Předstihový kompozitní indikátor je sestaven z výsledků konjunkturálních průzkumů, které splňují požadavky kladené na předstihové indikátory cykličnosti (ekonomická interpretovatelnost, statisticky pozorovatelný vztah k průběhu cyklu, rychlá a pravidelná dostupnost dat). Ukazatel je k dispozici téměř 5 měsíců před publikací prvního odhadu HDP. Je třeba zdůraznit, že nestabilita ekonomického prostředí v průběhu transformace limituje spolehlivost předstihových indikátorů v České republice.

Graf B.3.1: Kompozitní předstihový indikátor (synchronizovaný s průběhem HDP)

V průběhu konjunkturálního indikátoru nedošlo v posledním období k žádným výraznějším změnám. Od změny trendu v polovině roku 2001 pokračuje indikátor v kolísání na přibližně stejné úrovni s mírně klesající tendencí (viz graf B.3.1). Cyklická složka HDP zaznamenala po vrcholu v roce 2001 rovněž kolísavý pohyb, přičemž v průběhu roku 2003 došlo k jejímu opětovnému nárůstu.

Indikátor ani pro 4. čtvrtletí 2003 a počátek roku 2004 neposkytuje signál obratu směrem k akceleraci či zpomalení ekonomické aktivity. Na základě indikátoru je možné očekávat udržení dosavadních tendencí. Nemělo by dojít k většímu pohybu cyklické složky HDP a růst HDP by se měl pohybovat zhruba na úrovni růstu potenciálního produktu (viz kap. B.1).

C. Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Změny proti předchozí predikci z října 2003 jsou vyznačeny kurzívou. Údaje vztahující se k rokům 2005 a 2006 jsou extrapolacním scénářem, který naznačuje směr možného vývoje, a jako takový není v dalším textu komentován.

Vývoj hlavních makroekonomických indikátorů české ekonomiky a jejich predikce jsou shrnuty v následující tabulce:

Tabulka C.1: Hlavní makroekonomické indikátory

		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
							<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	-1,0	0,5	3,3	3,1	2,0	2,9	2,8
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	-1,6	1,7	2,5	3,6	4,0	6,4	3,4
Spotřeba vlády	<i>růst v %, s.c.</i>	-4,4	2,3	-1,0	(5,3)	5,7	0,2	-0,3
Tvorba fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	0,7	-1,0	5,3	(5,5)	0,6	2,6	3,8
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	10,6	3,0	1,1	6,3	2,6	2,7	3,0
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	10,7	2,1	3,9	4,7	1,8	0,1	3,1
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>růst v %</i>	-1,4	-2,1	-0,7	0,4	(0,8)	-0,6	-0,5
Míra reg.nezaměstnanosti (MPSV)	<i>průměr v %</i>	6,0	8,5	9,0	8,5	9,2	9,9	10,3
Objem mezd a platů	<i>růst v %, b.c.</i>	4,8	3,5	4,8	7,0	6,2	5,8	5,4
Podíl BÚ na HDP	<i>%</i>	-2,2	-2,7	-5,3	-5,7	-6,4	-6,5	-6,3

Údaje o růstu spotřeby vlády, hrubé tvorby fixního kapitálu za rok 2001 a zaměstnanosti za rok 2002 jsou uvedeny v závorce vzhledem k metodickým změnám těchto ukazatelů, které jsou popsány v pozn. č. 1 a 2.

Vstup do Evropské unie v květnu 2004 s sebou nepřinese zlom ve vývoji makroekonomických veličin. Spíše se projeví postupným zvyrazňováním trendů a tendencí nastartovaných v předvstupním období. Česká ekonomika začne postupně využívat výhody plynoucí ze zapojení do jednotného trhu a ze zlepšování institucionálního prostředí.

1. Ekonomický výkon¹

ČSÚ zveřejnil dne 24. 10. 2003 mimořádnou úpravu ročních národních účtů v běžných cenách za roky 2000 - 2002, která odráží harmonizaci se standardy ESA 95 a zahrnuje nově zjištěné skutečnosti.

Výsledky revize zatím netvoří ucelenou časovou řadu, nenasazují na ně čtvrtletní údaje ani údaje ve stálých cenách. Nyní zveřejňovaná data za rok 2001 mají semidefinitivní charakter, data za rok 2002 jsou předběžná. V dalším procesu zpřesňování proto mohou být změněna. Publikace časové řady čtvrtletních národních účtů v běžných cenách a ve

stálých cenách roku 2000 v nové metodice za období let 2000 - 2003 se předpokládá v červnu 2004.

Vzhledem k těmto skutečnostem není revize v predikci zohledněna.

Ve 3. čtvrtletí 2003 došlo v České republice ke zvýšení meziročního ekonomického růstu proti předchozímu čtvrtletí. Růst byl tažen spotřebou domácností. Při ekonomické stagnaci v zemích EU vývozci sice udrželi exportní výkonnost, dovoz ve stálých cenách ale zachovával předstih před vývozem.

Meziroční přírůstek HDP ve stálých cenách dosáhl 3,4 % (proti odhadu 2,6 % v říjnové predikci). Sezónně očištěný HDP vzrostl proti 2. čtvrtletí 2003 o 0,7 %. To znamená zachování mezičtvrtletního tempa růstu z 2. čtvrtletí. Předpokládáme, že se po určitém zpomalení bude dynamika ekonomického výkonu postupně zvyšovat. V roce 2003 růst HDP odhadujeme na cca 2,9 % (proti 2,5 %), pro rok 2004 očekáváme růst HDP na úrovni 2,8 % (predikci neměníme).

Růst výdajů na finální spotřebu domácností se v 3. čtvrtletí 2003 dále zrychlil a jejich přírůstek dosáhl ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku 7,2 % (proti 4,5 %). Výdaje domácností jsou stimulovány růstem reálných mezd a nízkými úrokovými sazbami. Část spotřeby se realizuje nákupy zboží dlouhodobé spotřeby při využívání různých forem spotřebitelských úvěrů – tedy na úkor tvorby úspor. Celoročně předpokládáme, že růst spotřeby domácností dosáhl

¹ V datové základně jsou do roku 2000 dodávky vojenské destruktivní techniky (především bitevníků L-159) zařazeny v hrubé tvorbě fixního kapitálu (HTFK), od roku 2001 byly přesunuty v souladu s metodikou ESA 95 do výdajů vlády. Tato nekonzistentnost ovlivňuje pouze strukturu a nikoli výši HDP. Meziroční indexy 2001/2000 u HTFK a spotřeby vlády jsou tedy touto nesrovnalostí ovlivněny.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

6,4 % (proti 4,6 %). V roce 2004 vzhledem k předpokládanému obnovení inflace a efektům reformy veřejných financí očekáváme mírné zpomalení dynamiky na 3,4 % (proti 2,9 %).

Spotřeba vlády ve 3. čtvrtletí 2003 klesla o 1,1 % (proti stagnaci). V roce 2003 by měl přírůstek spotřeby vlády činit cca 0,2 % (proti 0,5 %). V roce 2004 předpokládáme, že reforma veřejných financí povede k úspornému chování vládních institucí jak z hlediska zaměstnanosti, tak i nákupů zboží a služeb. Očekáváme pokles o 0,3 % (proti poklesu o 0,5 %).

Zatímco ve 3. čtvrtletí stavební investice dosáhly meziročního přírůstku 7,2 %, přírůstek investic do strojů a zařízení činil pouze 1,8 %. Dynamický přírůstek investic finančních institucí (+44,4 %) a vlády (+12,1 %) kontrastuje s mírným růstem investic u nefinančních podniků (2,4 %) a poklesem investic domácností (-4,8 %). Investice domácností klesaly i přes přírůstek nových hypotečních úvěrů. Celkový objem investic v 3. čtvrtletí 2003 stoupl proti stejnému období předchozího roku o 3,9 % (proti 0,3 %). V celém roce 2003 by měly investice stoupnout o 2,6 % (proti 0,1 %). V roce 2004 očekáváme obnovení dynamiky investic s přírůstkem 3,8 % (proti 2,2 %).

2. Ceny zboží a služeb

Spotřebitelské ceny zůstaly až do konce roku 2003 stabilní (viz graf 2.4). Hladina spotřebitelských cen se od poloviny roku 2001 pohybovala ve velmi úzkém koridoru. V průběhu roku 2003 byl poprvé od počátku transformace několikrát zaznamenán její meziroční pokles. Obavy z deflačního vývoje se ukázaly jako neopodstatněné vzhledem k tomu, že některé nákladové faktory, např. směnný kurz a světové ceny potravin a surovin, postupně přestávaly tlačit na pokles cen.

V roce 2003 dosáhla průměrná míra inflace 0,1 % (v souladu s predikcí). Tak nízká inflace byla naposledy zaznamenána v roce 1987, ovšem za zcela jiných ekonomických podmínek. Meziroční přírůstek dosáhl 1,0 % (proti 1,1 %) při příspěvku administrativních cenových opatření ve výši 0,3 procentního bodu (proti 0,2 p.b.). Důvodem změny je ponechání cen energií pro domácnosti od října 2003 na předchozí hladině.

Proti růstu cen působilo zejména silné konkurenční prostředí na domácím trhu. Rovněž růst cen minerálních paliv na světových trzích ve 2. pololetí 2003 až ke 30 USD/barel byl tlumen výraznou aprecií směnného kurzu koruny vůči dolaru (průměrné meziroční posílení ve 2. pololetí o cca 11 %) a nepromítl se do růstu cen pohonných hmot.

V roce 2004 očekáváme, že především v důsledku zavedení nezbytných harmonizačních úprav v oblasti nepřímých daní dojde ke zrychlení

růstu cen. Průměrnou míru inflace odhadujeme v intervalu se středem 3,1 % (proti 2,6 %) při příspěvku administrativních cenových opatření ve výši 2,8 p.b. (proti 1,7 p.b.). Hlavní příčinou vyšší prognózy inflace je přesun DPH u cen veřejného stravování ze snížené do základní sazby.

Naproti tomu případný rychlejší růst cen nájemného proti stávajícímu návrhu MF by vzhledem k nízké váze nájemného vzniklého regulací neměl na cenový vývoj významnější vliv.

Poptávkový efekt vyplývající z přistoupení k EU uvažujeme pouze v minimálním rozsahu.

Odhad růstu implicitního deflátoru HDP pro rok 2003 činí 2,7 % (proti 2,3 %), pro rok 2004 jej odhadujeme okolo 2,9 % (proti 2,7 %).

3. Trh práce a domácnosti

Trh práce, představující výrazný makroekonomický problém, je nadále ovlivněn pomalým ekonomickým růstem, relativně rychlým růstem mezd a přetrvávajícími problémy nabídkové strany, které se společně jako nejvýznamnější faktory odrážejí v poměrně vysoké a stále rostoucí úrovni nezaměstnanosti a poklesu zaměstnanosti. Rigidita nabídky (nízká adaptabilita, regionální i profesní nepřizpůsobivost, obtížná zaměstnatelnost některých segmentů populace) přetrvávala rovněž díky nezměněným podmínkám v podpoře a dosažitelnosti sociálních příjmů.

Zaměstnanost

(V metodice VŠPS)

V kvantitativním vyjádření je třeba při interpretaci přechodného období přihlídnout k metodickým úpravám ve výběrových šetřeních pracovních sil (VŠPS)².

Celková zaměstnanost poklesla ve 3. čtvrtletí podle všech dostupných statistik. Ve vývoji zaměstnanosti směrem k růstu působily pouze průběžně zpomalující aktivity uvolňovaných zaměstnanců směřující k využívání všech možností pracovního uplatnění, projevující se v přírůstku v podnikatelském sektoru. Ani stabilizační dopady přílivu zahraničních investic (přes dodavatelsko-odběratelské vztahy) nepřevážily váhu racionalizačních opatření a propouštění v odvětvích i jednotlivých podnicích.

² Harmonizace dotazníku se standardem Eurostatu od 1. čtvrtletí 2002 mimo jiné znamenala předřazení otázky, zda osoba ve sledovaném období pracovala za mzdu či jinou odměnu alespoň 1 hodinu. Tato úprava proti předchozímu období patrně psychologicky zapůsobila na respondenty a změnila v roce 2002 výstupy přesunem části osob z kategorie nezaměstnaných do zaměstnaných, a to převážně mezi podnikatele bez zaměstnanců.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Průběžná restrukturalizace, přímé i nepřímé dopady reorganizace armády a připravované omezování počtu pracovníků v bankovníctví, některých službách a státních institucích povedou v nejbližším období k dalšímu poklesu počtu zaměstnanců. Ten bude ve výrazně menší míře než dosud kompenzován přírůstkem podnikatelů, m.j. i vzhledem k zavedení minimální daně pro živnostníky.

Odhadujeme, že v roce 2003 celková zaměstnanost poklesla o 0,6 % (*proti 0,1 %*). V roce 2004 obdobně očekáváme pokles o 0,5 % (*proti 0,1 %*).

Nezaměstnanost

Míra registrované nezaměstnanosti v roce 2003 činila v průměru 9,9 % (*v souladu s predikcí*), koncem roku dosáhla 10,3 % (*proti 10,4 %*). Sezónně očištěná data v průběhu roku vzrůstala.

Růst strukturální nezaměstnanosti je přes mnohá opatření, soustředěná zejména v problémových severních regionech, již chronickým jevem s velmi negativními důsledky nejen pro nezaměstnané (sociálními i ekonomickými), ale i pro systém sociálního zabezpečení. Velmi negativním jevem je stále se zvyšující počet dlouhodobě nezaměstnaných. Na konci roku 2003 byl již podíl dlouhodobě nezaměstnaných 41 %, tedy o 6 procentních bodů vyšší než podíl osob pobírajících podporu v nezaměstnanosti, v některých okresech bylo dlouhodobě nezaměstnaných již více než 50 %.

Podle údajů VŠPS lze (na základě rozdílných výsledků obou způsobů zjišťování) mj. dovozovat, že někteří registrovaní nezaměstnaní jsou ekonomicky aktivní v šedé ekonomice.

Počet registrovaných nezaměstnaných v průběhu roku 2004 dále mírně poroste. Problémy se mohou zvýraznit, neboť přijatá či připravená sociálně laděná opatření budou stimulovat některé skupiny současných i potenciálních nezaměstnaných spíše k legalizaci aktivit v šedé ekonomice než k aktivnímu přístupu ke komplexnímu řešení vlastních problémů, např. cílenými rekvalifikacemi a ochotou pracovat i za nižší mzdu než v původním zaměstnání. Ekonomický tlak na růst produktivity práce bude nadále zvyšovat nároky na kvalifikaci a přizpůsobivost stávajících i nově přijímaných zaměstnanců.

Prodlužování doby odchodu do důchodu rovněž rozšiřuje nabídku pracovní síly. Podle stávající situace lze zejména u osob s nižší kvalifikací očekávat přesunutí tohoto přílivu spíše do nezaměstnanosti a nenavazujících úvazků na dobu určitou.

Regionální diference v míře nezaměstnanosti budou přetrvávat vzhledem k nabídkovým rigiditám a omezené poptávce po nekvalifikované pracovní síle převažující v problémových regionech.

V roce 2004 předpokládáme růst nezaměstnanosti na průměr 10,3 % (*predikci neměníme*) s koncovou hodnotou 10,6 % (*proti 10,5 %*).

Domácnosti

(*v metodice národních účtů*)

Podle předběžných výsledků se ve 3. čtvrtletí 2003 při meziročním udržení nominálního růstu mezd (2. i 3. čtvrtletí o 5,7 %) i disponibilního důchodu (o 5,9 %, resp. 5,8 %) dále zrychlilo tempo přírůstu výdajů na konečnou spotřebu (z 5,3 % na 6,7 %). Pro posílení sklonu ke spotřebě působilo motivující prostředí - cenová stabilita, široké možnosti čerpání úvěrů, mimořádně příznivá nabídka v obchodních řetězcích, nízké úrokové sazby a rovněž méně příznivé očekávání vývoje v následujícím roce.

Průměrná hrubá nominální mzda (stanovovaná evidenční metodou) za 3. čtvrtletí 2003 činila 16 522 Kč (meziroční nárůst o 6,3 %).

Růst objemu sociálních dávek ve 3. čtvrtletí meziročně zpomalil zejména vlivem srovnávací základny (valorizací starobních důchodů ve 3. čtvrtletí 2002).

V roce 2004 lze vzhledem k možnému růstu zaměstnanosti pouze v oborech s vysokými nároky na kvalifikaci a výsledkům kolektivních vyjednávání očekávat nominální přírůstek objemu mezd a platů ve výši 5,4 % (*proti 5,5 %*). Růst sociálních dávek bude vzhledem k valorizaci důchodů pouze o 2 procentní body pomalejší než růst mezd, přesto však poměr srovnatelných hodnot průměrného starobního důchodu k průměrné čisté mzdě bude vyšší než 50 % (v roce 2003 to bylo cca 54 %).

4. Vztahy k zahraničí

(*v metodice souhrnné platební bilance*)

Podíl deficitu běžného účtu na HDP se v roce 2003 pohyboval okolo 6 % HDP. Přes pokračující pokles příjmů bilance služeb dosáhl běžný účet meziročně mírného zlepšení, ke kterému přispělo především snížení deficitu bilance výnosů a také zlepšení obchodní bilance. V následujících letech však bude deficit BÚ stále více determinován spíše rostoucím schodkem bilance výnosů než vývojem obchodní bilance.

Deficit obchodní bilance podle celní statistiky na bázi 12měsíčních klouzavých úhrnů se od dosažení maxima v dubnu 2001 (136 mld. Kč) prakticky plynule snižoval, a to i přes nárůst světových cen ropy v 1. čtvrtletí 2003. Od května 2003, kdy dosáhl nejnižší hodnoty 65 mld. Kč od konce roku 1999, se pohybuje pod hranicí 70 mld. Kč.

Tento vývoj je do značné míry překvapivý s ohledem na razantní posílení koruny v roce 2002 a trvající ekonomické ochlazení v zemích EU, zejména v Německu, kam směřuje rozhodující část vývozu (podíl na celkovém vývozu 37 %). Udržení exportní výkonnosti prokazuje růst necenové

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

konkurenceschopnosti domácích výrobců. Významně se projevil náběh nových exportně orientovaných kapacit, zejména v oblasti informačních a komunikačních technologií.

cenový vliv (pohyb vývozních a dovozních cen včetně změn kurzu) na obchodní bilanci byl příznivý. Vývoj kurzu vůči euru v roce 2003 (mírné oslabení) nepředstavoval již pro obchodní bilanci žádné riziko a meziroční zhodnocení proti USD v roce 2003 (o 16 %) působilo ke zlepšení bilance. Významným faktorem pro další vývoj zůstává načasování ekonomického oživení v EU a zejména v Německu, kde růst v roce 2003 zůstal nižší proti prognózám ze začátku roku, a předpoklady překonání stávající stagnace se odsunuly na rok 2004, kdy se však předpokládá pouze mírné oživení. Přes tyto skutečnosti očekáváme, že se vstupem ČR do EU dojde k výraznějšímu oživení jak vývozu, tak i dovozu.

V roce 2004 očekáváme s ohledem na vývoj v oblasti cen surovin a předpokládaným vývojem kurzu proti roku 2003 mírné snížení schodku obchodní bilance na cca 62 mld. Kč (*proti 74 mld. Kč*).

Od konce roku 2002 se snižuje přebytek bilance služeb. Pokles je zapříčiněn nízkými příjmy z vývozu služeb jednak v oblasti cestovního ruchu, ale hlavně u tzv. ostatních služeb (většinou služby pro podniky – možný vliv zpomalení růstu v EU). V roce 2003 očekáváme další snížení přebytku bilance služeb proti předchozímu roku, v roce 2004 by mělo dojít k mírnému zlepšení v závislosti na zrychlení růstu v EU.

Bilance výnosů, zahrnující repatriované i reinvestované zisky zahraničních investorů, stále více přispívá k deficitu běžného účtu. Tento vliv na bilanci běžného účtu se bude v čase dále zintenzivňovat.

Bilance převodů byla v roce 2003 ovlivněna mimořádnými událostmi, na straně příjmů přílivem zdrojů na výplaty náhrad za povodňové škody od zahraničních zajišťoven i příspěvkem EU a na straně výdajů platbou za arbitráž s CME. Vliv těchto plateb na bilanci převodů byl vyrovnaný.

V roce 2003 očekáváme podíl schodku běžného účtu na HDP 6,5 % (*proti 6,7 %*), v roce 2004 pak na zhruba stejné úrovni okolo 6,3 % HDP (*proti 6,8 %*). Tato úroveň by zatím neměla představovat makroekonomické riziko vzhledem k tomu, že deficit je z podstatné části tvořen reinvestovaným ziskem. Schodek bude pokryt přebytkem finančního účtu, založeným především na přílivu přímých zahraničních investic.

Ze střednědobého pohledu bude významné, zda se podaří udržet deficit běžného účtu na takové úrovni, aby nevznikly problémy s jeho financováním.

5. Úspory a investice

Ukazuje se, že od poloviny roku 1998 dochází k téměř monotónnímu poklesu podílu hrubých národních úspor na HDP. Tento jev zvyšuje riziko nárůstu vnější nerovnováhy při takové míře investic, která je nezbytná pro zajištění restrukturalizace ekonomiky a pokračování konvergenčního procesu.

Z hlediska podílu jednotlivých sektorů na deficitu běžného účtu platební bilance (viz graf 5.2) dochází k významnému zhoršení pozice sektoru vlády, ve kterém je největší rozdíl mezi úsporami a investicemi. Zvyšující se deficit finanční bilance vládního sektoru i snížená míra úspor domácností je zatím plně kompenzována nefinančním a finančním sektorem, kde se v letech 2002 a 2003 tvorba úspor zvyšuje při nižší investiční aktivitě. Vývoj v roce 2003 však již signalizoval riziko toho, že nízká tvorba úspor ve vládním sektoru by v budoucnosti mohla začít generovat nárůst deficitu běžného účtu platební bilance, což by vedlo ke vzniku dvojitého deficitu. Tomuto riziku by měla zabránit reforma veřejných financí.

6. Demografie³

Současná demografická struktura je ze statického pohledu zjevně nejpříznivější v celé historii doložené údaji o vývoji populace. Podle nové projekce se dosažení rekordní úrovně podílu počtu obyvatel ve věkové skupině 20 – 59 let posunulo na rok 2005 (viz graf 6.1). Vyskytují se v ní současně početně silné ročníky narozené bezprostředně po 2. světové válce a současně i silná generace z konce 70. a 80. let. Vedle toho klesá počet mladých lidí a roste počet seniorů ve věku 60 let a více.

Z dynamického pohledu jsme svědky počátku procesu stárnutí obyvatelstva, který bude eskalovat na konci této dekády. Podíl mladých věkových kategorií se bude nadále snižovat. Příčinou je minulá i současná extrémně nízká míra porodnosti související nejen se změnou životního stylu, ale i s velmi obtížnou dostupností bydlení pro mladé rodiny. Naopak počet i podíl seniorů v populaci poroste v důsledku prodloužení střední délky života. Demografický vývoj představuje riziko pro vývoj ekonomiky ve středním a dlouhém období.

Vyspělé státy, které jsou v podobné dočasně příznivé demografické situaci jako Česká republika, obvykle využívají tohoto stavu k vytváření rezerv na pokrytí budoucího neodvratného procesu stárnutí populace.

Vývoj v ČR po roce 1997 byl naopak charakterizován rostoucím deficitem důchodového účtu a prudkým nárůstem počtu starobních

³ Zpracováno na základě demografické projekce ČSÚ z roku 2003.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

důchodců zejména v kategorii předčasných důchodů. Přitom nepříznivé důsledky růstu počtu seniorů jsou přiměřeným způsobem pokryty zákonem o prodloužení věku odchodu do důchodu.

Ke zmírnění této nepříznivé situace přijala vláda opatření typu parametrické reformy. Od poloviny roku 2001 bylo odstraněno zvýhodnění předčasných a znevýhodnění opožděných odchodů do starobního důchodu. Překvapivým výsledkem byl meziroční pokles počet starobních důchodů o cca 15 tis., tj. o 0,7 % na konci roku 2002. Tento pozitivní vývoj však do budoucna vzhledem ke stárnutí obyvatelstva neodstraní enormní tlak na vyrovnanost důchodového účtu. V rámci reformy veřejných financí byl podpořen dalšími parametrickými reformami – dalším omezením předčasných důchodů, valorizací důchodů pouze v zákonem požadované výši, dalším zvyšováním zákonného věku odchodu do důchodu po roce 2007 apod.

Z dlouhodobého pohledu považujeme zachování konstantního poměru průměrného důchodu k průměrné mzdě (vyžadující pravidelnou indexaci na úrovni růstu průměrných mezd) za fiskálně neudržitelné. V tomto horizontu bude situace i přes pozitivní výsledky parametrických reforem vyžadovat systémové řešení.

7. Úrokové sazby

Dlouhodobý pokles úrokových sazeb pokračoval v průběhu roku 2003, v srpnu až říjnu dosahovaly svého historického minima. Cenová stabilita, absence domácích i vnějších inflačních tlaků a snížení úrokových sazeb Evropské centrální banky vedly ke snížení základních sazeb ČNB na dosud nejnižší úroveň, jejich další snižování v nejbližším období však neočekáváme.

Snížení se promítlo do poklesu krátkodobých úrokových sazeb na mezibankovním trhu a do změny sklonu výnosové křivky sazeb PRIBOR, která je nyní rostoucí. V posledních týdnech roku 2003 však sazby mírně rostly na delším konci výnosové křivky. V roce 2004 předpokládáme postupnou akceleraci inflace, založenou především na promítnutí daňových úprav a na očekávaném vývoji cen ropy, potravin, a na oživení domácí i světové ekonomiky. Nastane tak určité pnutí podél celé délky výnosové křivky a projeví se tlak na zvýšení základních úrokových sazeb, ale zřejmě až po květnu 2004.

Predikci úrokových sazeb, s ohledem na hloubku poklesu v roce 2003, opět mírně snižujeme, ale s tím, že již došlo ke změně tendence. Průměrnou hodnotu tříměsíční sazby PRIBOR odhadujeme v roce 2004 na úrovni 2,3 % (proti 2,4 %). Výnos do doby splatnosti 10letých státních dluhopisů, který je podstatně ovlivňován připravovanými masivními emisemi, odhadujeme v roce 2004 na 4,8 % (proti 4,4 %).

Úrokovou sazbu z celkových stavů klientských úvěrů odvozuje od vývoje úrokových sazeb vkladů a předpokladu zachování bankovní marže. Očekáváme, že sazby vkladů na viděnou v průběhu roku 2004 se budou pohybovat na hladině 0,8 % (predikci neměníme). Sazby termínovaných vkladů v průběhu roku mírně porostou a budou kolísat kolem průměrné hodnoty 2,1 % (proti 2,2 %). Úrokové sazby z celkových stavů úvěrů tedy očekáváme rostoucí, v roce 2004 na hladině 5,3 % (proti 5,5 %).

8. Vládní sektor

(v metodice GFS - Government Finance Statistics Mezinárodního měnového fondu)

Deficity veřejných rozpočtů se i nadále prohlubují, nicméně pomaleji než jsme přepokládali v říjnu 2003. V aktuálních odhadech dochází k výrazným změnám.

Celkový deficit veřejných rozpočtů včetně čistých půjček v roce 2003 meziročně vzroste o 122,5 mld. Kč a dosáhne 134,2 mld. Kč, tj. 5,6 % HDP. Ve srovnání s říjnovou predikcí se jeho odhad snížil o 50,1 mld. Kč, což činí v podílovém vyjádření 2,1 p.b. HDP. Odhadovaný deficit veřejných rozpočtů upravený o čisté půjčky (tj. především o příjmy z privatizace a ostatní operace finančního charakteru) v meziročním srovnání klesne o 13 mld. Kč a dosáhne 140,4 mld. Kč, tj. 5,8 % HDP. Ve srovnání s říjnovou predikcí dochází ke snížení jeho odhadu o 45,4 mld. Kč.

Pokud deficit veřejných rozpočtů očistíme o čisté půjčky a dotace transformačním institucím (základní indikátor pro fiskální cílení), vzroste v roce 2003 o 0,6 p.b. a dosáhne hodnoty 4,5 % HDP (říjnový odhad činil 6,6 % HDP). Konsolidovaná daňová kvóta bude činit 37,1 % HDP. Odhadovaný podíl výdajů bez čistých půjček v roce 2003 dosáhne 46,4 % HDP (proti 48,1 %).

Změny našich odhadů byly dány následujícími faktory:

- Ve srovnání s říjnem 2003 došlo ke zlepšení odhadu výsledku hospodaření zejména u státního rozpočtu (o 23,3 mld. Kč), rozpočet tak skončil o 22,6 mld. Kč lépe než předpokládal upravený rozpočet. Ke zlepšení odhadů hospodaření došlo také u většiny státních fondů (celkem o 21,1 mld. Kč).
- U Státního fondu dopravní infrastruktury dojde díky výraznému snížení očekávaných výdajů ke zlepšení deficitu o 15 mld. Kč. O 4,3 mld. Kč selepší saldo hospodaření Státního fondu rozvoje bydlení (nižší očekávané výdaje při zachování objemu příjmů).
- Ve srovnání s říjnem se zejména díky zvýšení odhadovaných příjmů zlepšil očekávaný

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

deficit Fondu národního majetku o 6,6 mld. Kč na 27,5 mld. Kč.

Nadhodnocování výdajů mimorozpočtových fondů se promítá do konečných výsledků veřejných rozpočtů. Jakkoliv je to z hlediska dosaženého celkového výsledku vládního sektoru pozitivní, je nezbytné upozornit i na negativní stránku tohoto vývoje. Fondy počátkem roku účelově nadhodnocují své výdaje s cílem získat silnější pozici při vyjednávání o dodatečných zdrojích. To se zároveň promítá do zveřejňovaných prognóz, a klesá tím jejich věrohodnost. Vzhledem k velkému objemu příjmů a výdajů prognózy výrazně ovlivňuje Fond národního majetku. Z analýzy naplňování jeho příjmů a výdajů v letech 2000 – 2002 je zřejmé, že skutečné příjmy oproti lednovým predikcím dosahovaly v průměru 49,8 %, k nim nastavené výdaje potom v průměru 73,3 % predikce.

Deficit státního rozpočtu (bez operací Národního fondu) se ve srovnání s říjnovou predikcí citelně snížil a činí 109,1 mld. Kč. Na příjmové straně je očekáváno zlepšení vývoje předpokládaných daňových příjmů a poplatků, zejména zlepšení inkasa DPH a spotřebních daní, na výdajové straně jsou očekávány úspory u jednotlivých resortů, které budou převedeny do rezerv na výdaje následujícího roku.

V roce 2003 budou deficity vládního sektoru v nominálním i podílovém vyjádření dosud nejvyšší v historii České republiky. Příjmy vládního sektoru ve srovnání s rokem 2002 klesnou o 4,7 p.b. a jejich podíl bude činit 41,9 % HDP. Hlavní příčinou je pokles očekávaných privatizačních příjmů, které budou o 102 mld. Kč nižší než v roce 2002. Základní příčinou prohlubování deficitů stále zůstává rostoucí podíl mandatorních výdajů, které jsou hlavním důvodem schodků státního rozpočtu i deficitů vládního sektoru. Nejvyšší podíl na celkových výdajích veřejných rozpočtů mají transfery obyvatelstvu včetně neziskových institucí.

Výše uvedený vývoj ovlivňuje celkovou běžnou bilanci. Ta se ve srovnání s rokem 2002 zlepší o 0,8 p.b. a běžný deficit bude činit 0,9 % HDP. Zlepší se také primární bilance⁴ (meziroční pokles o 1 p.b.), jejíž schodek v roce 2003 dosáhne 5,0 % HDP. Vývoj primárního deficitu svědčí o zmírnění expanzivnosti fiskální politiky.

Rozdíl v odhadu deficitu vládního sektoru ovlivnil odhad vládního dluhu. Ten bude podle našich odhadů ke konci roku 2003 činit 554,3 mld. Kč (*proti 570,7 mld. Kč*) – tedy 23,0 % HDP. Meziroční růst vládního dluhu v nominálním vyjádření odhadujeme v roce 2003 na 24,7 %, což je nejvyšší zrychlení od roku 1993. V relaci k HDP se vládní dluh meziročně zvýší o 3,5 p.b. Hlavní příčinou růstu vládního dluhu

je rostoucí státní dluh, který se ve srovnání s rokem 2002 zvýší o 25,5 %.

Ke změně odhadů dochází také pro rok 2004, hodnocení vývojových trendů však zůstává bez zásadních změn. Strukturální problémy veřejných rozpočtů budou přetrvávat i v roce 2004. Daňová kvóta se zvýší o 0,3 p.b. na 37,4 % HDP, k výraznějšímu přiblížení mezi tímto ukazatelem a podílem výdajů na HDP (47,0 %) ale nedojde. Saldo veřejných rozpočtů včetně čistých půjček odhadujeme na -138,9 mld. Kč, resp. 5,5 % HDP. Po očištění o čisté půjčky se schodek vládního sektoru ve srovnání s rokem 2003 prohloubí a dosáhne -157,3 mld. Kč, tj. 6,2 % HDP. Také deficit bez zahrnutí čistých půjček a dotací transformačním institucím se meziročně zvýší a bude činit 5,2 % HDP. Pro rok 2004 je očekáván schodek státního rozpočtu (bez operací Národního fondu) ve výši 115,0 mld. Kč, tj. 4,5 % HDP. Běžná bilance, jejíž vyrovnanost představuje jednu z podmínek zdravých veřejných financí, zaznamená další zhoršení a záporné saldo bude činit 1,5 % HDP. Saldo primární bilance se ve srovnání s rokem 2003 nezmění a dosáhne 5,0 % HDP.

Ve srovnání s říjnem 2003 se naše prognóza celkového salda vládního sektoru zhoršila o 4,4 mld. Kč, ke zhoršení došlo také u deficitu vládního sektoru očištěného o čisté půjčky o 44,1 mld. Kč. Projevilo se zde snížení příjmů (o 49,3 mld. Kč) a výdajů (o 34,9 mld. Kč) Fondu národního majetku, díky kterému vzrostl ve srovnání s říjnem jeho deficit o 14,3 mld. Kč na 20,8 mld. Kč. Na druhé straně došlo ke zlepšení odhadu deficitu Státního fondu rozvoje bydlení (odsouhlasení dotace z FNM ve výši 1,5 mld. Kč) o 1,2 mld. Kč. Očekávané navýšení transferů z EU zlepšilo predikovaný výsledek Státního zemědělského intervenčního fondu (o 1,5 mld. Kč) a Národního fondu (o 7,6 mld. Kč).

Dynamika růstu vládního dluhu bude i nadále vysoká (25,3 %). Očekávaný dluh vlády bude činit 694,8 mld. Kč (*oproti 695,2 mld. Kč*), v podílovém vyjádření ve srovnání s rokem 2003 se zvýší o 4,3 p.b. na 27,3 % HDP. Podíl státního dluhu na celkovém veřejném zadlužení dále poroste a dosáhne 87,3 %. Z hlediska váhy se po státním dluhu na celkovém vládním dluhu nejvíce podílejí územní samosprávné celky, jejichž zadlužení se bude v roce 2004 dále zvyšovat. Meziročně nejrychleji poroste dluh mimorozpočtových fondů, které nesporně patří k rizikovým faktorům růstu vládního dluhu. Nejméně zatěžují vládní dluh zdravotní pojišťovny, jejich závazky vůči zdravotnickým zařízením však nejsou součástí dluhu. Systém zdravotního pojištění je nevybilancovaný a není schopen s využitím vlastních zdrojů udržet dlouhodobou rovnováhu.

⁴ Deficit bez čistých půjček je očištěn o výdaje spojené s úroky z vládního dluhu.

9. Světová ekonomika

Perspektivy růstu světové ekonomiky se během podzimu zlepšily.

Růst americké ekonomiky akceleruje, po mezičtvrtletních růstech 0,4 %, resp. 0,8 % v prvních dvou čtvrtletích zaznamenala ve 3. čtvrtletí mohutná 2,0 % (nejvyšší růst za 19 let). Jde nepochybně o reakci na razantně prorůstovou fiskální i monetární politiku. Růst spotřeby byl během podzimu povzbuzen daňovými škrty, vojenské výdaje znamenaly další impuls. Naproti tomu se však dále zvyšuje deficit BÚ, překračující 5 % HDP, který je doprovázen prudce se zvyšujícím deficitem rozpočtu, který se pětiprocentní hranici rychle blíží. Růstu také zatím neodpovídá tempo tvorby nových míst - od roku 2001 přišlo hospodářství o 2,3 milionu míst a nově se zatím vytvořilo jen asi 1,3 milionu.

Dolar zaznamenal během podzimu výrazný pokles vůči ostatním měnám, vůči euru až k úrovni 1,28 za euro, a další pokles se považuje za možný. Depreciace dolaru je způsobená rostoucí nechutí zahraničních investorů k dalším nákupům amerických dluhopisů.

Růst HDP za rok 2003 odhadujeme na 2,8 % (*proti 2,3 %*), pro rok 2004 očekáváme 4,0 % (*proti 3,5 %*).

V EU se růst v prvním půlroce fakticky zastavil a v eurozóně dokonce došlo ke kontrakci (v 1. i v 2. čtvrtletí 2003 HDP v EU mezičtvrtletně stagnoval, ve třetím vzrostl o 0,4 %). V současnosti se ale zdá, že bylo dosaženo dna zpomalení. Zpomalením byly zasaženy Itálie, Holandsko, Francie, Dánsko; nejvíce byla postižena německá ekonomika, která se octla v recesi v 1. a ve 2. čtvrtletí a je možné, že zaznamená pokles i za celý rok 2003. Vláda prosadila na podzim program reformy veřejných financí (zdravotního systému, snížení podpor v nezaměstnanosti, zmírnění ochrany před propuštěním). Eurozóna vcelku trpí nedostatečnou vnitřní poptávkou, růst závisí převážně na exportu. Tomu přirozeně škodí posilování eura. Problémy jsou i ve fiskální oblasti, tři největší ekonomiky eurozóny, německá, francouzská a italská, v roce 2003 pravděpodobně překročily tříprocentní strop na deficit veřejných financí, vyžadovaný Paktem stability. Mírný vývoj inflace i jednoprocentní úrokový diferencíál vůči USA poskytuje ECB prostor pro pružnější monetární politiku.

Očekáváme, že v roce 2003 ekonomický růst v EU-15 dosáhl 0,6 % (*proti 0,7 %*). Pro rok 2004 očekáváme pro EU-15 růst 1,7 % (*proti 1,8 %*). Co se týče německé ekonomiky, pro rok 2003 odhadujeme stagnaci (*proti růstu o 0,1 %*), v roce 2004 by se měl HDP zvýšit o 1,4 % (*1,3 %*).

Středoevropské ekonomiky si stále zachovávají vyšší dynamiku, než západní Evropa. Všechny však zápolí s konsolidací veřejných rozpočtů.

V Polsku byl rok 2003 ve znamení silícího oživení. Růst byl tažen exportem, kterému pomáhalo znehodnocení zlotého a snížení vysokých úroků. Velmi vysoká zůstává nezaměstnanost (pokles pod 19 % se očekává až v roce 2005). Pro rok 2003 zvyšujeme odhad růstu na 3,4 % (*proti 3,0 %*), pro rok 2004 předpokládáme 3,6 % (*3,4 %*).

V Maďarsku došlo v roce 2003 k citelnému zpomalení. Ekonomika se dostala do problémů kvůli poklesu zahraničních investic, který byl vyvolán vysokým schodkem platební bilance (6 % HDP) i deficitem veřejných rozpočtů, který se odhaduje rovněž kolem 6 % HDP v roce 2003. Devalvace forintu z počátku června měla napomoci exportu, ale forint začal na podzim rychle slábnout a centrální banka musela intervenovat a prudce zvýšit úroky. Pro rok 2003 snižujeme odhad růstu na 2,7 % (*proti 2,8 %*), pro rok 2004 předpokládáme růst 3,2 % (*3,4 %*).

Slovenská ekonomika roste v regionu nejrychleji. Růst je tažen exportem, nárůst vývozu rovněž rapidně zlepšil saldo BÚ za rok 2003. Vláda zahájila ambiciózní konsolidaci veřejných financí s cílem snížit během roku 2003 deficit veřejných rozpočtů ze 7 % na 5 % HDP. Současně se inflace, zejména vlivem deregulací, dostala do rozmezí 8 až 9 % ze 3,3 % v roce 2002. Udržitelnost takového projektu a možnost zachování sociálního smíru v podmínkách radikální reformy, která se dotýká podfinancovaného veřejného sektoru (školství, dopravy, notoricky problémového zdravotnictví), ukáže teprve další vývoj. Je však faktem, že vysoká nezaměstnanost (kolem 17 %) začala pomalu klesat po zpřísnění udělování podpor v nezaměstnanosti. Pro rok 2003 předpokládáme růst HDP o 4,0 % (*proti 3,9 %*), pro rok 2004 pak o 4,1 % (*proti 4,0 %*).

Cena ropy, která ve 2. čtvrtletí pod vlivem uvolnění po konfliktu v Iráku poklesla, začala brzy opět stoupat. Nesplnil se předpoklad o obnově dodávek z Iráku. Ve 3. čtvrtletí přesáhla cena 28 USD za barel Brentu a ve 4. čtvrtletí se přiblížila ke 30 USD. Zdá se že OPEC, ale i další producenti opět mají ceny do značné míry pod kontrolou a pokles bude jen pomalý. V roce 2003 dosáhla průměrná cena 28,8 USD za barel (*proti 28,3*), pro rok 2004 pak očekáváme pokles průměrné ceny na 27,8 USD.

10. Mezinárodní srovnání

Srovnání za období do roku 2002 vychází ze statistik OECD a Eurostatu, který v prosinci 2003 provedl přepočty časových řad parit kupní síly za členské i přistupující země EU. Od roku 2003 jsou použity vlastní propočty na bázi reálných směnných kurzů.

Vzhledem k tomu, že ve většině přistupujících zemí dochází, podobně jako v ČR (viz kap. C1), k procesu harmonizace národních účtů se standardy Eurostatu, je nezbytné přistupovat k výsledkům těchto propočtů s velkou dávkou obezřetnosti.

Porovnání ekonomické úrovně jednotlivých zemí je většinou prováděno pomocí parity kupní síly, což je takový poměr mezi měnami, který vyjadřuje schopnost zakoupit stejný soubor statků v obou zemích.

V roce 2003 HDP České republiky vztažený na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly dosáhl cca 15 800 USD, což odpovídá dosažení cca 59 % ekonomické úrovně EU-15. Ostatní středoevropské přistupující země (s výjimkou Slovinska) mají nižší ekonomickou úroveň v porovnání s ČR.

Proces ekonomické konvergence ČR směrem ke státům EU je ze střednědobého pohledu poněkud

nevyrovnaný (viz graf 12.1) vlivem velikých výkyvů v ekonomické dynamice v devadesátých letech. V roce 2003 byl naopak urychlen výrazným zpomalením růstu v zemích EU.

Alternativní přepočty prostřednictvím běžného směnného kurzu bere v úvahu tržní ocenění měny (jako důsledek ekonomické konkurenceschopnosti) a z něho vyplývající různou úroveň cenových hladin. Odhad HDP na obyvatele v roce 2003 pak činí cca 8 400 USD, což je 30 % úrovně EU-15. V tomto vyjádření dosahuje česká ekonomika zhruba tří pětin výkonu ekonomik Řecka, Portugalska či Slovinska.

Rozdíl mezi přepočtem pomocí běžné parity kupní síly a pomocí směnného kurzu je dán komparativní cenovou hladinou HDP. Ta je v České republice i přes nedávné zhodnocení směnného kurzu stále ještě poměrně nízká, dosahuje pouze cca dvou třetin úrovně nejméně rozvinutých zemí EU a těsně přes 50 % vzhledem k EU-15.

Sbližování cenových hladin je však limitováno konkurenceschopností ekonomiky v mezinárodním porovnání.

D. Monitoring predikcí ostatních institucí

MF ČR monitoruje makroekonomické predikce ostatních institucí, zabývajících se předpovídáním budoucího vývoje české ekonomiky. Průběžně jsou z veřejně přístupných datových zdrojů sledovány prognózy 13 institucí. Z toho je 7 institucí tuzemských (ČNB, tuzemské banky a pobočky zahraničních bank, investiční společnosti) a ostatní jsou zahraniční (Evropská komise, OECD, MMF, panel časopisu Economist, zahraniční banky).

Shrnutí předpovědí je uvedeno v tabulce:

Tabulka D.1: **Konsenzuální předpověď**

		prosinec 2003			leden 2004
		min.	max.	konsenzus	predikce MF
Hrubý domácí produkt (2003)	%, s.c.	1,7	3,0	2,6	2,9
Hrubý domácí produkt (2004)	%, s.c.	2,6	3,5	3,0	2,8
Průměrná míra inflace (2004)	%	2,0	3,5	2,8	3,1
Míra reg. nezaměstnanosti (2004)	konec r. v %	9,8	10,4	10,0	10,6
Podíl BÚ na HDP (2003)	%	-7,0	-4,9	-6,2	-6,5
Podíl BÚ na HDP (2004)	%	-7,4	-4,7	-5,9	-6,3

Prognózy růstu HDP zůstávají v posledním období poměrně stabilní. Odhady pro rok 2003 se všeobecně pohybují okolo 2,6 %, na rok 2004 okolo 3,0 %.

Průměr předpovědí míry inflace pro rok 2004 se ustálil na 2,8 %. V souvislosti se vstupem do EU tedy není očekáván žádný dramatický cenový skok ani nezávislými institucemi.

Míru nezaměstnanosti pro rok 2004 konsenzuální predikce očekává ve výši 10,0 %, což

považujeme za poněkud optimistické vzhledem k současné i očekávané situaci na trhu práce.

U předpovědi podílu běžného účtu platební bilance na HDP na rok 2003 i 2004 MF ČR očekává větší schodek, než činí konsenzus, nevybočuje však z koridoru sledovaných predikcí.

Celkově je možné konstatovat, že lednová predikce MF ČR je s výjimkou předpovědi míry nezaměstnanosti na rok 2004 zcela v souladu s konsenzuální predikcí.

1 Ekonomický výkon

Tabulka 1.1: HDP ve stálých cenách - roční

		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
						<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Odhad</i>	<i>Předikce</i>	<i>Výchled</i>	<i>Výchled</i>
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	1429,3	1414,4	1421,0	1467,3	1512,6	1542,2	1587	1632	1685	1745
Spotřeba domácností (vč. NZI)	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	775,5	763,1	776,2	795,3	824,3	857,2	912	942	971	1004
Spotřeba vlády	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	272,4	260,3	266,2	263,6	277,7	293,5	294	293	292	292
Hrubá tvorba kapitálu	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	494,2	481,4	467,4	511,2	547,8	554,9	570	594	616	645
- fixní kapitál	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	464,7	467,9	463,1	487,9	514,9	518,2	532	552	571	595
- změna zásob a ceností	<i>mld. Kč s.c. 1995</i>	29,5	13,5	4,3	23,4	32,9	36,7	38	43	45	50
Saldo zahraničního obchodu	<i>mld. Kč s.c. 1995</i>	-112,8	-90,4	-88,7	-102,9	-137,3	-163,5	-188	-198	-194	-196
- vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	875,3	962,6	1021,3	1195,5	1337,4	1374,4	1449	1515	1590	1681
- dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	988,0	1053,0	1110,1	1298,4	1474,7	1537,9	1637	1713	1784	1876
Domácí poptávka	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	1542,1	1504,8	1509,8	1570,2	1649,9	1705,7	1776	1830	1879	1940
Příspěvky k růstu HDP:											
- domácí poptávka	<i>proc.body</i>	-0,7	-2,6	0,4	4,3	5,4	3,7	4,5	3,4	3,0	3,6
-- spotřeba	<i>proc.body</i>	0,4	-1,7	1,3	1,2	2,9	3,2	3,6	1,9	1,7	2,0
-- hrubá tvorba kapitálu	<i>proc.body</i>	-1,1	-0,9	-1,0	3,1	2,5	0,5	1,0	1,5	1,3	1,7
- saldo zahraničního obchodu	<i>proc.body</i>	0,0	1,6	0,1	-1,0	-2,3	-1,7	-1,6	-0,6	0,2	-0,1

Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

Data o spotřebě vlády a hrubé tvorbě fixního kapitálu za rok 2001 nejsou zcela srovnatelná s předchozími lety vzhledem k metodické změně (bitevntky L159), která je podrobně popsána v poznámce u kapitoly C.1.

Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Tabulka 1.2: HDP ve stálých cenách – čtvrtletní

		2002				2003			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Odhad</i>
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	369,6	398,4	388,2	386,1	378,4	408,0	401,4	400
Spotřeba domácností (vč. NZI)	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	199,6	212,4	219,4	225,8	209,8	224,1	235,3	243
Spotřeba vlády	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	62,3	70,6	74,5	86,1	63,1	71,4	73,7	86
Hrubá tvorba kapitálu	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	133,2	141,4	139,6	140,7	132,4	149,8	143,4	144
- fixní kapitál	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	111,5	128,2	127,6	151,0	112,0	130,8	132,5	156
- změna zásob a ceností	<i>mld. Kč s.c. 1995</i>	21,7	13,2	12,0	-10,3	20,4	19,0	10,9	-12
Saldo zahraničního obchodu	<i>mld. Kč s.c. 1995</i>	-25,5	-26,0	-45,4	-66,5	-26,8	-37,3	-51,1	-73
- vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	337,8	350,6	329,6	356,5	353,9	365,7	357,7	372
- dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	363,3	376,6	375,0	423,0	380,7	403,0	408,7	445
Domácí poptávka	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	395,1	424,5	433,6	452,6	405	445	452,4	473
Příspěvky k růstu HDP:									
- domácí poptávka	<i>proc.body</i>	1,1	2,5	5,5	5,6	2,8	5,2	4,9	5,2
-- spotřeba	<i>proc.body</i>	3,1	2,9	3,1	3,7	3,0	3,1	3,9	4,3
-- hrubá tvorba kapitálu	<i>proc.body</i>	-2,0	-0,4	2,3	1,9	-0,2	2,1	1,0	0,9
- saldo zahraničního obchodu	<i>proc.body</i>	1,5	-0,5	-3,8	-4,1	-0,4	-2,8	-1,5	-1,7

1 Ekonomický výkon

Tabulka 1.3: HDP v běžných cenách - roční

		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
							<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Odhad</i>	<i>Předikce</i>	<i>Výhled</i>	<i>Výhled</i>
Hrubý domácí produkt	<i>m ld. Kč</i>	1567,0	1679,9	1839,1	1902,3	1984,8	2175,2	2275,6	2405	2543	2699	2893
	<i>předch.r.=100</i>	113,5	107,2	109,5	103,4	104,3	109,6	104,6	105,7	105,7	106,1	107,2
Spotřeba domácností (vč. NZI)	<i>m ld. Kč</i>	818,2	899,9	966,1	1019,2	1074,1	1155,6	1200,6	1274	1343	1414	1498
	<i>předch.r.=100</i>	116,6	110,0	107,4	105,5	105,4	107,6	103,9	106,1	105,4	105,2	106,0
Spotřeba vlády	<i>m ld. Kč</i>	312,5	332,5	342,4	373,3	388,3	436,0	487,1	524	543	565	588
	<i>předch.r.=100</i>	113,6	106,4	103,0	109,0	104,0	(112,3)	111,7	107,6	103,7	103,9	104,0
Hrubá tvorba kapitálu	<i>m ld. Kč</i>	536,7	547,4	552,6	534,1	588,7	642,3	640,5	665	707	753	804
	<i>předch.r.=100</i>	114,2	102,0	100,9	96,7	110,2	(109,1)	99,7	103,8	106,4	106,4	106,8
- fixní kapitál	<i>m ld. Kč</i>	500,6	514,5	535,5	528,3	561,5	603,3	599,3	623	660	700	748
	<i>předch.r.=100</i>	113,2	102,8	104,1	98,7	106,3	(107,4)	99,3	103,9	106,0	106,1	106,8
- změna zásob a ceností	<i>m ld. Kč</i>	36,0	32,9	17,1	5,8	27,2	39,0	41,2	42	47	52	56
Saldo zahraničního obchodu	<i>m ld. Kč</i>	-100,4	-100,0	-22,1	-24,3	-66,3	-58,7	-52,6	-58	-51	-33	4
- vývoz zboží a služeb	<i>m ld. Kč</i>	823,3	949,7	1080,9	1152,6	1385,9	1539,3	1483,0	1575	1655	1753	1887
	<i>předch.r.=100</i>	111,1	115,4	113,8	106,6	120,2	111,1	96,3	106,2	105,1	105,9	107,7
- dovoz zboží a služeb	<i>m ld. Kč</i>	923,7	1049,7	1103,0	1176,9	1452,2	1598,0	1535,6	1632	1706	1785	1884
	<i>předch.r.=100</i>	114,5	113,6	105,1	106,7	123,4	110,0	96,1	106,3	104,5	104,6	105,5
Hrubý národní důchod¹⁾	<i>m ld. Kč</i>	1549,7	1659,7	1804,0	1855,6	1931,9	2091,7	2151,8	2286	2406	2549	2727
	<i>předch.r.=100</i>	112,8	107,1	108,7	102,9	104,1	108,3	102,9	106,2	105,2	105,9	107,0
Saldo prvotních důchodů²⁾	<i>m ld. Kč</i>	-17,3	-20,2	-35,1	-46,7	-53,0	-83,5	-123,8	-119	-137	-150	-166

¹⁾ Hrubý národní důchod je součtem HDP a salda čistých prvotních důchodů se zahraničím. Představuje úhrn prvotních příjmových důchodů rezidentů (náhrady zaměstnancům, čisté daně na výrobu a dovoz, důchody z vlastnictví, hrubý provozní přebytek).

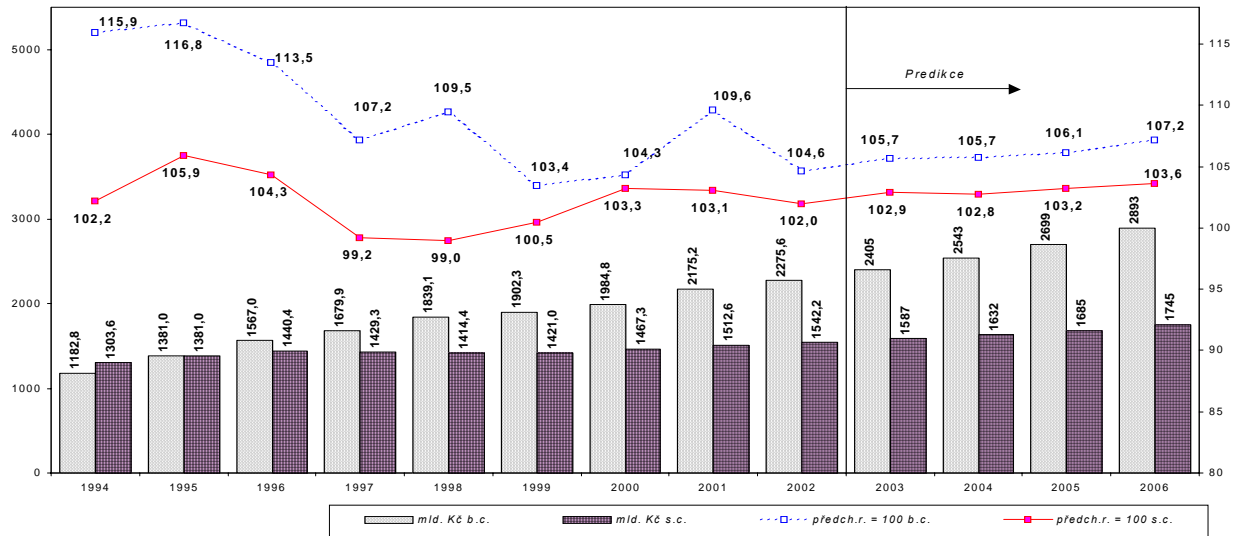
²⁾ Saldo čistých prvotních důchodů rezidentů ve vztahu k zahraničí je součtem rozdílu přijatých a vyplacených mezd, čistých daní z výroby a dovozu a důchodů z vlastnictví (úroků, dividend a reinvestovaných zisků z aktiv vlastněných nerezidenty). Věcně odpovídá bilanci výnosů platební bilance.

Tabulka 1.4: HDP v běžných cenách – čtvrtletní

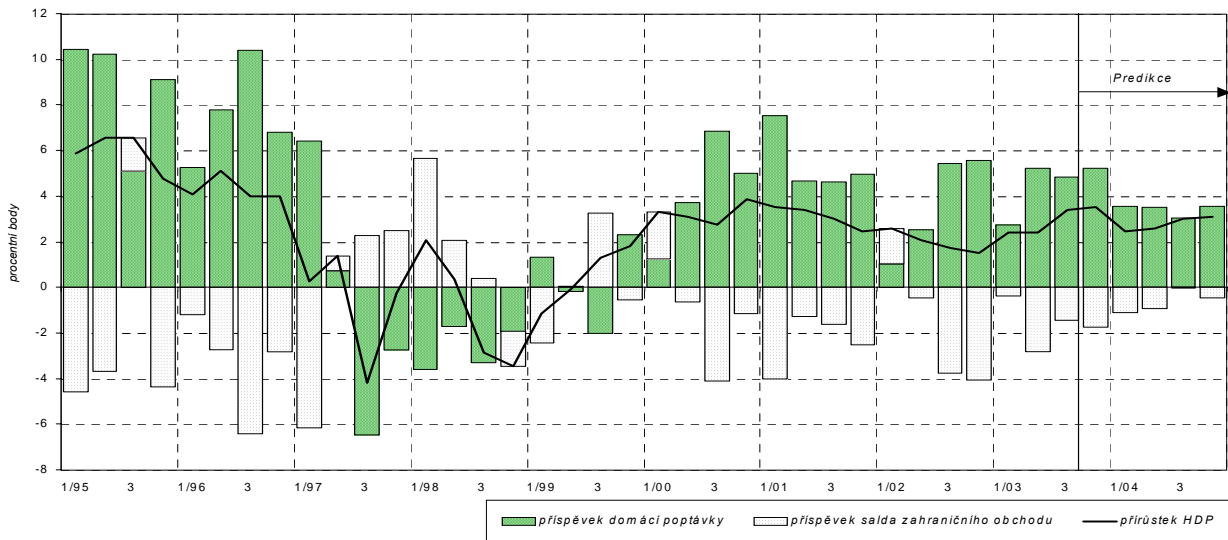
		2002				2003			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Odhad</i>
Hrubý domácí produkt	<i>m ld. Kč</i>	534,0	582,3	569,9	589,4	554,3	612,3	607,1	631
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	107,1	105,4	103,5	102,8	103,8	105,2	106,5	107,1
Spotřeba domácností (vč. NZI)	<i>m ld. Kč</i>	284,4	297,3	305,7	313,2	298,3	312,9	326,0	337
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	106,2	104,5	102,5	102,6	104,9	105,2	106,6	107,6
Spotřeba vlády	<i>m ld. Kč</i>	95,0	121,1	118,0	152,9	104,6	131,9	125,0	162
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	113,6	110,3	110,6	112,6	110,1	108,9	105,9	106,2
Hrubá tvorba kapitálu	<i>m ld. Kč</i>	154,4	166,0	163,9	156,2	152,5	177,2	171,9	163
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	94,4	98,0	105,4	101,5	98,8	106,8	104,9	104,4
- fixní kapitál	<i>m ld. Kč</i>	128,1	150,1	150,3	170,8	128,8	155,0	159,1	180
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	102,0	99,4	98,9	97,7	100,6	103,3	105,9	105,4
- změna zásob a ceností	<i>m ld. Kč</i>	26,3	15,8	13,6	-14,6	23,7	22,1	12,8	-17
Saldo zahraničního obchodu	<i>m ld. Kč</i>	0,2	-2,1	-17,8	-32,9	-1,0	-9,7	-15,9	-31
- vývoz zboží a služeb	<i>m ld. Kč</i>	372,4	377,3	352,4	380,8	381,5	394,2	391,9	407
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	99,0	96,8	94,0	95,6	102,4	104,5	111,2	106,9
- dovoz zboží a služeb	<i>m ld. Kč</i>	372,2	379,4	370,3	413,7	382,5	403,9	407,8	438
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	94,8	94,7	96,3	98,5	102,8	106,4	110,1	105,9

1 Ekonomický výkon

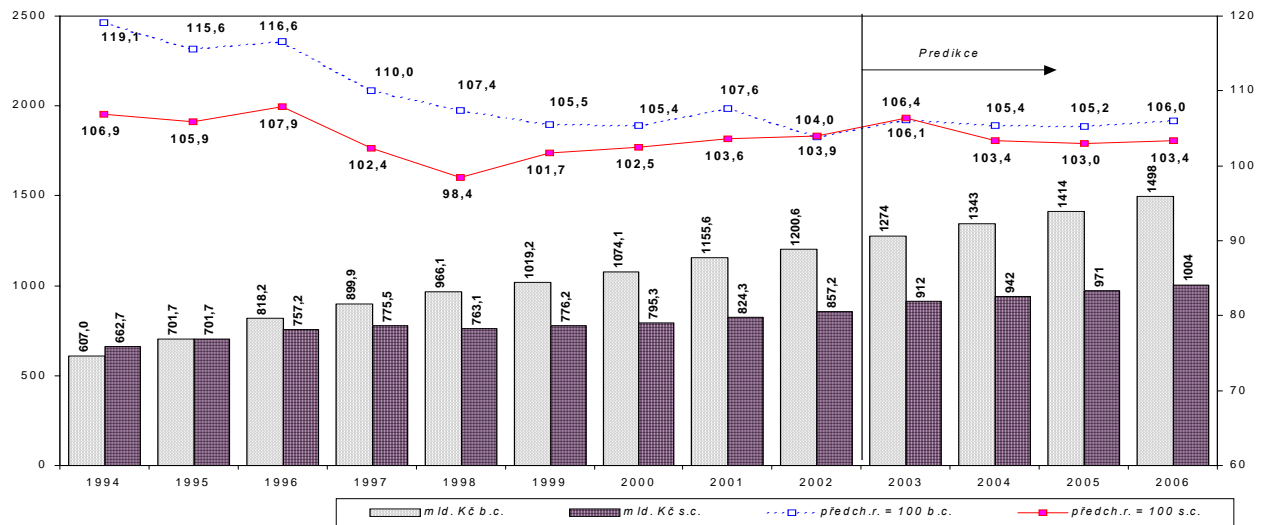
Graf 1.1: Hrubý domácí produkt

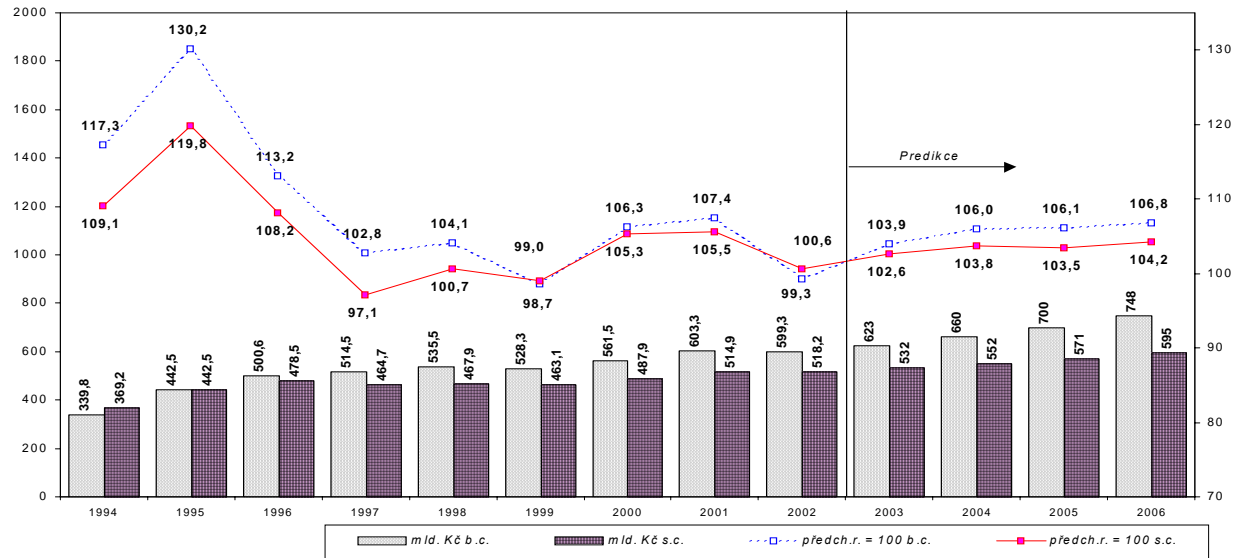
Graf 1.2: Hrubý domácí produkt ve stálých cenách, rozklad meziročního přírůstku

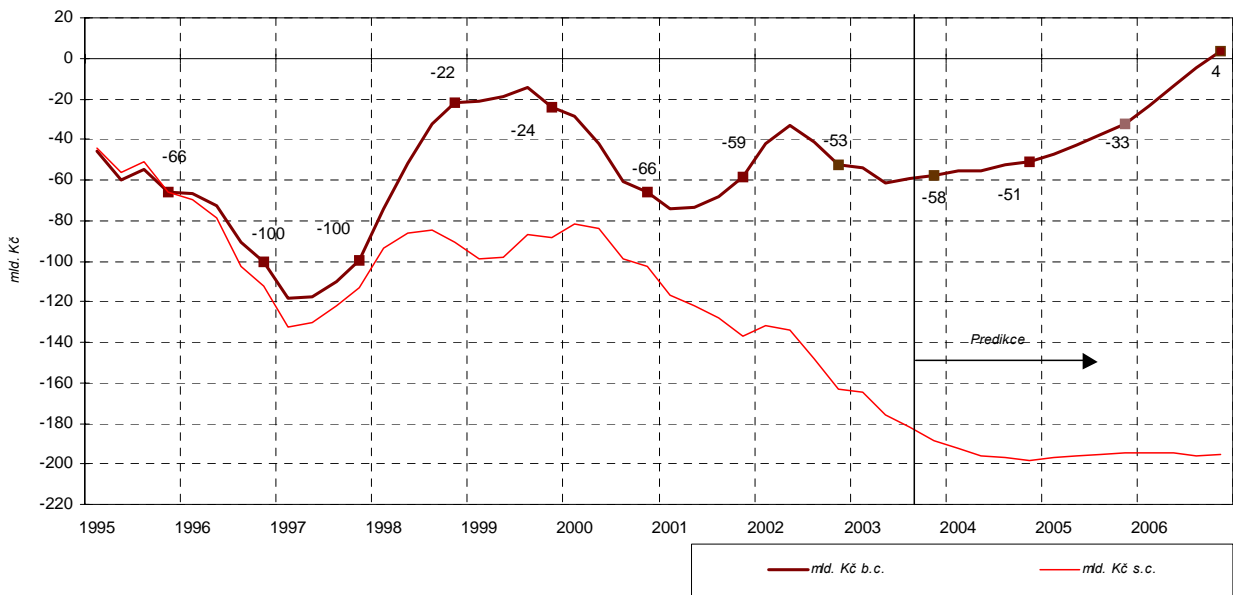
Graf 1.3: Spotřeba domácností (včetně neziskových institucí)

Graf 1.4: Tvorba fixního kapitálu

Graf 1.5: Saldo zahraničního obchodu zbožím a službami
roční klouzavé úhrny

Tabulka 2.1: Ceny zboží a služeb - roční

		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
									<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>
Spotřebitelské ceny											
průměr roku	<i>průměr 2000=100</i>	78,5	85,2	94,2	96,2	100,0	104,7	106,6	106,7	110,0	113,5
- průměrná míra inflace	<i>růst v %</i>	8,8	8,4	10,7	2,1	3,9	4,7	1,8	0,1	3,1	3,2
koncem roku	<i>průměr 2000=100</i>	80,8	88,9	94,8	97,3	101,2	105,3	105,9	107,0	111,3	114,2
- zvýšení cen v průběhu roku	<i>růst v %</i>	8,7	10,0	6,6	2,6	4,0	4,1	0,6	1,0	4,0	2,6
- - z toho příspěvek	<i>proc. body</i>	2,7	4,5	5,4	1,4	1,8	2,3	0,7	0,3	2,8	0,9
administrativních opatření ¹⁾											
HICP ²⁾	<i>průměr 1996=100</i>	125,4	131,1	133,0	132,8	136,8	141,0
	<i>růst v %</i>	4,5	1,4	-0,1	3,0	3,1
Ceny průmyslových výrobců											
průměr roku	<i>průměr 2000=100</i>	85,8	90,0	94,4	95,3	100,0	102,8	102,3	101,9	103,6	105,8
	<i>předch.r.=100</i>	104,9	104,9	104,9	101,0	104,9	102,9	99,5	99,7	101,7	102,1
Deflátoři											
HDP	<i>průměr 1995=100</i>	108,8	117,5	130,0	133,9	135,3	143,8	147,6	151,5	156,1	160,7
	<i>předch.r.=100</i>	108,8	108,0	110,6	103,0	101,1	106,3	102,6	102,7	103,0	102,9
Spotřeba domácností (vč. NZI)	<i>průměr 1995=100</i>	108,1	116,0	126,6	131,3	135,0	140,2	140,1	139,7	142,8	146,1
	<i>předch.r.=100</i>	108,1	107,4	109,1	103,7	102,8	103,8	99,9	99,8	102,2	102,3
Spotřeba vlády	<i>průměr 1995=100</i>	109,7	122,1	131,6	140,2	147,3	157,0	165,9	178,1	185,3	193,3
	<i>předch.r.=100</i>	109,7	111,3	107,8	106,6	105,0	106,6	105,7	107,3	104,0	104,3
Tvorba fixního kapitálu	<i>průměr 1995=100</i>	104,6	110,7	114,4	114,1	115,1	117,2	115,7	117,2	119,6	122,3
	<i>předch.r.=100</i>	104,6	105,8	103,4	99,7	100,9	101,8	98,7	101,4	102,0	102,3
Vývoz zboží a služeb	<i>průměr 1995=100</i>	102,7	108,5	112,3	112,9	115,9	115,1	107,9	108,7	109,3	110,2
	<i>předch.r.=100</i>	102,7	105,7	103,5	100,5	102,7	99,3	93,7	100,7	100,6	100,9
Dovoz zboží a služeb	<i>průměr 1995=100</i>	101,0	106,2	104,8	106,0	111,8	108,4	99,9	99,7	99,6	100,1
	<i>předch.r.=100</i>	101,0	105,2	98,6	101,2	105,5	96,9	92,1	99,8	99,9	100,4
Směnné relace	<i>průměr 1995=100</i>	101,6	102,1	107,2	106,4	103,7	106,2	108,1	109,0	109,7	110,2
	<i>předch.r.=100</i>	101,6	100,5	105,0	99,3	97,4	102,5	101,7	100,9	100,6	100,4

¹⁾ Změna regulovaných maximálních nebo věcně usměrňovaných cen a nepřímých daní.

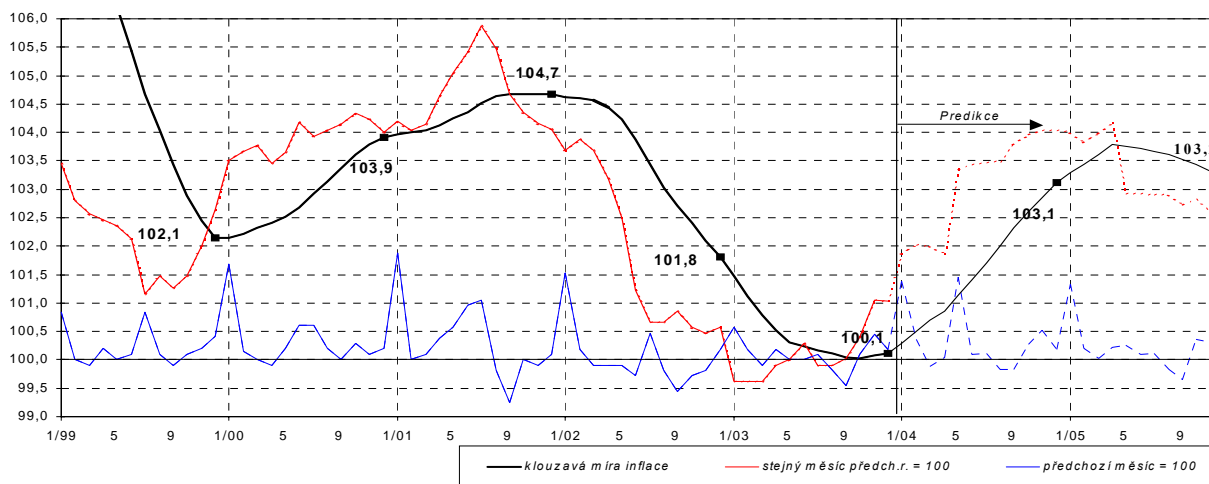
²⁾ HICP – harmonizovaný cenový index. Slouží k posouzení cenové stability podle Maastrichtských kritérií.

Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Tabulka 2.2: Ceny zboží a služeb – čtvrtletní

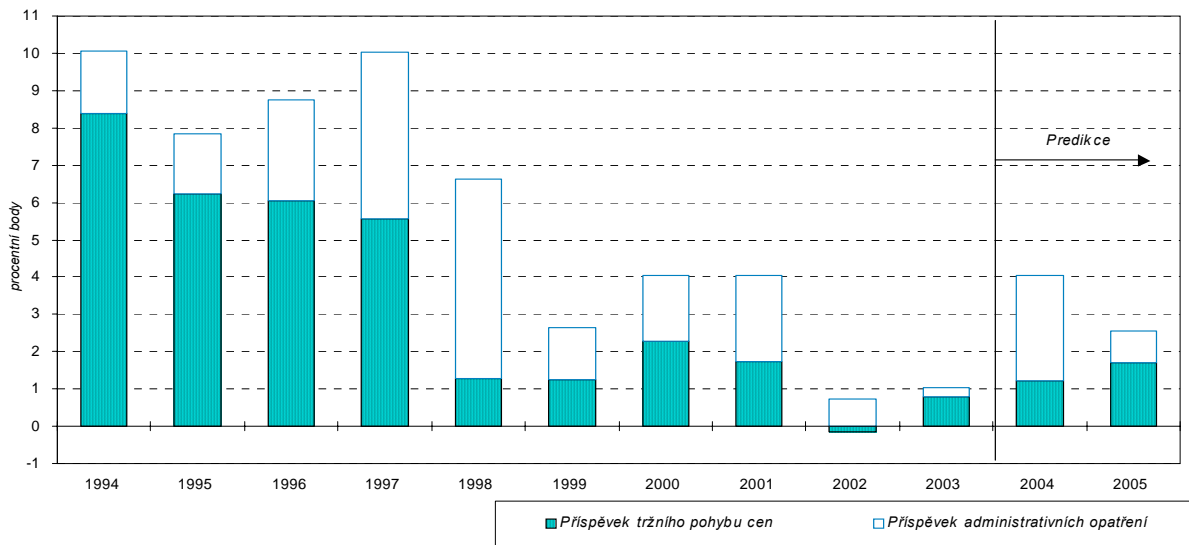
		2002				2003			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
									<i>Odhad</i>
Spotřebitelské ceny (průměr období)	<i>průměr 2000=100</i>	107,0	106,7	106,7	105,8	106,6	106,8	106,6	106,7
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	103,7	102,3	100,7	100,5	99,6	100,1	100,0	100,8
HICP (průměr období)	<i>průměr 1996=100</i>	133,6	133,4	133,0	131,9	132,7	133,0	132,8	132,8
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	103,4	102,0	100,3	100,1	99,4	99,7	99,8	100,7
Ceny průmyslových výrobců (průměr období)	<i>průměr 2000=100</i>	102,9	102,3	101,6	102,1	102,3	101,6	101,4	102,5
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	100,1	99,5	99,0	99,2	99,4	99,3	99,7	100,4
Deflátoři	<i>průměr 1995=100</i>	144,5	146,2	146,8	152,7	146,5	150,1	151,2	158,0
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	104,5	103,2	101,7	101,3	101,4	102,7	103,0	103,5

Graf 2.1: Spotřebitelské ceny

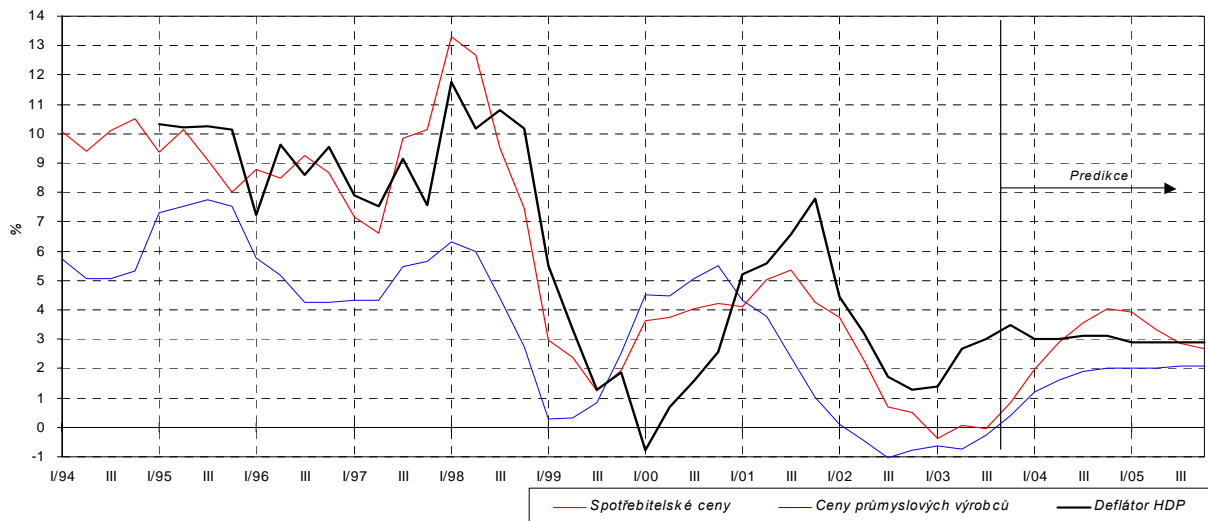
Graf 2.2: Spotřebitelské ceny

rozklad zvýšení spotřebitelských cen v průběhu roku (prosinec proti prosinci předchozího roku)

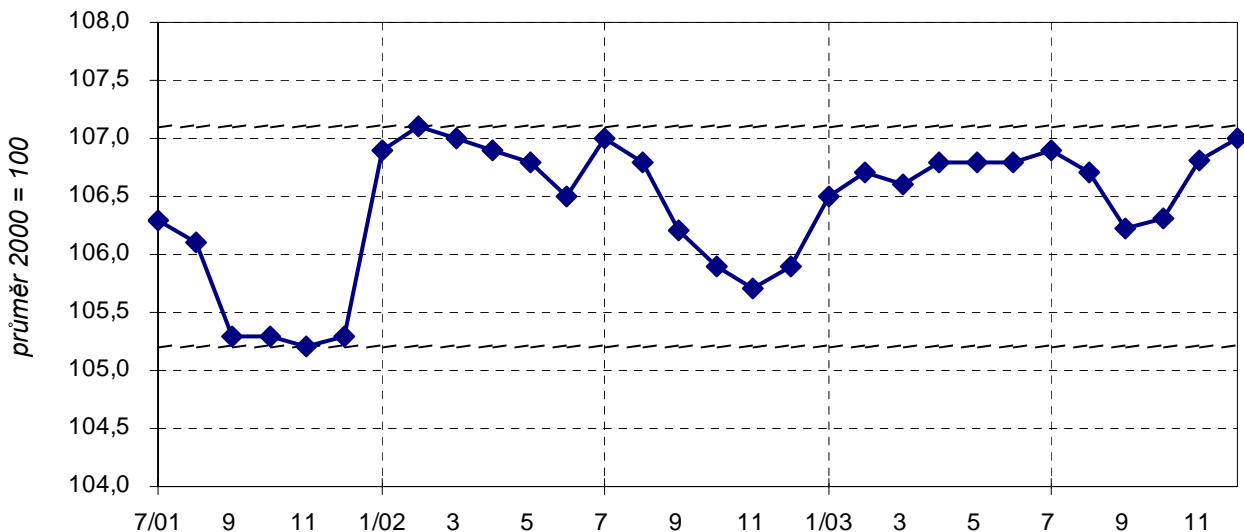
Graf 2.3: Cenové okruhy

relativní meziroční přírůstky

Graf 2.4: Spotřebitelské ceny

bazický index cenové hladiny

3 Trh práce a domácnosti

Tabulka 3.1: Zaměstnanost a nezaměstnanost – roční

		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
									<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>
Výběrové šetření pracovních sil - ČSÚ:											
Zaměstnanost ¹⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	4972	4937	4866	4764	4732	4750
	<i>st. obd. p. r. = 100</i>	4728	4765	4736	4713	4707
	<i>předch. r. = 100</i>	100,2	99,3	98,6	97,9	99,3	100,4	(100,8)	99,4	99,5	99,9
- zaměstnanci ²⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	4369	4329	4203	4079	4023	4033
	<i>st. obd. p. r. = 100</i>	4014	4002	3925	3910	3904
	<i>předch. r. = 100</i>	99,9	99,1	97,1	97,1	98,6	100,2	(99,7)	98,1	99,6	99,9
- podnikatelé ³⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	603	607	663	685	708	718
	<i>st. obd. p. r. = 100</i>	714	763	810	803	803
	<i>předch. r. = 100</i>	102,4	100,8	109,2	103,3	103,4	100,8	(106,8)	106,2	99,1	100,1
Makroekon. produktivita práce ⁴⁾	<i>předch. r. = 100</i>	104,1	99,9	100,4	102,6	104,0	102,7	(101,2)	103,6	103,2	103,4
Nezaměstnanost	<i>průměr v tis. osob</i>	201	248	336	454	455	421
	<i>st. obd. p. r. = 100</i>	418	374	399	416	424
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	3,9	4,8	6,5	8,7	8,8	8,1	7,3	7,8	8,0	8,1
Pracovní síla	<i>průměr v tis. osob</i>	5173	5185	5201	5218	5186	5171
	<i>st. obd. p. r. = 100</i>	5149	5139	5135	5129	5131
	<i>předch. r. = 100</i>	100,1	100,2	100,3	100,3	99,4	99,7	(99,8)	99,9	99,9	100,0
Počet obyvatel ve věku 15 - 64 let	<i>průměr v tis. osob</i>	7067	7091	7114	7139	7166	7192
	<i>st. obd. p. r. = 100</i>	7165	7183	7220	7261	7290
	<i>předch. r. = 100</i>	100,4	100,3	100,3	100,4	100,4	100,4	100,3	100,5	100,6	100,4
Míra zaměstnanosti ⁵⁾	<i>průměr v %</i>	70,4	69,6	68,4	66,7	66,0	66,0	66,3	65,6	64,9	64,6
Míra participace ⁶⁾	<i>průměr v %</i>	73,2	73,1	73,1	73,1	72,4	71,9	71,5	71,1	70,6	70,4
Registrovaná nezaměstnanost - MPSV:											
Počet nezaměstnaných	<i>průměr v tis. osob</i>	160,7	219,5	311,7	443,2	470,0	443,8	477,5	521,6	542	550
	<i>koncem r. v tis. osob</i>	186,3	268,9	386,9	487,6	457,4	461,9	514,4	542,4	556	558
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	3,05	4,29	6,04	8,54	9,02	8,54	9,16	9,90	10,3	10,4
	<i>koncem r. v %</i>	3,52	5,23	7,48	9,37	8,78	8,90	9,81	10,31	10,6	10,6

U ukazatelů Výběrového šetření pracovních sil je vždy v prvním řádku uvedena časová řada nezahrnující výsledky Sčítání lidu 2001, ve druhém řádku je řada po převážení na výsledky Sčítání. V těchto řádcích navíc nejsou data za rok 2001 srovnatelná s následujícími roky vlivem harmonizace dotazníku se standardem Eurostatu (viz pozn. v kap. C3).

¹⁾ Zaměstnaní s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS).

²⁾ Včetně členů produkčních družstev.

³⁾ Včetně pomáhajících rodinných příslušníků.

⁴⁾ Hrubý domácí produkt ve stálých cenách příslušící na 1 zaměstnaného.

⁵⁾ Podíl zaměstnaných na populaci ve věkové skupině 15-64 let.

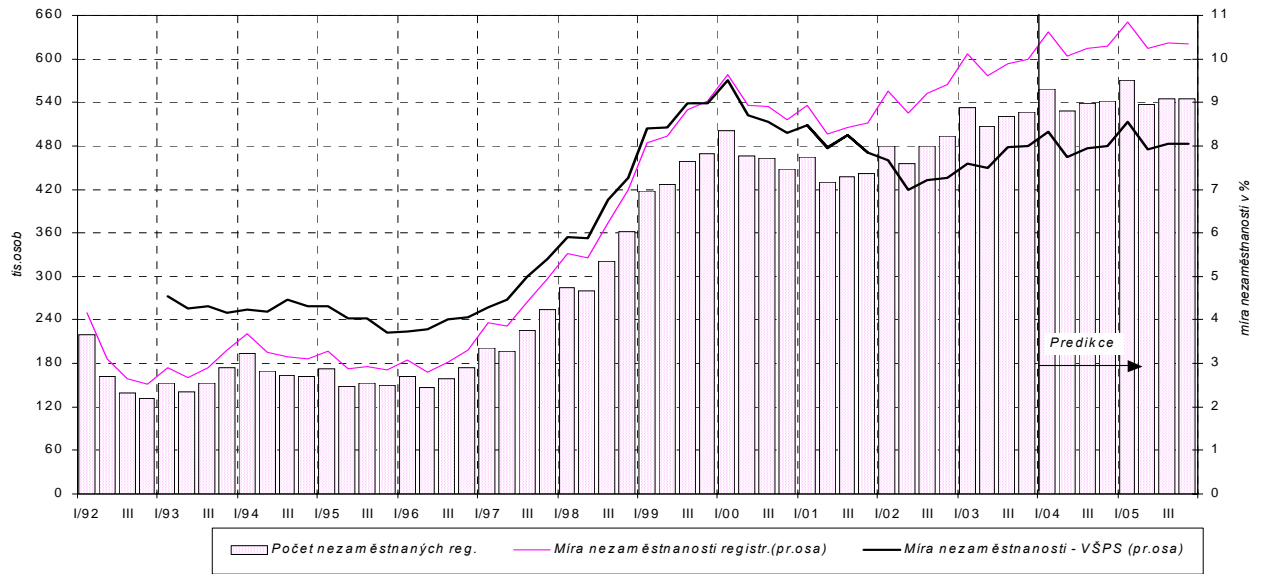
⁶⁾ Podíl pracovní síly na populaci ve věkové skupině 15-64 let.

Prameny: ČSÚ, MPSV ČR, propočty MF ČR.

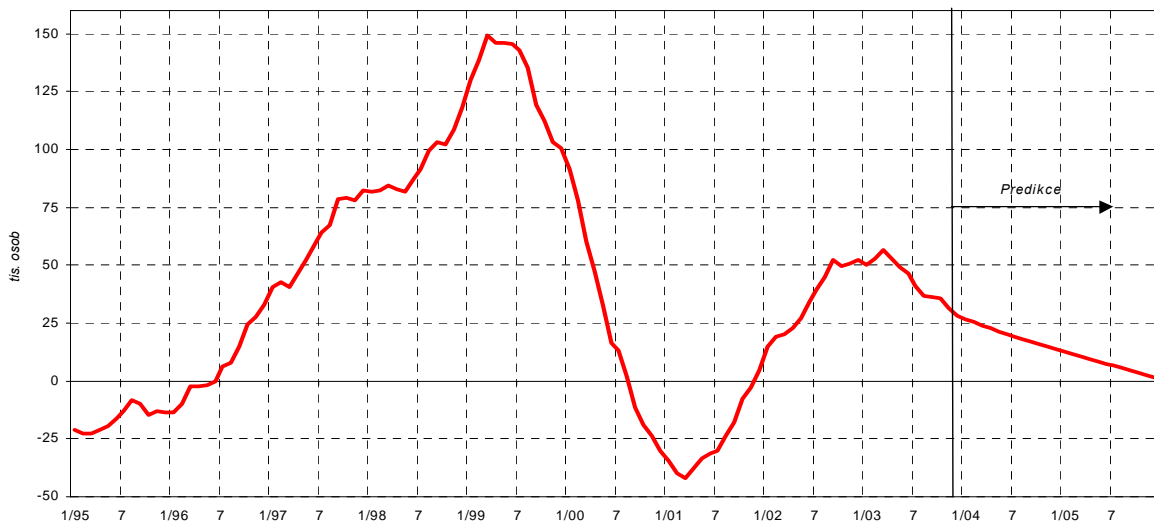
Tabulka 3.2: Zaměstnanost a nezaměstnanost – čtvrtletní

		2002				2003				
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	
Výběrové šetření pracovních sil - ČSÚ:										
Zaměstnanost	<i>průměr v tis. osob</i>	4719	4768	4781	4792	4740	4740	4728	4735	
	<i>st. obd. p. r. = 100</i>	(100,0)	(100,9)	(101,2)	(101,1)	100,5	99,4	98,9	98,8	
- zaměstnanci	<i>průměr v tis. osob</i>	3995	4016	4005	3992	3934	3921	3922	3925	
	<i>st. obd. p. r. = 100</i>	(99,4)	(99,7)	(99,5)	(98,4)	98,5	97,6	97,9	98,3	
- podnikatelé	<i>průměr v tis. osob</i>	723	752	776	799	806	819	805	810	
	<i>st. obd. p. r. = 100</i>	(100,2)	(104,5)	(107,5)	(113,0)	111,4	108,9	103,8	101,4	
Nezaměstnanost	<i>průměr v tis. osob</i>	392	358	372	375	388	385	409	415	
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	7,7	7,0	7,2	7,3	7,6	7,5	8,0	8,0	
Pracovní síla	<i>průměr v tis. osob</i>	5111	5126	5153	5167	5128	5125	5137	5150	
	<i>st. obd. p. r. = 100</i>	(99,0)	(99,8)	(100,0)	(100,4)	100,3	100,0	99,7	99,7	
Registrovaná nezaměstnanost - MPSV:										
Počet nezaměstnaných	<i>průměr v tis. osob</i>	480,3	455,8	480,4	493,4	532,8	506,9	520,2	526,4	
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	9,25	8,76	9,21	9,41	10,11	9,62	9,88	10,00	

Graf 3.1: Nezaměstnanost
čtvrtletní průměry

Graf 3.2: Nezaměstnanost
absolutní meziroční přírůstky registrované nezaměstnanosti

Tabulka 3.3: Zdroje a užití důchodů v sektoru domácností – roční metodika národních účtů

		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
							<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Odhad</i>	<i>Předikce</i>	<i>Výhled</i>
Běžné příjmy	<i>mld. Kč</i>	1322,1	1447,2	1528,6	1588,8	1664,6	1757,0	1848,5	1957	2057	2168
	<i>předch.r.=100</i>	115,4	109,5	105,6	103,9	104,8	105,6	105,2	105,8	105,1	105,4
Náhrady zaměstnancům	<i>mld. Kč</i>	753,6	799,9	835,2	867,3	909,6	974,6	1036,6	1099	1160	1229
	<i>předch.r.=100</i>	115,9	106,1	104,4	103,8	104,9	107,1	106,4	106,0	105,5	106,0
- Mzdy a platy (včetně naturálních)	<i>mld. Kč</i>	567,2	604,8	633,5	655,9	687,1	734,9	780,8	826	870	922
	<i>předch.r.=100</i>	115,4	106,6	104,8	103,5	104,8	107,0	106,2	105,8	105,4	105,9
-- ve vládním sektoru	<i>mld. Kč</i>	95,2	99,9	101,7	114,0	116,7	132	142	157	168	178
	<i>předch.r.=100</i>	117,4	104,9	101,8	112,1	102,4	112,8	107,6	111,1	107,0	105,5
-- v ostatních sektorech	<i>mld. Kč</i>	472,0	504,9	531,8	541,9	570,4	603	639	669	702	744
	<i>předch.r.=100</i>	115,0	107,0	105,3	101,9	105,3	105,8	105,9	104,6	105,0	106,0
- Sociální příspěvky zaměstnavatelů	<i>mld. Kč</i>	186,4	195,1	201,7	211,4	222,6	239,6	255,9	273	289	308
	<i>předch.r.=100</i>	117,5	104,7	103,4	104,8	105,3	107,7	106,8	106,8	105,9	106,3
Hrubý smíšený důchod¹⁾	<i>mld. Kč</i>	230,1	250,2	281,4	296,1	304,9	325,1	329,7	352	375	397
	<i>předch.r.=100</i>	112,6	108,7	112,5	105,2	103,0	106,6	101,4	106,7	106,5	106,0
Přijaté důchody z vlastnictví²⁾	<i>mld. Kč</i>	87,4	107,2	119,6	100,8	93,7	93,3	85,0	86	91	93
	<i>předch.r.=100</i>	109,1	122,6	111,6	84,2	93,0	99,6	91,1	100,8	105,7	103,0
Sociální dávky	<i>mld. Kč</i>	186,6	213,2	232,3	252,3	276,5	292,8	314,8	328	336	350
	<i>předch.r.=100</i>	117,0	114,2	109,0	108,6	109,6	105,9	107,5	104,2	102,4	104,2
Ostatní přijaté běžné transfery³⁾	<i>mld. Kč</i>	64,4	76,8	60,1	72,4	79,8	71,3	82,5	92	96	98
	<i>předch.r.=100</i>	124,0	119,4	78,2	120,5	110,2	89,3	115,6	111,5	104,0	102,0
Běžné výdaje	<i>mld. Kč</i>	422,3	461,5	472,3	497,3	521,1	555,2	600,3	637	674	716
	<i>předch.r.=100</i>	116,8	109,3	102,3	105,3	104,8	106,6	108,1	106,1	105,8	106,2
Placené důchody z vlastnictví⁴⁾	<i>mld. Kč</i>	24,8	27,5	24,8	21,9	20,0	20,4	23,0	24	27	29
	<i>předch.r.=100</i>	100,3	110,7	90,4	88,1	91,6	101,9	112,5	105,6	110,0	110,0
Běžné daně z důchodu a jmění⁵⁾	<i>mld. Kč</i>	82,0	90,6	97,3	99,7	103,5	108,3	123,3	130	137	146
	<i>předch.r.=100</i>	116,4	110,6	107,3	102,5	103,8	104,7	113,9	105,0	106,0	106,4
Sociální příspěvky⁶⁾	<i>mld. Kč</i>	264,9	284,2	296,0	310,5	328,8	357,9	379,1	404	428	455
	<i>předch.r.=100</i>	115,5	107,3	104,1	104,9	105,9	108,9	105,9	106,6	105,9	106,3
Ostatní placené běžné transfery⁷⁾	<i>mld. Kč</i>	50,7	59,1	54,2	65,2	68,8	68,6	74,8	79	82	86
	<i>předch.r.=100</i>	136,8	116,7	91,6	120,3	105,6	99,8	109,1	105,9	104,0	104,0
Disponibilní důchod	<i>mld. Kč</i>	899,8	985,7	1056,3	1091,5	1143,5	1201,8	1248,2	1319	1382	1452
	<i>předch.r.=100</i>	114,7	109,5	107,2	103,3	104,8	105,1	103,9	105,7	104,8	105,0
Výdaje na konečnou spotřebu	<i>mld. Kč</i>	807,3	888,0	952,0	1006,6	1059,6	1140,3	1183,9	1257	1325	1394
	<i>předch.r.=100</i>	116,6	110,0	107,2	105,7	105,3	107,6	103,8	106,1	105,4	105,2
Změny čistého podílu v penzijních fondech (-)⁸⁾	<i>mld. Kč</i>	8,9	9,3	7,6	6,1	7,6	11,1	11,8	14	15	17
Hrubé úspory	<i>mld. Kč</i>	101,3	107,0	111,9	91,0	91,5	72,6	76,1	77	73	74
Kapitálové transfery (příjem (-) / výdaj (+))	<i>mld. Kč</i>	-23,2	-11,0	-9,2	-10,1	-11,2	-12,5	-13,5	-15	-7	-7
Hrubá tvorba kapitálu	<i>mld. Kč</i>	54,5	68,3	51,7	70,0	72,1	68,5	75,2	73	79	85
	<i>předch.r.=100</i>	289,1	125,4	75,6	135,4	103,1	95,0	109,8	97,2	108,0	108,0
Změna finančních aktiv a pasiv	<i>mld. Kč</i>	70,1	49,7	69,5	31,1	30,6	16,6	14,3	19	1	-4

¹⁾ Smíšený důchod drobných podnikatelů, který je souhrnem důchodu z podnikání (zisku) a důchodu z jejich pracovní činnosti pro vlastní podnik.

²⁾ Přijaté úroky, dividendy, důchody z půdy, čerpání podnikatelského důchodu, důchodu z rozděleného zisku apod.

³⁾ Náhrady z neživotního pojištění, soukromé mezinárodní transfery, výhry v sázkách a loteriích, státní příspěvky na stavební spoření apod.

⁴⁾ Placené úroky.

⁵⁾ Daň z příjmu, daň z převodu nemovitostí, místní poplatky a používání dálnic.

⁶⁾ Příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, penzijní připojištění a zákonné úrazové pojištění placené zaměstnavatelem i zaměstnancem a tzv. imputované příspěvky (nenávratné sociální výpomoci poskytnuté zaměstnavatelem).

⁷⁾ Čisté pojistné na neživotní pojištění, soukromé mezinárodní transfery, pokuty ve správním a blokovém řízení, sázky apod.

⁸⁾ Rozdíl mezi přijatým pojistným a vyplacenými důchody.

Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Tabulka 3.4: **Důchody domácností - analytické ukazatele**

		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
							<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Odhad</i>	<i>Předikce</i>	<i>Výhled</i>
Míra hrubých úspor domácností ¹⁾	%	11,3	10,9	10,6	8,3	8,0	6,0	6,1	5,8	5,3	5,1
Objem mezd a platů reálný ²⁾	<i>mld. Kč 2000</i> <i>předch.r.=100</i>	722,4	710,2	672,5	681,6	687,2	702,2	732,6	774	791	812
Objem sociálních dávek reálný ²⁾	<i>mld. Kč 2000</i> <i>předch.r.=100</i>	237,6	250,4	246,6	262,2	276,5	279,8	295,3	308	306	309
Disponibilní důchod reálný ²⁾	<i>mld. Kč 2000</i> <i>předch.r.=100</i>	1145,9	1157,6	1121,2	1134,4	1143,6	1148,3	1171,3	1237	1257	1279
Makroekonomická průměrná ³⁾											
mzda (plat) - nominální	<i>předch.r.=100</i>	115,5	107,6	107,9	106,7	106,2	107,2	106,5	107,8	106,4	106,1
mzda (plat) - reálná ²⁾	<i>předch.r.=100</i>	106,2	99,2	97,5	104,4	102,2	102,4	104,6	107,7	103,2	102,8
Úplné jednotkové náklady práce ⁴⁾	<i>předch.r.=100</i>	111,1	107,0	105,5	103,4	101,6	103,9	104,3	103,0	102,6	102,7
Podíl náhrad zaměstnancům na HDP	%	48,1	47,6	45,4	45,6	45,8	44,8	45,6	45,7	45,6	45,6
Podíl sociálních dávek na HDP	%	11,9	12,7	12,6	13,3	13,9	13,5	13,8	13,6	13,2	13,0

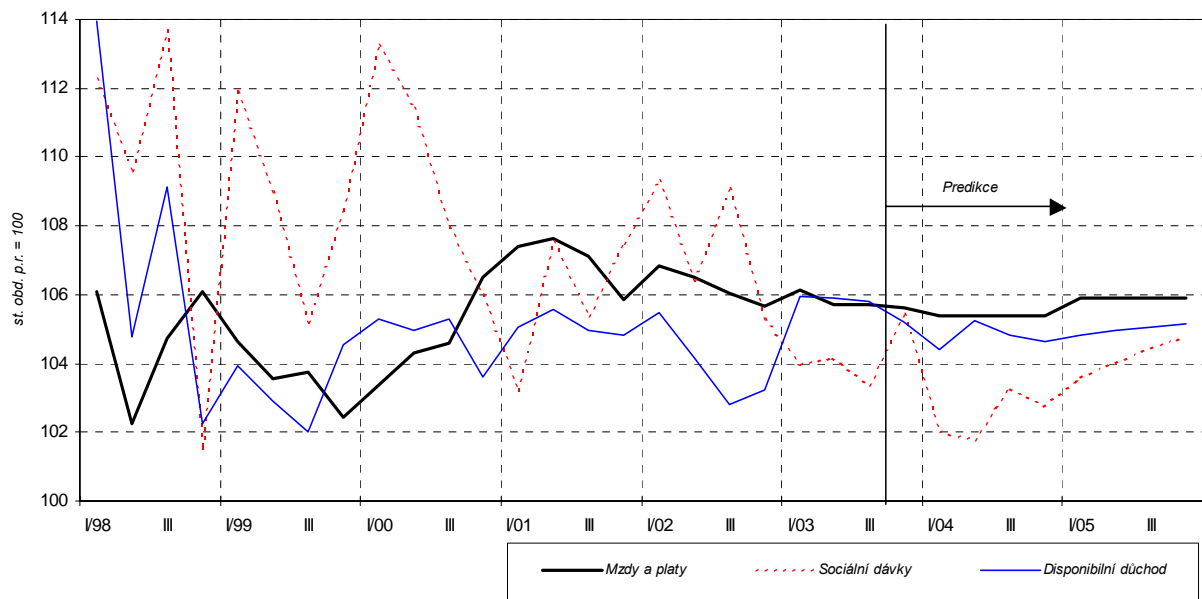
¹⁾ Podíl hrubých úspor na disponibilním důchodu domácností.

²⁾ Deflováno indexem spotřebitelských cen.

³⁾ Podíl objemu mezd a počtu zaměstnanců (tj. pracovníků pobírajících mzdu a členů produkčních družstev) podle metodiky VŠPS, tj. včetně zaměstnanců malých podniků nezapočítaných do analogického ukazatele ČSÚ.

⁴⁾ Objem nominálních náhrad zaměstnancům na jednotku HDP ve stálých cenách.

Graf 3.3: **Nominální příjmy domácností - objem**

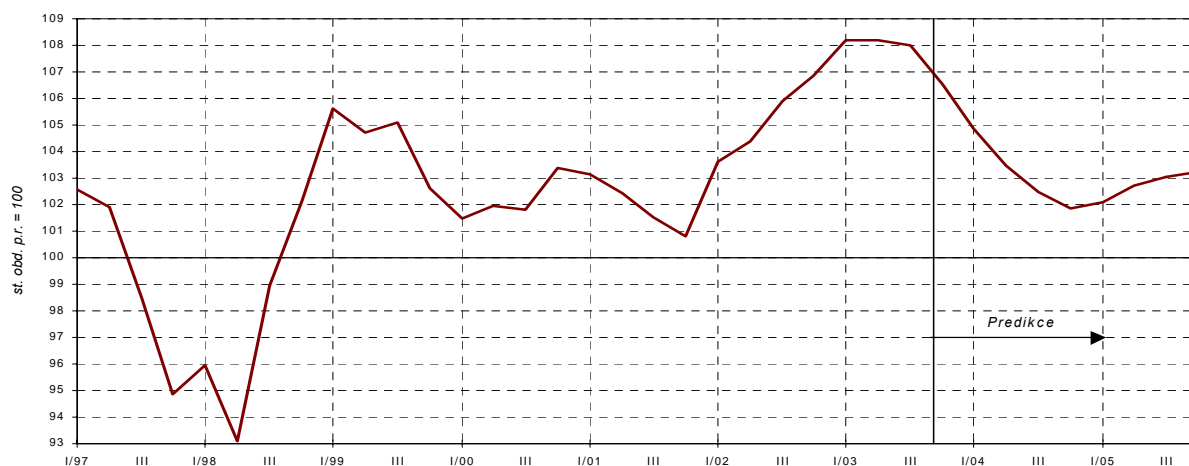

Graf 3.4: Průměrná mzda nominální

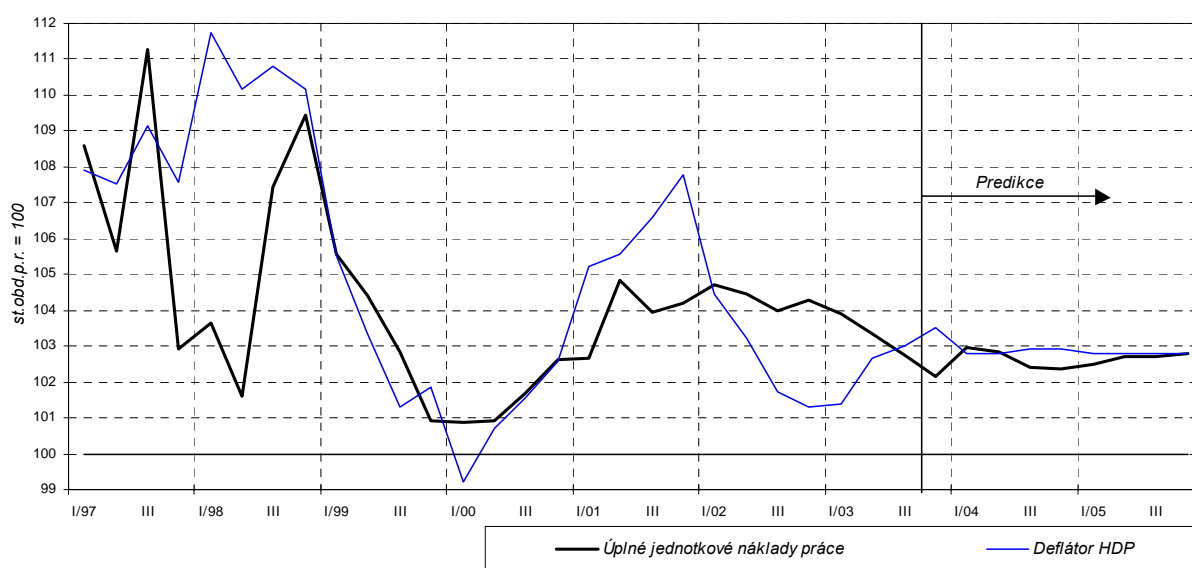

Makroekonomická průměrná mzda je podíl objemu mezd ze systému národních účtů a počtu zaměstnanců (tj. pracovníků pobírajících mzdu a členů produkčních družstev) podle metodiky VŠPS, tj. včetně zaměstnanců malých podniků nezahrnutých do ukazatele ČSÚ.

Graf 3.5: Průměrná makroekonomická mzda reálná

Graf 3.6: Úplné jednotkové náklady práce

Tabulka 4.1: Souhrnná platební bilance - roční

		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
									<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>
Vývoz zboží	<i>mld. Kč</i>	595,8	709,3	834,2	908,8	1121,1	1269,6	1254,4	1358	1432	1521
	<i>předch.r.=100</i>	104,6	119,1	117,6	108,9	123,4	113,2	98,8	108,2	105,5	106,2
Dovoz zboží	<i>mld. Kč</i>	750,7	864,5	918,2	974,6	1241,9	1386,3	1325,7	1424	1494	1568
	<i>předch.r.=100</i>	112,5	115,2	106,2	106,1	127,4	111,6	95,6	107,4	104,9	105,0
Obchodní bilance	<i>mld. Kč</i>	-154,9	-155,2	-84,0	-65,8	-120,8	-116,7	-71,3	-66	-62	-48
z toho:											
- minerální paliva (SITC 3)	<i>mld. Kč</i>	-38,6	-47,4	-33,2	-38,8	-85,7	-87,6	-64,3	-69	-60	-52
- ostatní	<i>mld. Kč</i>	-116,3	-107,9	-50,8	-27,0	-35,1	-29,1	-7,0	3	-2	4
Vývoz služeb	<i>mld. Kč</i>	222,0	227,2	246,7	243,9	264,8	269,7	231,1	221	228	237
	<i>předch.r.=100</i>	124,5	102,3	108,6	98,8	108,6	101,8	85,7	95,6	103,0	104,0
Dovoz služeb	<i>mld. Kč</i>	169,8	171,3	184,8	202,3	210,2	211,7	209,3	208	212	217
	<i>předch.r.=100</i>	131,3	100,8	107,9	109,5	103,9	100,7	98,9	99,5	102,0	102,0
Bilance služeb	<i>mld. Kč</i>	52,2	55,9	61,9	41,5	54,6	58,0	21,9	13	15	20
Výnosy - příjmy	<i>mld. Kč</i>	31,8	44,7	55,0	64,3	75,4	84,9	71,4	80	84	88
	<i>předch.r.=100</i>	100,2	140,7	123,1	116,8	117,3	112,5	84,2	111,6	105,0	105,0
Výnosy - náklady	<i>mld. Kč</i>	51,4	69,8	90,1	111,0	128,4	168,4	195,2	199	220	247
	<i>předch.r.=100</i>	148,9	135,9	129,1	123,1	115,7	131,2	115,9	101,7	111,0	112,0
Bilance výnosů	<i>mld. Kč</i>	-19,6	-25,1	-35,1	-46,7	-53,0	-83,5	-123,8	-119	-137	-159
Bilance převodů	<i>mld. Kč</i>	10,4	11,3	16,7	20,4	14,4	17,8	28,7	16	24	24
Běžný účet	<i>mld. Kč</i>	-111,9	-113,0	-40,5	-50,6	-104,9	-124,5	-144,5	-157	-159	-163
Běžný účet	<i>mld. USD</i>	-4,12	-3,56	-1,25	-1,46	-2,72	-3,27	-4,42	-5,6	-6,3	-6,4
Finanční účet	<i>mld. USD</i>	4,18	1,08	2,92	3,08	3,84	4,54	11,20	5,6	6,3	6,5
- přímé zahraniční investice	<i>mld. USD</i>	1,28	1,28	3,59	6,23	4,94	5,48	9,03	.	.	.
- portfoliové investice	<i>mld. USD</i>	0,73	1,09	1,07	-1,40	-1,77	0,92	-1,43	.	.	.
- ostatní investice ¹⁾	<i>mld. USD</i>	2,18	-1,28	-1,74	-1,76	0,66	-1,85	3,60	.	.	.
Změna devizových rezerv	<i>mld. USD</i>	-0,83	-1,77	1,94	1,65	0,82	1,77	6,63	0,3	0,0	0,1
Devizové rezervy ČNB	<i>mld. USD koncem r.</i>	12,4	9,8	12,6	12,8	13,1	14,5	23,7	27,0	27	27
Zahraněční zadluženost ²⁾	<i>mld. USD koncem r.</i>	21,2	21,6	24,3	22,9	21,6	22,4	26,3	30	30	31
Podíl obchodní bilance na HDP	%	-9,9	-9,2	-4,6	-3,5	-6,1	-5,4	-3,1	-2,7	-2,4	-1,8
Podíl běžného účtu na HDP	%	-7,1	-6,7	-2,2	-2,7	-5,3	-5,7	-6,4	-6,5	-6,3	-6,0
Podíl finančního účtu na HDP	%	7,2	2,0	5,1	5,6	7,5	7,9	16,1	6,6	6,3	6,4
Podíl zahr.zadluženosti na HDP ³⁾	%	36,9	44,6	39,5	43,2	41,2	37,3	34,8	34	30	27

¹⁾ Od roku 2000 včetně finančních derivátů.

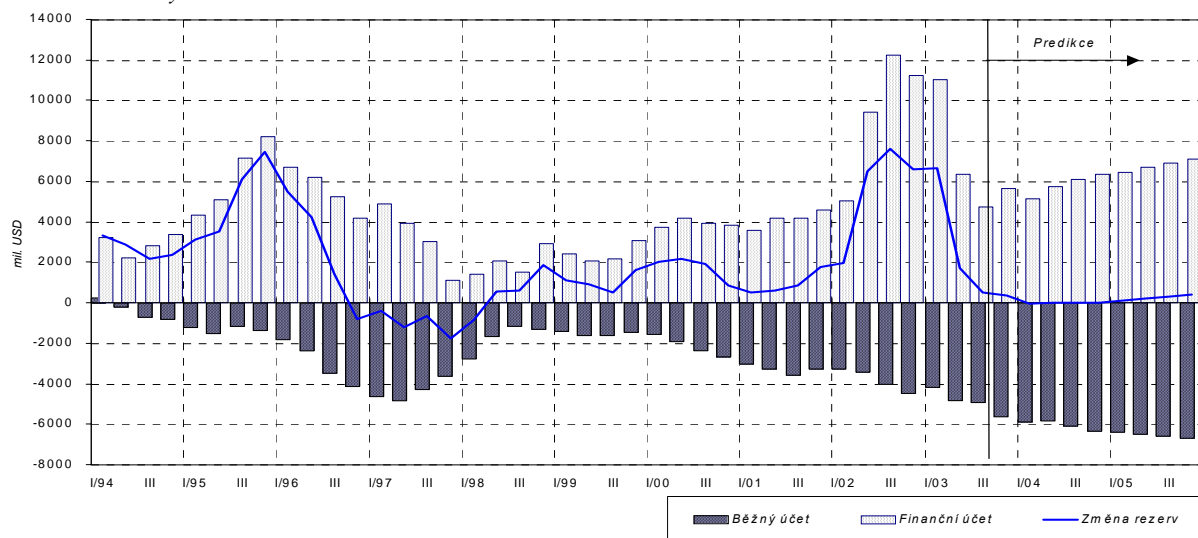
²⁾ Zahraněční zadluženost je soumou devizových a korunových pasiv bankovní soustavy (vč. ČNB), podnikové sféry a vlády vůči nerezidentům.

³⁾ Podíl zahraněční zadluženosti v Kč koncem roku na HDP v Kč vytvořeném v průběhu roku.

Prameny: ČNB, ČSÚ, propočty MF ČR.

Graf 4.1: Souhrnná platební bilance

roční klouzavé úhrny v USD

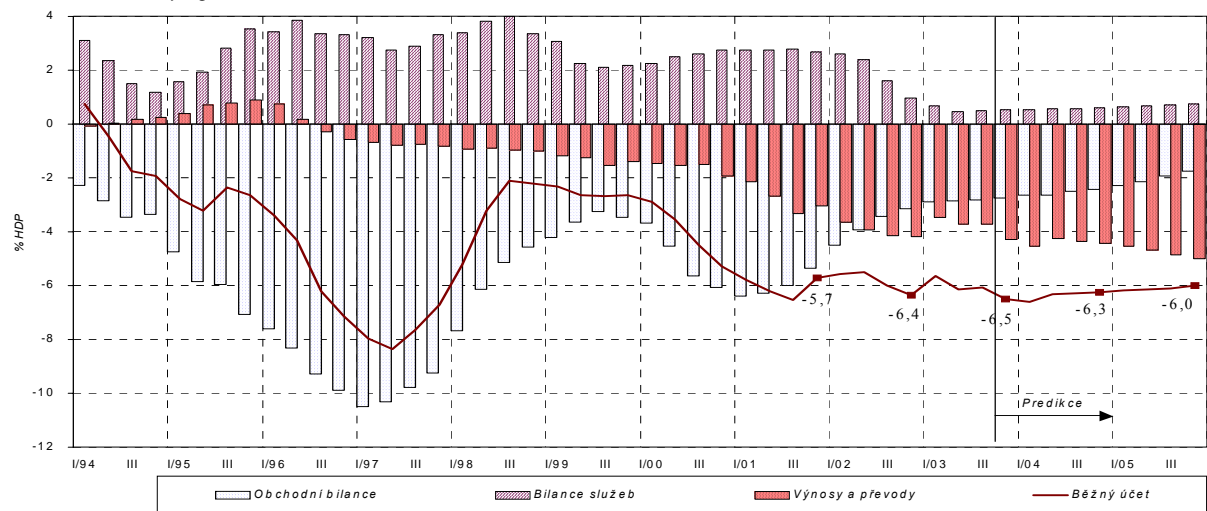

Tabulka 4.2: Souhrnná platební bilance – čtvrtletní

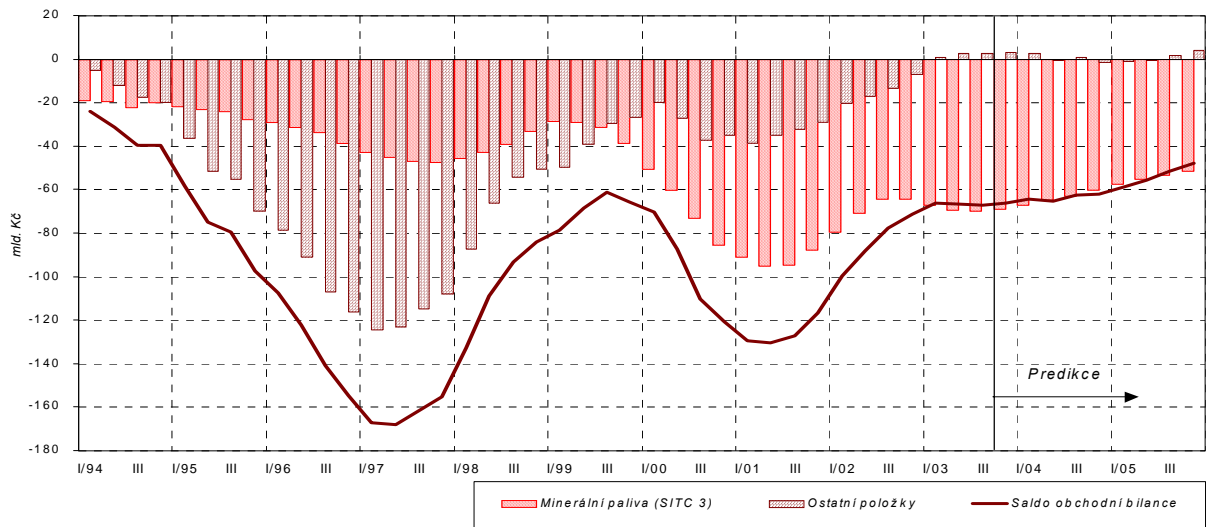
		2002				2003			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
									<i>Odhad</i>
Vývoz zboží	<i>m ld. Kč</i>	312,9	317,1	296,8	327,5	333,5	340,3	332,7	351
	<i>předch.r.=100</i>	98,1	98,0	99,6	99,5	106,6	107,3	112,1	107,2
Dovoz zboží	<i>m ld. Kč</i>	322,1	330,3	315,2	358,1	337,8	353,7	351,4	381
	<i>předch.r.=100</i>	93,4	94,8	96,5	97,7	104,9	107,1	111,5	106,4
Saldo obchodní bilance	<i>m ld. Kč</i>	-9,2	-13,2	-18,4	-30,6	-4,2	-13,5	-18,8	-30
z toho:									
- minerální paliva (SITC 3)	<i>m ld. Kč</i>	-15,5	-14,0	-15,3	-19,5	-18,4	-16,1	-15,6	-19
- ostatní	<i>m ld. Kč</i>	6,3	0,8	-3,1	-11,1	14,2	2,7	-3,1	-11
Vývoz služeb	<i>m ld. Kč</i>	59,2	58,5	57,0	56,4	48,0	54,5	59,2	59
	<i>předch.r.=100</i>	103,0	88,3	73,9	81,9	81,0	93,1	103,9	105,0
Dovoz služeb	<i>m ld. Kč</i>	50,1	49,0	55,0	55,3	44,7	50,2	56,3	57
	<i>předch.r.=100</i>	104,7	93,3	95,1	103,1	89,3	102,5	102,4	103,0
Saldo bilance služeb	<i>m ld. Kč</i>	9,2	9,6	2,0	1,2	3,2	4,3	2,9	2
Bilance výnosů	<i>m ld. Kč</i>	-30,6	-30,9	-35,7	-26,6	-22,0	-30,8	-36,6	-29
Bilance převodů	<i>m ld. Kč</i>	2,3	3,4	5,5	17,5	9,3	-3,9	5,3	5
Běžný účet	<i>m ld. Kč</i>	-28,3	-31,1	-46,6	-38,6	-13,7	-43,9	-47,2	-52
Běžný účet	<i>m ld. USD</i>	-0,78	-0,94	-1,52	-1,25	-0,46	-1,58	-1,65	-1,9
Finanční účet	<i>m ld. USD</i>	1,43	5,58	3,20	1,02	1,22	0,94	1,56	1,9
- přímé zahraniční investice	<i>m ld. USD</i>	0,94	5,23	1,91	0,96	1,10	1,23	1,56	.
- portfoliové investice	<i>m ld. USD</i>	0,21	0,09	-0,13	-1,73	-1,11	-0,30	-0,57	.
- ostatní investice	<i>m ld. USD</i>	0,28	0,26	1,42	1,79	1,23	0,00	0,58	.
Změna devizových rezerv	<i>m ld. USD</i>	0,38	4,85	1,21	0,17	0,42	-0,09	0,02	0,0
Devizové rezervy ČNB	<i>m ld. USD koncem obd.</i>	14,8	21,4	22,5	23,7	24,7	25,5	25,7	27,0
Zahraníční zadluženost	<i>m ld. USD koncem obd.</i>	21,6	24,9	24,5	26,3	26,0	27,0	28,4	30

Graf 4.2: Běžný účet platební bilance

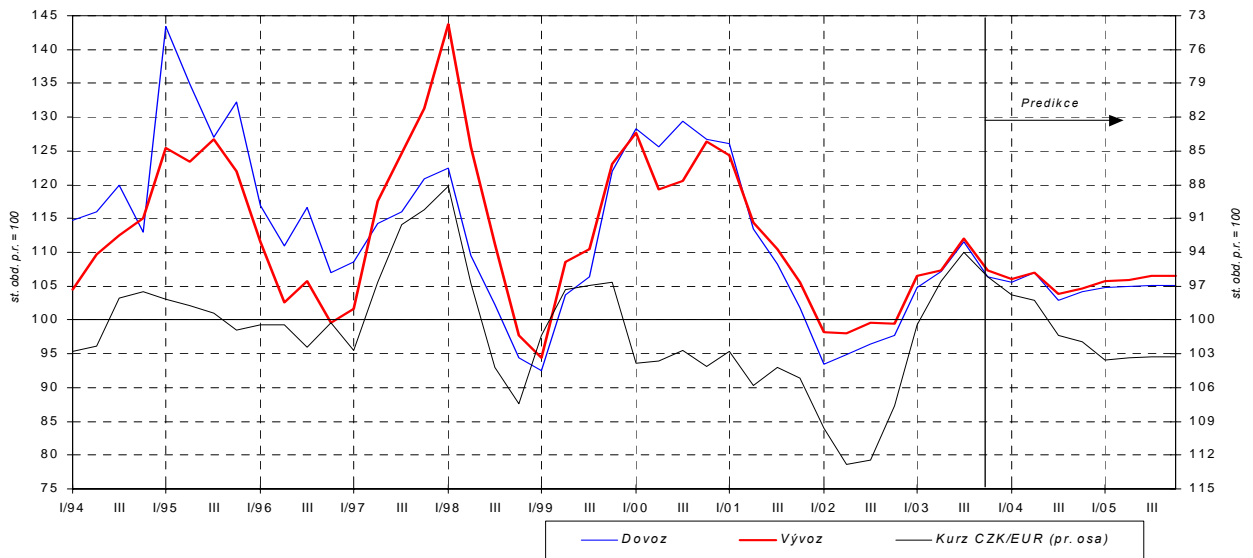
roční klouzavé úhrny v procentech HDP

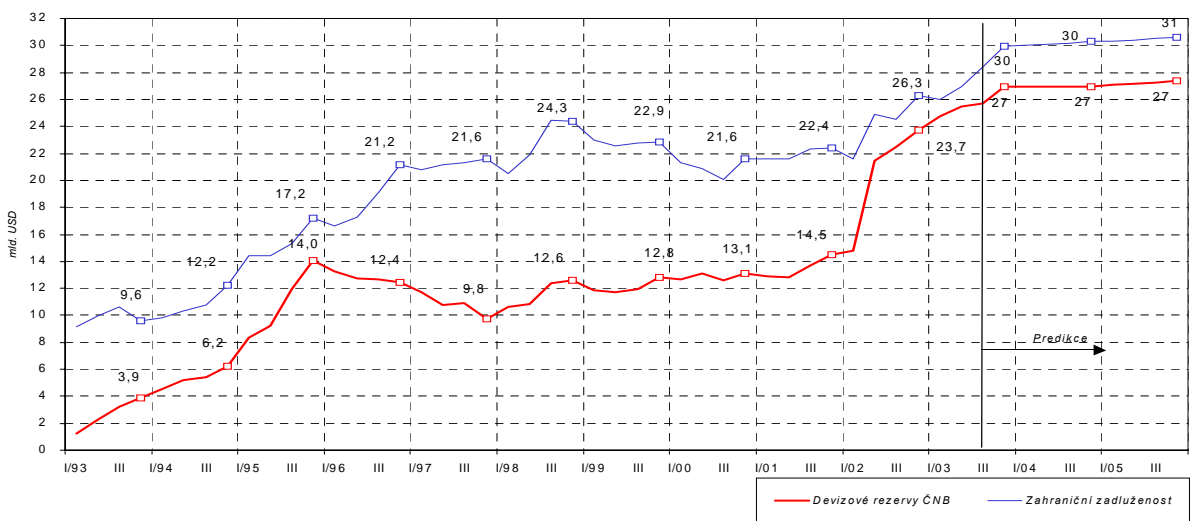
Graf 4.3: Saldo obchodní bilance
roční klouzavé úhrny v běžných Kč

Graf 4.4: Vývoz a dovoz zboží
ze souhrnné platební bilance v běžných Kč

Graf 4.5: Devizové rezervy ČNB a zahraniční zadluženost
stav koncem čtvrtletí

Tabulka 4.3: Směnné kurzy – roční

		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
									<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>
Devizové kurzy nominální:											
CZK / EUR ¹⁾	<i>roční průměr</i>	34,00	35,80	36,16	36,88	35,61	34,08	30,81	31,84	31,9	30,9
	<i>index zhodnocení ²⁾</i>	<i>předch.r.=100</i>	100,9	95,0	99,0	98,1	103,6	104,5	110,6	96,8	103,3
CZK / USD	<i>roční průměr</i>	27,14	31,71	32,27	34,60	38,59	38,04	32,74	28,21	25,2	24,4
	<i>index zhodnocení</i>	<i>předch.r.=100</i>	97,8	85,6	98,3	93,3	89,7	101,5	116,2	116,0	103,3
Devizové kurzy reálné: ³⁾											
Vůči Německu	<i>průměr 1995 = 100</i>	110,4	117,1	127,8	127,2	133,5	146,4	163,5	160,9	163,4	172,1
	<i>index zhodnocení</i>	<i>předch.r.=100</i>	110,4	106,0	109,1	99,6	104,9	109,7	111,7	98,4	105,3
CZK / USD	<i>průměr 1995 = 100</i>	104,4	94,7	101,7	96,2	85,4	90,0	106,1	124,5	141,7	149,1
	<i>index zhodnocení</i>	<i>předch.r.=100</i>	104,4	90,7	107,4	94,7	88,7	105,4	117,9	117,4	105,3

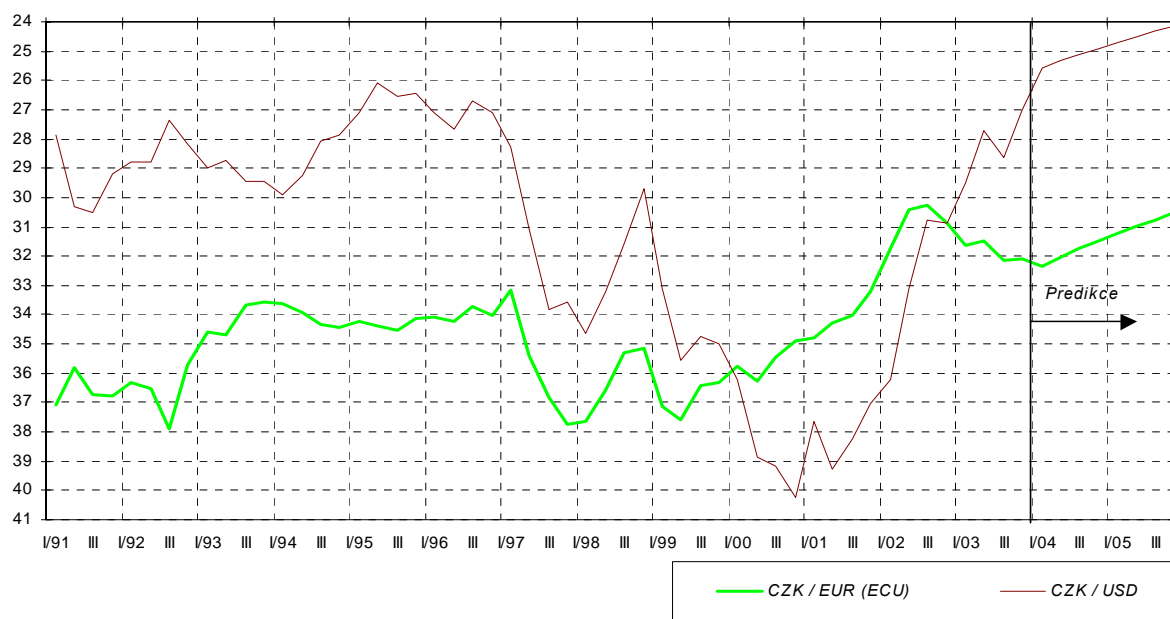
¹⁾ Do roku 1998 směnný kurz CZK/XEU.

²⁾ Index popisuje meziroční zhodnocení CZK proti příslušné měně.

³⁾ Deflováno deflátory HDP. Růst indexů indikuje reálné zhodnocení měny.

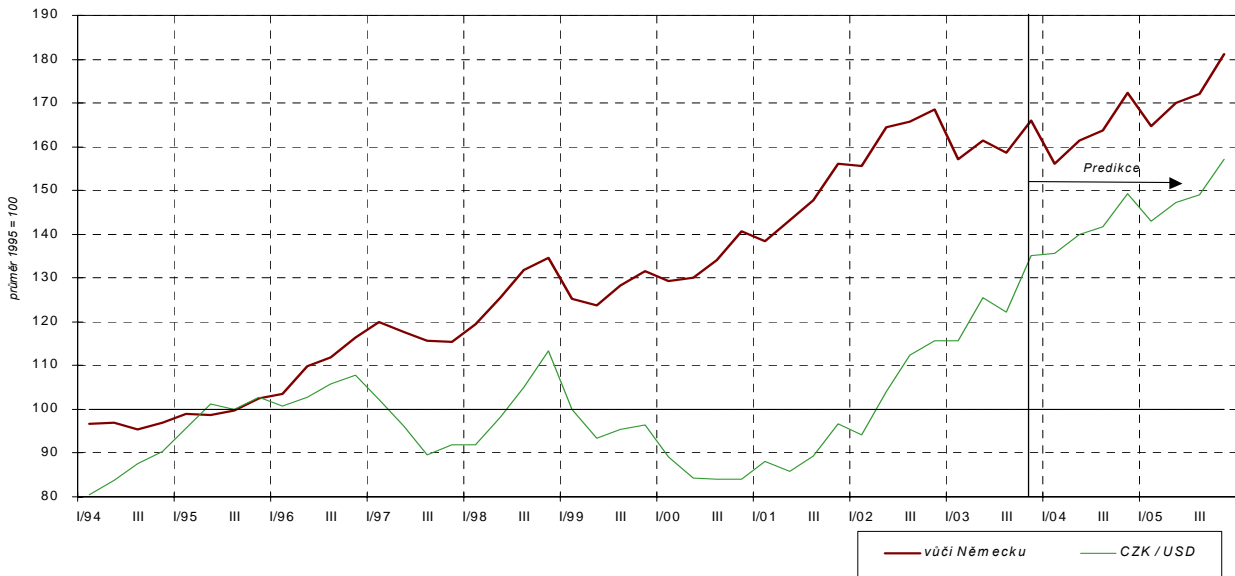
Tabulka 4.4: Směnné kurzy – čtvrtletní

		2002				2003			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
									<i>Odhad</i>
Devizové kurzy (nominální):									
CZK / EUR		31,76	30,40	30,25	30,85	31,63	31,48	32,17	32,09
	<i>index zhodnocení</i>	<i>předch.r.=100</i>	109,6	112,8	112,5	107,6	100,4	96,6	94,0
CZK / USD		36,23	33,12	30,75	30,88	29,48	27,74	28,61	27,01
	<i>index zhodnocení</i>	<i>předch.r.=100</i>	103,9	118,5	124,4	119,9	122,9	119,4	107,5
Devizové kurzy (reálné):									
vůči Německu	<i>průměr 1995 = 100</i>	155,6	164,4	165,6	168,6	157,1	161,5	158,7	166
	<i>index zhodnocení</i>	<i>předch.r.=100</i>	112,4	114,7	112,2	108,0	101,0	98,3	95,8
CZK / USD	<i>průměr 1995 = 100</i>	94,3	104,0	112,3	115,7	115,6	125,6	122,2	135
	<i>index zhodnocení</i>	<i>předch.r.=100</i>	107,1	121,1	125,6	119,8	122,7	120,8	108,8

Graf 4.7: Nominální směnné kurzy
čtvrtletní průměry

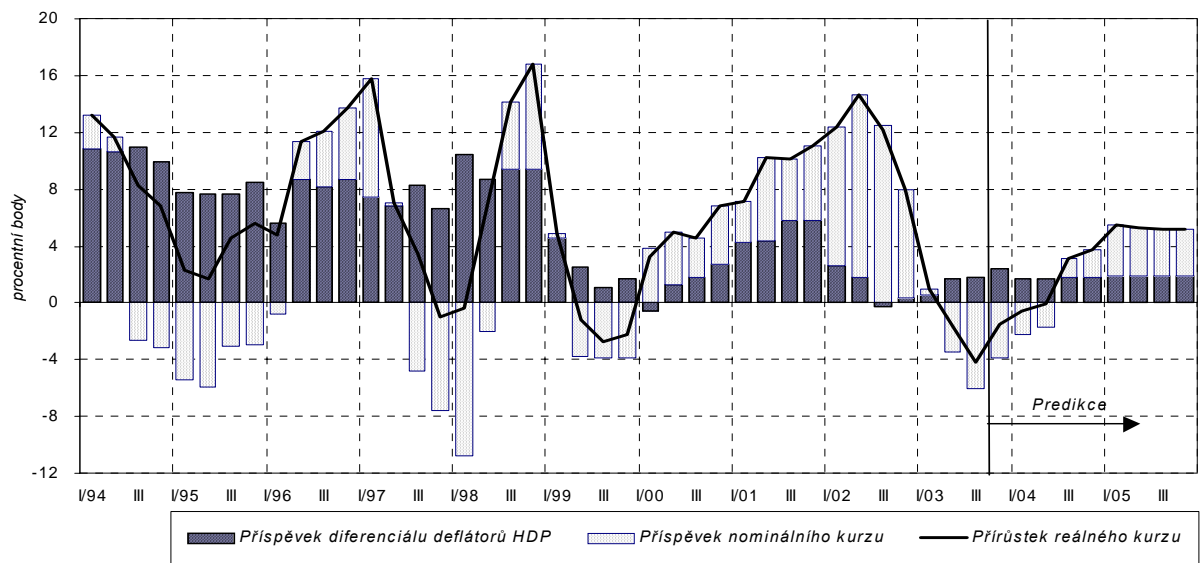
Graf 4.8: Reálné směnné kurzy

čtvrtletní průměry, deflováno deflátory HDP, růst indexů indikuje reálné zhodnocení

Graf 4.9: Reálný směnný kurz vůči Německu

rozklad meziročního přírůstku na příspěvek nominálního kurzu a cenového diferenciálu deflátů HDP, růst indikuje reálné zhodnocení

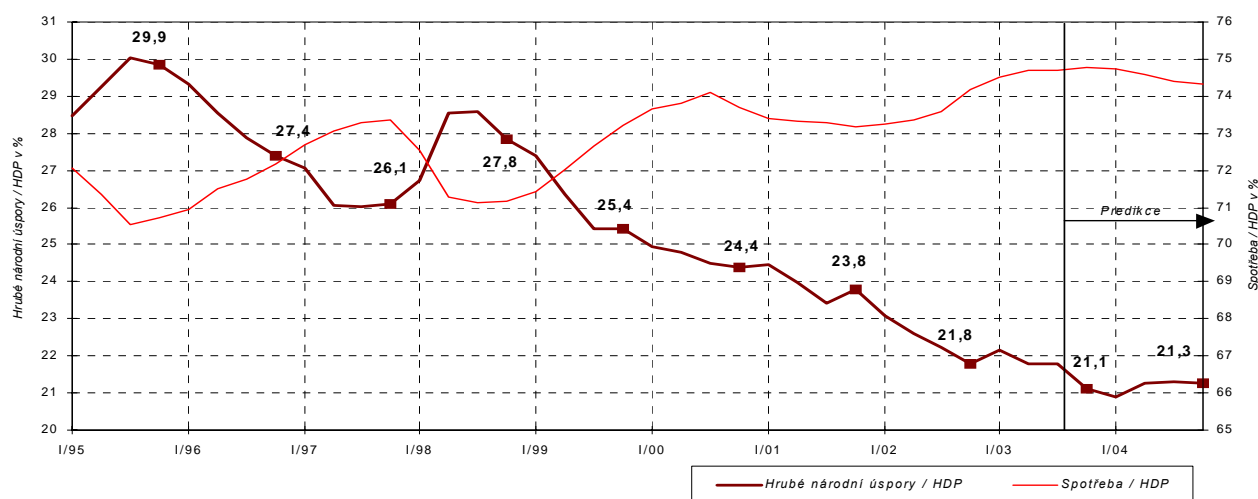

Tabulka 5.1: Úspory a investice – roční

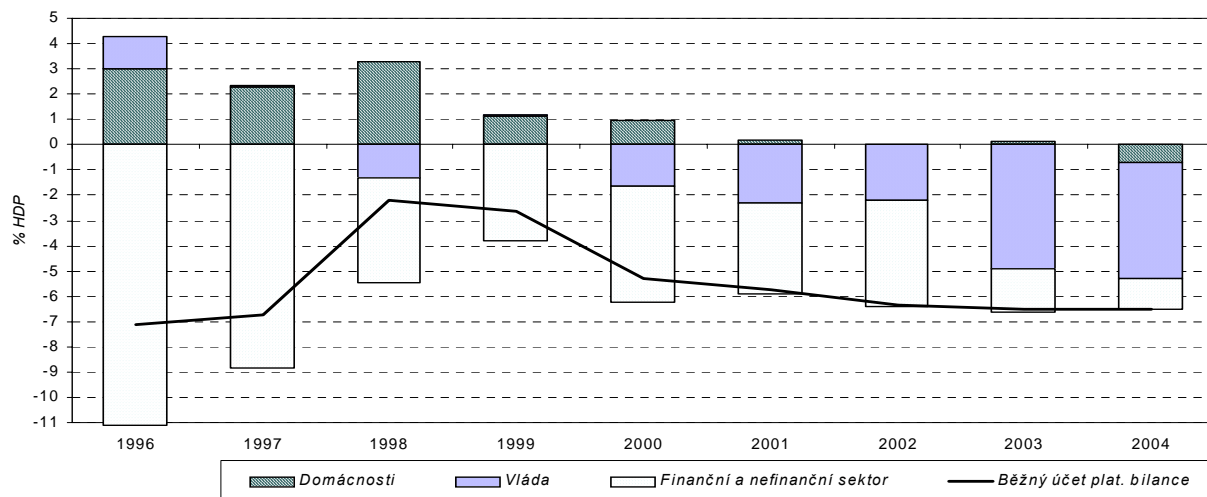
		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
								<i>Predb.</i>	<i>Predb.</i>	<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>
Hrubé investice =	<i>ml. Kč</i>	470,0	536,7	547,4	552,6	534,1	588,7	642,3	640,5	665	707
=hrubá tvorba kapitálu	<i>předch.r.=100</i>	133,6	114,2	102,0	100,9	96,7	110,2	109,1	99,7	103,8	106,4
- fixní kapitál	<i>ml. Kč</i>	442,5	500,6	514,5	535,5	528,3	561,5	603,3	599,3	623	658
	<i>předch.r.=100</i>	130,2	113,2	102,8	104,1	98,7	106,3	107,4	99,3	104,0	105,6
- změna zásob a rezerv	<i>ml. Kč</i>	27,6	36,0	32,9	17,1	5,8	27,2	39,0	41,2	42	49
Podíl tvorby fixního kapitálu na HDP	%	32,0	31,9	30,6	29,1	27,8	28,3	27,7	26,3	25,9	25,8
Hrubé úspory	<i>ml. Kč</i>	470,0	536,7	547,4	552,6	534,1	588,7	642,3	640,5	665	707
-zahraniční úspory =											
=deficit běžného účtu plat.bilance	<i>ml. Kč</i>	36,3	111,9	113,0	40,5	50,6	104,9	124,5	144,5	157	165
- metodologická diference ¹⁾	<i>ml. Kč</i>	21,3	-4,7	-4,2	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
- hrubé národní úspory	<i>ml. Kč</i>	412,4	429,5	438,6	512,1	483,5	483,8	518	496	508	542
	<i>předch.r.=100</i>	125,2	104,1	102,1	116,8	94,4	100,1	107,0	95,8	102,5	106,6
Hrubé vládní úspory	<i>ml. Kč</i>	107,6	99,4	92,6	84,5	77,5	67,2				
Hrubé úspory domácností	<i>ml. Kč</i>	98,0	101,3	107,0	111,9	91,0	91,5	72,6	76,1	77	60
Hrubé úspory nefinančních podniků a finančních institucí	<i>ml. Kč</i>	206,8	228,8	239,0	315,7	315,0	325,1				
Podíl hrubých národních úspor na HDP	%	29,9	27,4	26,1	27,8	25,4	24,4	23,8	21,8	21,1	21,3

¹⁾ Diference mezi saldem běžných transakcí se zahraničím v pojetí národních účtů a běžným účtem v pojetí statistiky platební bilance.

Graf 5.1: Podíly hrubých národních úspor a spotřeby domácností (vč. NZI) a vlády na HDP z ročních klouzavých úhrnů

Graf 5.2: Finanční bilance sektorů
rozdíl úspor a investic v jednotlivých sektorech

Tabulka 6.1: Demografie

v tis. osob koncem roku

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
							<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>	<i>Výhled</i>
Počet obyvatel	10 299	10 290	10 278	10 232	10 206	10 203	10 217	10 225	10 236	10 247
<i>předch.r.=100</i>	99,9	99,9	99,9	99,6	99,7	100,0	100,1	100,1	100,1	100,1
Věkové skupiny:										
(0 - 19)	2 567	2 485	2 407	2 348	2 296	2 255	2 215	2 176	2 139	2 105
<i>předch.r.=100</i>	96,8	96,8	96,9	97,5	97,8	98,2	98,2	98,2	98,3	98,4
(20 - 59)	5 874	5 941	5 998	6 003	6 005	6 016	6 032	6 039	6 053	6 035
<i>předch.r.=100</i>	101,3	101,1	101,0	100,1	100,0	100,2	100,3	100,1	100,2	99,7
(60 a více)	1 857	1 864	1 873	1 882	1 905	1 932	1 969	2 010	2 044	2 106
<i>předch.r.=100</i>	100,0	100,3	100,5	100,5	101,2	101,4	101,9	102,1	101,7	103,0
Starobní důchodci	1 813	1 859	1 891	1 919	1 935	1 921	1 902	1 903	1 909	1 925
<i>předch.r.=100</i>	100,4	102,5	101,7	101,5	100,8	99,3	99,0	100,1	100,3	100,8
Míry závislosti: - %										
Demografická ¹⁾	31,6	31,4	31,2	31,3	31,7	32,1	32,6	33,3	33,8	34,9
Podle platné legislativy ²⁾	34,1	33,4	32,7	32,3	31,9	31,7	31,4	31,3	31,1	31,1
Efektivní míra závislosti ³⁾	36,8	38,3	39,7	40,4	40,8	40,1	40,2	40,5	40,6	40,9
Střední délka života (roky)										
Muži	70,5	71,1	71,4	71,7	72,1	72,1	72,2	72,4	72,5	72,6
Ženy	77,5	78,1	78,1	78,4	78,4	78,5	78,7	78,8	78,9	79,0

Údaje se týkají obyvatel, kteří mají na území ČR trvalé bydliště, a to bez ohledu na jejich státní občanství.

¹⁾ Podíl počtu obyvatel v seniorském věku (nad 59 let) na počtu obyvatel v produkt. věku - nezohledňuje tedy prodloužení věku odchodu do důchodu.

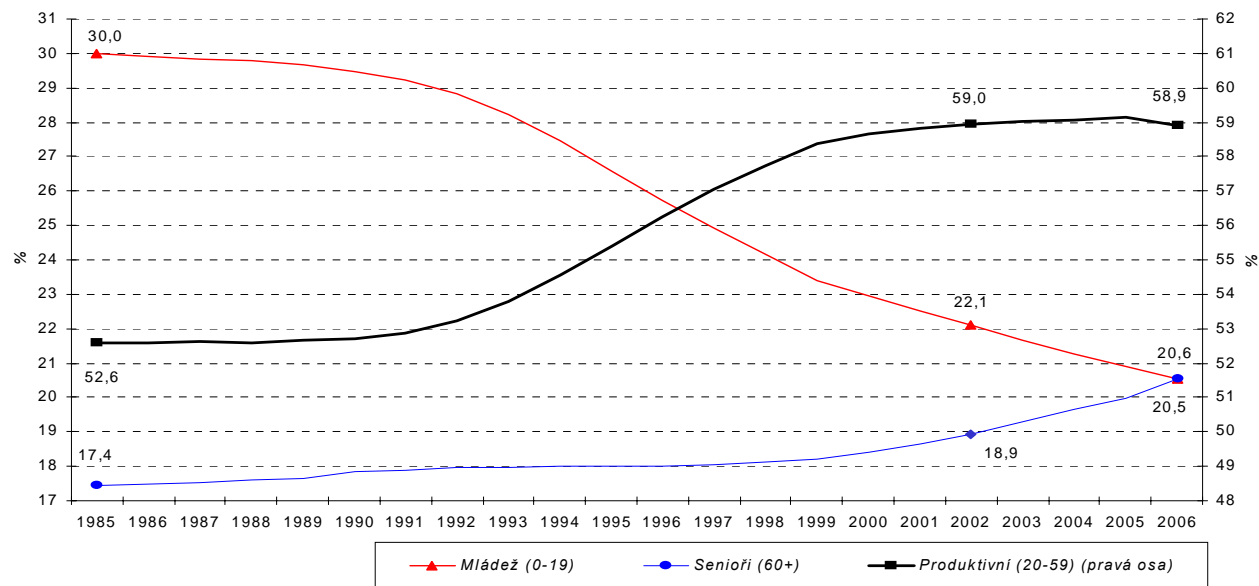
²⁾ Podíl počtu obyvatel v důchodovém věku podle platné legislativy na počtu ostatních obyvatel nad 19 let.

³⁾ Podíl počtu vyplácených starobních důchodů na počtu zaměstnaných.

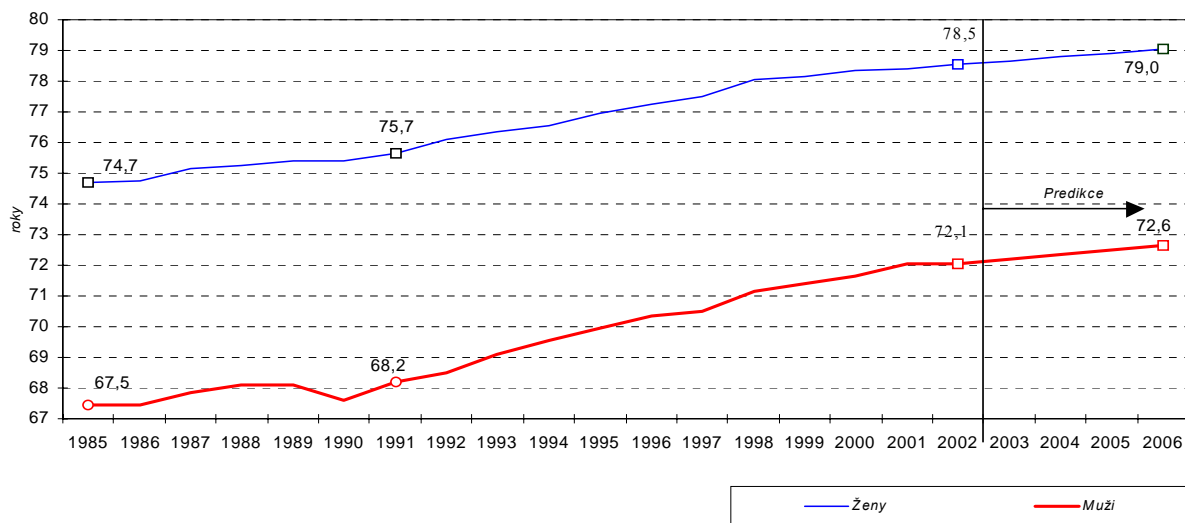
Prameny: demografická projekce 2003 ČSÚ, propočty MF ČR.

Graf 6.1: Věkové skupiny

strukturní podíly

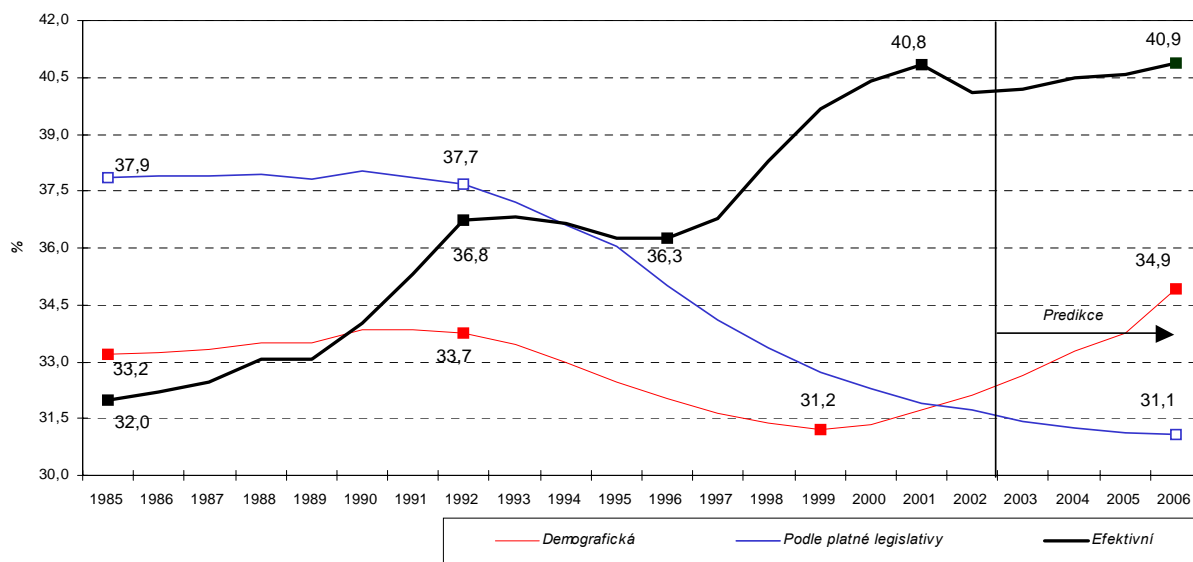

Graf 6.2: Střední délka života

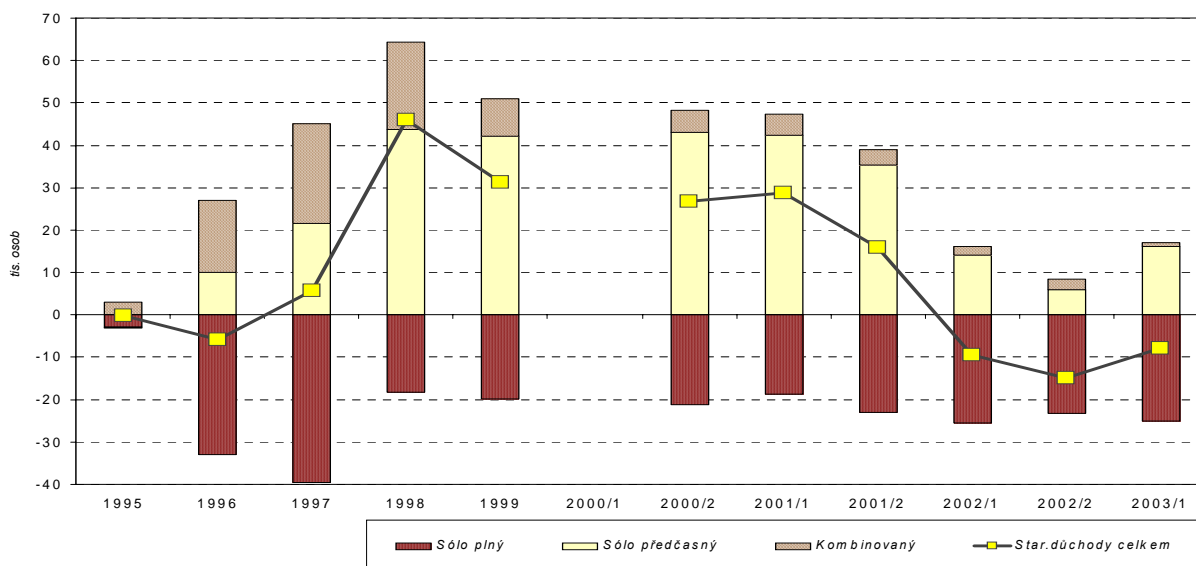
Graf 6.3: Míry závislosti

definice ukazatelů viz poznámky k tabulce 6.1

Graf 6.4: Starobní důchody

absolutní meziroční přírůstky v tis. osob ke konci období

7 Úrokové sazby

Tabulka 7.1: Úrokové sazby – roční
průměrné sazby - v % p.a.

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
								<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>
Diskontní sazba (konec roku)	10,5	13,0	7,5	5,0	5,0	3,75	1,75	1,00	.	.
Repo 2T (konec roku)	12,4	14,75	9,5	5,25	5,25	4,75	2,75	2,00	.	.
Lombardní sazba (konec roku)	14,0	23,0	12,5	7,5	7,5	5,75	3,75	3,00	.	.
PRIBOR 3M ¹⁾	11,98	15,97	14,33	6,84	5,36	5,18	3,55	2,28	2,3	2,7
Výnos do doby splatnosti státních dluhopisů ²⁾	10,03	10,53	12,12	7,57	6,77	5,97
5R	-	-	-	-	-	6,35	4,94	4,20	4,8	5,0
10R	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Úrokové sazby z celkových stavů úvěrů	12,54	13,22	12,86	8,69	7,16	7,05	6,23	5,3	5,3	5,6
Úrokové sazby z vkladů	6,79	7,72	8,09	4,47	3,39	2,97	2,17	1,4	1,4	1,7
- na viděnou	2,55	2,24	2,01	1,83	1,62	1,54	1,30	0,8	0,8	1,0
- termínovaných	9,45	10,43	10,53	5,60	4,25	3,70	2,68	1,9	2,1	2,6
Úroková marže	5,75	5,50	4,77	4,22	3,76	4,08	4,06	3,9	3,9	3,9
Průměrné reálné sazby ze stavů úvěrů ³⁾	7,9	7,1	10,4	5,1	1,5	6,0	7,1	4,9	3,2	3,4
Průměrné čisté reálné sazby z termínovaných vkladů ⁴⁾	-0,7	-1,1	2,2	2,1	-0,4	-0,9	1,7	0,6	-2,2	-0,4

¹⁾ 3měsíční sazba PRIBOR na mezibankovním trhu.

²⁾ V letech 1996 až 2001 se jedná o výnos 5letých státních dluhopisů na sekundárním trhu do doby splatnosti podle statistiky Patria Finance. Od roku 2001 je uveden výnos 10letých dluhopisů podle statistiky ČNB.

³⁾ Deflováno růstem cen průmyslových výrobků v průběhu roku.

⁴⁾ Deflováno růstem spotřebitelských cen v průběhu roku, od r. 1993 uvažována jednotná 15% daň z kapitálových výnosů.

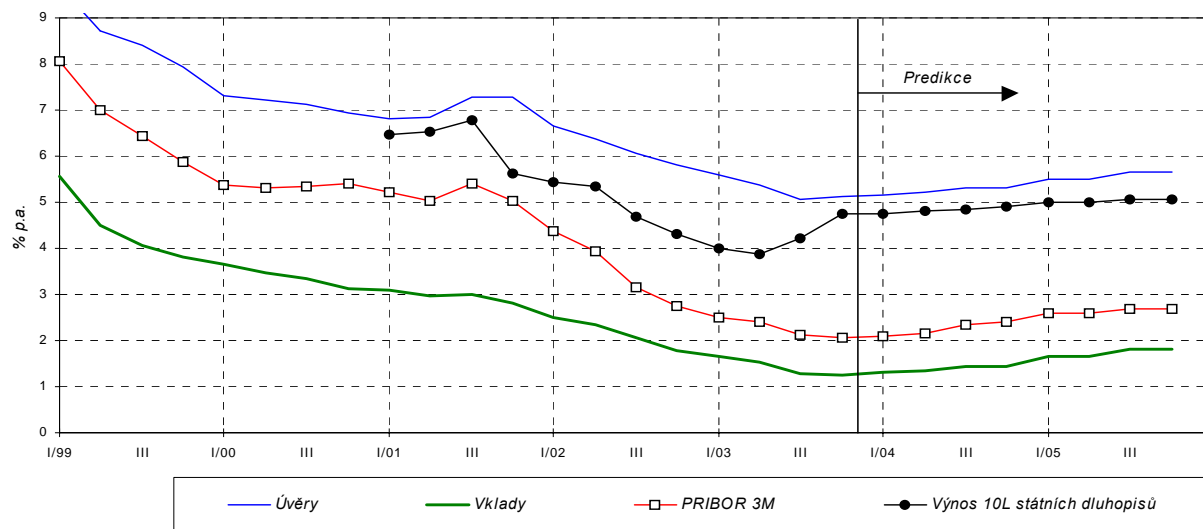
Prameny: ČNB, Patria Finance, propočty MF ČR.

Tabulka 7.2: Úrokové sazby – čtvrtletní
průměrné sazby - v % p.a.

	2002				2003			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
								<i>Odhad</i>
Diskontní sazba (konec období)	3,25	2,75	2,00	1,75	1,50	1,25	1,00	1,0
Repo 2T (konec období)	4,25	3,75	3,00	2,75	2,50	2,25	2,00	2,0
Lombardní sazba (konec období)	5,25	4,75	4,00	3,75	3,50	3,25	3,00	3,0
PRIBOR 3M	4,39	3,94	3,14	2,75	2,51	2,41	2,13	2,07
Výnos do doby splatnosti 10letých státních dluhopisů ¹⁾	5,43	5,33	4,69	4,32	3,99	3,88	4,22	4,74
Úrokové sazby z celkových stavů úvěrů	6,66	6,39	6,06	5,80	5,59	5,39	5,07	5,1
Úrokové sazby z vkladů	2,51	2,35	2,06	1,79	1,66	1,53	1,27	1,2
- na viděnou	1,47	1,39	1,26	1,14	1,07	0,94	0,71	0,7
- termínovaných	3,10	2,90	2,52	2,22	2,07	1,99	1,74	1,7
Úroková marže	4,15	4,04	4,00	4,00	3,94	3,86	3,80	3,9

¹⁾ Viz poznámka 2 u tabulky 7.1.

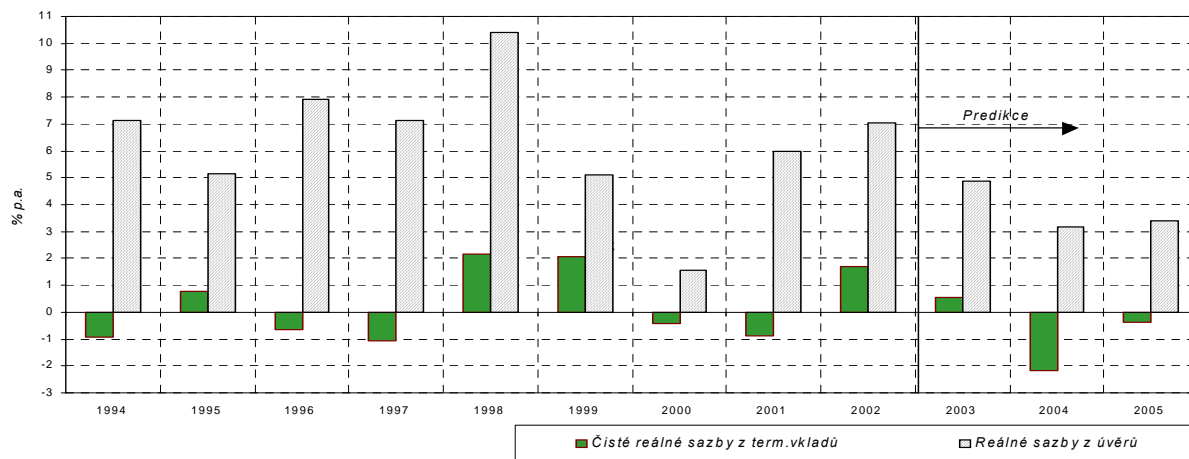
Graf 7.1: Přehled úrokových sazeb

Graf 7.2: Reálné sazby mezibankovního trhu
PRIBOR 1R deflovaný indexem cen průmyslových výrobců

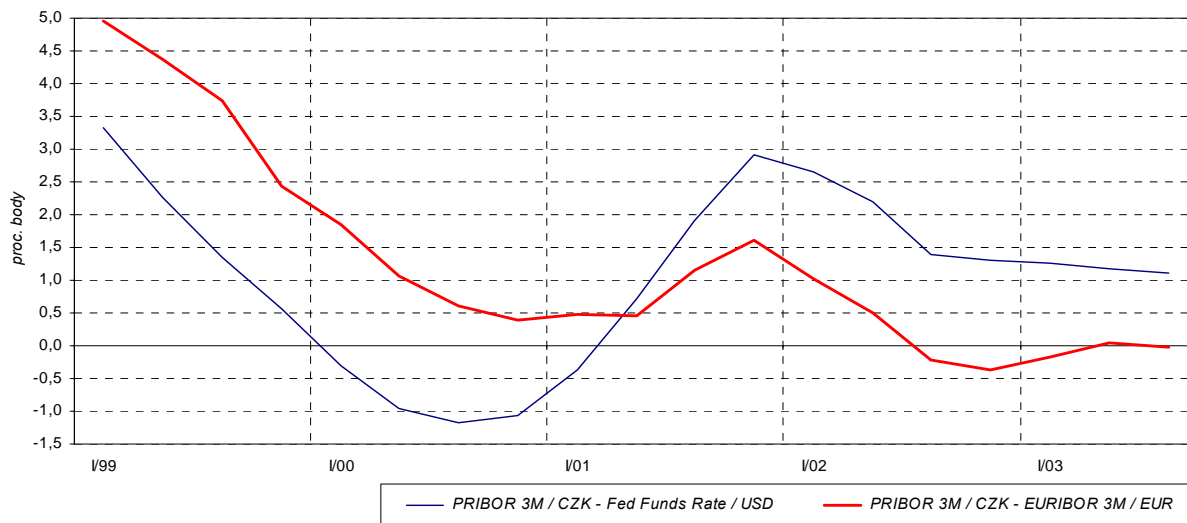
Roční sazba PRIBOR na mezibankovním trhu deflovaná cenami průmyslových výrobců. Při deflování ex post je použit růst cen za uplynulá čtyři čtvrtletí. Při deflování ex ante je použit růst cen v následujících čtyřech čtvrtletích, tedy do splatnosti mezibankovního vkladu. V případě, že skutečné hodnoty růstu cen ještě nejsou známy, je použito predikce. Deflování ex ante podle našeho názoru lépe odráží ekonomický charakter reálných úrokových sazeb.

Graf 7.3: Průměrné reálné sazby z úvěrů a termínovaných vkladů

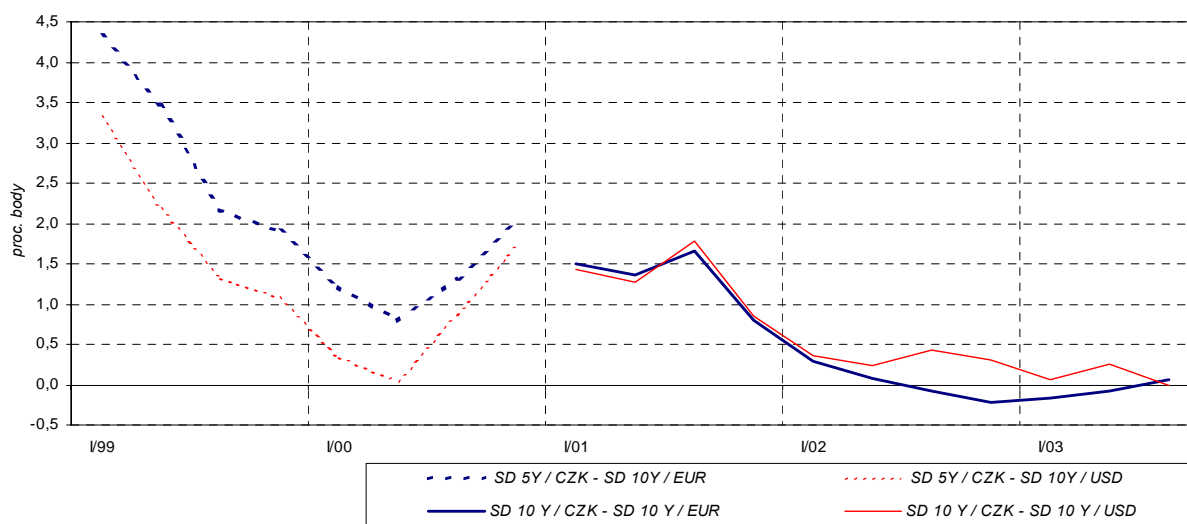
Sazby z úvěrů deflované růstem indexu cen průmyslových výrobců v průběhu roku, sazby z termínovaných vkladů po zdanění deflované růstem CPI v průběhu roku.

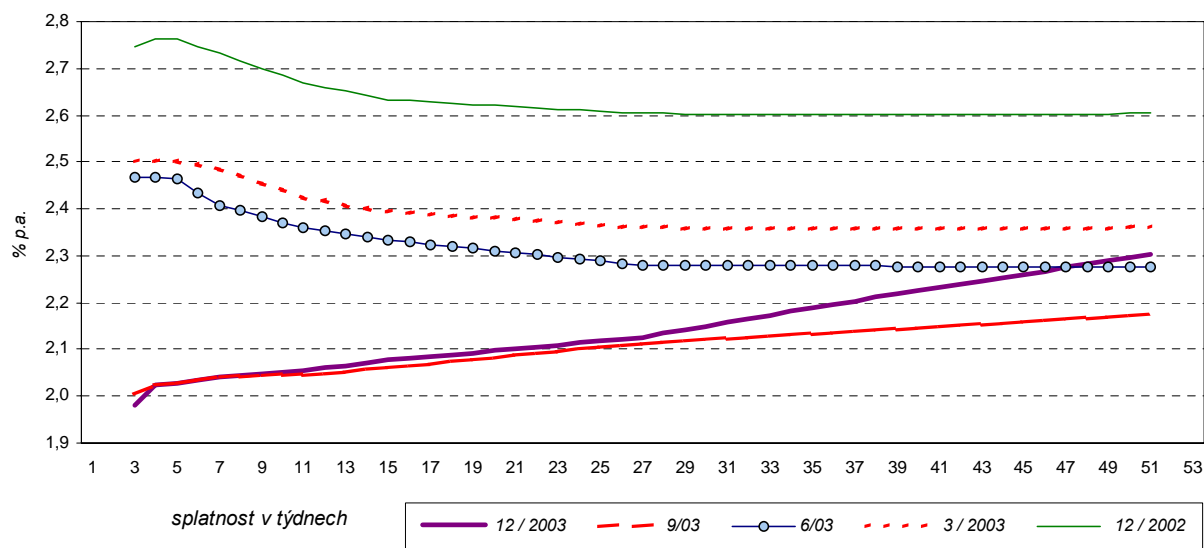
Graf 7.4: Krátkodobý úrokový diferencál

Graf 7.5: Dlouhodobý úrokový diferencál
(státní dluhopisy)

Graf 7.6: Výnosové křivky PRIBOR

Tabulka 8.1: Vládní sektor - příjmy

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
										<i>Předb.</i>	<i>Predikce</i>
Konsolidované příjmy vládního sektoru	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	578,4	634,4	665,3	709,3	743,9	780,7	851,1	906,8	976,2	1039
Celkové příjmy (včetně grantů)											
- státního rozpočtu ¹⁾	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	428,4	461,4	486,0	521,1	545,8	574,8	602,8	659,3	687,3	741
- zdravotních pojišťoven	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	73,6	87,1	95,7	104,8	112,5	117,7	132,3	136,0	146,2	152
- mimorozpočtových fondů	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	15,4	8,7	8,0	7,1	5,8	8,5	35,2	31,9	45,8	35
- územních samosprávných celků ²⁾	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	130,0	163,8	145,3	157,2	165,6	181,8	192,4	236,6	276,3	295
Daňové příjmy celkem	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	511,2	569,8	610,6	652,6	688,2	721,1	782,0	833,0	892,5	952
Daně na zboží a služby	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	173,6	196,2	211,3	216,5	240,3	247,6	255,5	265,4	281,7	300
- daň z přidané hodnoty	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	94,8	109,3	117,7	119,4	138,3	145,9	150,9	154,4	164,1	175
- spotřební daně	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	56,7	61,2	64,2	67,8	73,1	70,9	76,3	79,5	84,3	97
- clo	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	17,4	19,7	14,9	13,6	12,1	13,6	10,0	9,8	10,2	4
- ostatní ³⁾	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	4,7	6,1	14,5	15,7	16,7	17,2	18,3	21,7	23,0	23
Pojistné na sociální a zdravotní zabezpečení ⁴⁾	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	192,5	222,2	246,8	263,1	271,3	287,4	318,9	335,0	357,4	382
- státního rozpočtu	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	140,7	162,5	179,1	191,9	197,6	208,9	227,1	242,0	257,3	277
- zdravotních pojišťoven	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	58,9	68,2	76,6	80,2	84,0	89,0	102,3	104,5	112,8	118
Daně z příjmu, majetku a ostatní	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	145,1	150,5	152,6	173,0	176,6	186,1	207,6	232,7	253,4	270
- daň z příjmu fyzických osob	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	68,6	80,5	87,9	94,9	95,3	98,3	104,4	114,4	123,9	134
- daň z příjmu právnických osob	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	66,5	61,8	55,6	67,6	70,1	75,8	92,0	105,7	116,1	117
- daně z majetku a ostatní ⁵⁾	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	10,0	8,1	9,1	10,5	11,2	12,1	11,2	12,6	13,4	19
Nedaňové příjmy	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	61,7	57,3	45,5	47,0	46,7	48,9	56,7	60,1	62,0	48
Kapitálové příjmy	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	5,5	8,3	9,1	9,7	8,8	9,5	9,7	11,2	10,4	11
Dotace ze zahraničí	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,9	2,7	2,4	11,4	16
		x	x	x	x	x	456,4	290,4	89,3	471,4	139,7

Veškeré údaje v tomto oddíle jsou uspořádány podle metodiky GFS (Government Finance Statistics) Mezinárodního měnového fondu.

¹⁾ Po konzultaci s MMF byly v rámci metodiky GFS revidovány časové řady v souvislosti se zaklasifikováním prémie z emisí státních dluhopisů (pro rok 2004 již nejsou rozpočtovány). Tyto částky byly vyloučeny z příjmů státního rozpočtu a zároveň byly o stejné částky sníženy výdaje placených úroků. Od roku 2000 jsou zde zohledněny i operace Národního fondu (předstrukturální fondy EU).

²⁾ Územní samosprávné celky tvoří od roku 2001 obce a nově vzniklé kraje, do roku 2000 tato položka představuje obce a okresy (v letech 2001 a 2002 tvořily okresní úřady kapitolu státního rozpočtu, zanikly k 1. 1. 2003).

³⁾ Daně ze zvláštních služeb, poplatky a daně z vybraných činností a ostatní daně ze zboží a služeb – místní, správní a environmentální poplatky.

⁴⁾ Součtové údaje u daňových příjmů celkem a u pojistného na sociální zabezpečení jsou sníženy o část příspěvku zaměstnavatelů na sociální a zdravotní pojištění (zaměstnanců vládního sektoru), která podléhá konsolidaci.

⁵⁾ Ostatní daňové příjmy – např. zrušené daně z objemu mezd.

Prameny tohoto oddílu: MF ČR.

Tabulka 8.2: Vládní sektor – výdaje

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
										Předb.	Předikce
Konsolidované výdaje VS vč. čistých půjček ¹⁾	<i>mld. Kč</i>	573,6	638,7	685,1	737,5	755,0	842,7	903,3	918,6	1110,4	1178
	<i>předch.r.=100</i>	116,0	111,4	107,3	107,6	102,4	111,6	107,2	101,7	120,9	106,1
Konsolidované výdaje VS bez čistých půjček	<i>mld. Kč</i>	593,9	660,5	700,7	752,7	796,4	867,6	962,2	1060,2	1116,6	1196
	<i>předch.r.=100</i>	114,6	111,2	106,1	107,4	105,8	108,9	110,9	110,2	105,3	107,1
Celkové výdaje nekonsolidované (včetně položky čisté půjčky)											
- státního rozpočtu ²⁾	<i>mld. Kč</i>	431,8	466,7	503,5	546,8	580,6	626,6	669,5	705,2	795,2	851
	<i>předch.r.=100</i>	115,5	108,1	107,9	108,6	106,2	107,9	106,8	105,3	112,8	107,0
- zdravotních pojišťoven	<i>mld. Kč</i>	78,1	90,1	97,2	105,8	110,0	115,6	130,8	137,3	146,6	152
	<i>předch.r.=100</i>	116,0	115,4	107,8	108,9	104,0	105,1	113,2	104,9	106,8	103,9
- mimorozpočtových fondů	<i>mld. Kč</i>	2,7	-1,1	7,2	10,7	3,8	17,9	10,8	-8,3	66,1	58
	<i>předch.r.=100</i>	23,5	x	x	147,7	35,6	469,8	60,6	x	x	87,5
- územních samosprávných celků ³⁾	<i>mld. Kč</i>	132,3	171,1	150,1	155,7	147,1	184,3	203,6	240,9	281,8	301
	<i>předch.r.=100</i>	118,0	129,3	87,7	103,7	94,5	125,2	110,5	118,3	117,0	106,8
Nákup zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	123,9	139,8	140,7	152,3	166,7	179,6	183,8	208,6	206,1	214
	<i>předch.r.=100</i>	94,9	112,9	100,6	108,2	109,5	107,8	102,3	113,5	98,8	103,6
- mzdy, platy	<i>mld. Kč</i>	50,3	57,4	62,3	62,6	69,4	70,3	76,2	83,0	79,8	84
	<i>předch.r.=100</i>	103,5	114,1	108,5	100,6	110,8	101,2	108,5	108,9	96,2	105,1
- ostatní nákupy zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	73,6	82,5	78,4	89,6	97,2	109,3	107,5	125,5	126,2	130
	<i>předch.r.=100</i>	89,8	112,1	95,1	114,2	108,5	112,5	98,3	116,7	100,6	102,7
Transfery domácnostem a neziskovým org.	<i>mld. Kč</i>	241,3	278,2	316,8	345,0	371,1	399,1	433,6	464,6	488,4	504
	<i>předch.r.=100</i>	117,4	115,3	113,9	108,9	107,6	107,6	108,6	107,2	105,1	103,1
- zdravotních pojišťoven	<i>mld. Kč</i>	74,1	86,3	93,0	101,5	106,4	111,4	126,6	132,6	141,2	147
	<i>předch.r.=100</i>	117,2	116,4	107,8	109,1	104,8	104,8	113,7	104,7	106,5	103,8
- důchody (včetně transferů do zahraničí)	<i>mld. Kč</i>	109,8	127,6	151,1	166,1	177,9	186,9	201,1	212,6	226,0	232
	<i>předch.r.=100</i>	124,5	116,2	118,4	109,9	107,1	105,1	107,6	105,7	106,3	102,7
- ostatní ⁴⁾	<i>mld. Kč</i>	57,4	64,3	72,7	77,4	86,9	100,8	105,8	119,4	121,2	125
	<i>předch.r.=100</i>	105,9	112,1	113,1	106,4	112,2	116,1	104,9	112,9	101,4	103,2
Dotace podnikům a fin. institucím	<i>mld. Kč</i>	114,7	126,1	131,0	140,9	141,5	160,4	212,7	242,8	261,2	291
	<i>předch.r.=100</i>	136,7	109,9	103,9	107,5	100,4	113,4	132,6	114,2	107,6	111,3
- transformačním institucím (TI) ⁵⁾	<i>mld. Kč</i>	3,4	11,1	11,6	18,4	7,6	20,1	51,1	64,0	31,2	24
	<i>předch.r.=100</i>	x	323,5	104,5	158,4	41,4	264,9	253,7	125,2	48,8	78,1
- ostatní	<i>mld. Kč</i>	111,3	115,0	119,4	122,5	133,9	140,3	161,6	178,8	230,0	266
	<i>předch.r.=100</i>	132,6	103,4	103,8	102,6	109,3	104,8	115,2	110,7	128,6	115,8
Úroky	<i>mld. Kč</i>	16,6	16,3	20,7	21,3	19,5	20,9	20,1	15,7	21,3	30
	<i>předch.r.=100</i>	110,7	98,0	127,3	103,0	91,6	106,7	96,4	78,1	135,8	140,8
Kapitálové výdaje	<i>mld. Kč</i>	97,5	100,1	91,5	93,2	97,6	107,6	112,0	128,5	139,6	158
	<i>předch.r.=100</i>	117,2	102,6	91,4	101,9	104,7	110,2	104,2	114,7	108,7	113,3
Čisté půjčky	<i>mld. Kč</i>	-20,3	-21,8	-15,6	-15,2	-41,4	-24,9	-58,8	-141,6	-6,2	-18
	<i>předch.r.=100</i>	85,3	107,2	71,7	97,4	272,4	60,3	235,9	240,7	4,4	296,4
- z toho příjmy z privatizace (-) ⁶⁾	<i>mld. Kč</i>	-27,1	-25,7	-13,8	-15,5	-26,0	-20,5	-59,9	-126,6	-24,6	-26
	<i>předch.r.=100</i>	85,6	94,6	53,9	111,6	168,4	78,9	291,6	211,4	19,4	106,0

¹⁾ čisté půjčky = poskytnuté půjčky minus splátky půjček, jedná se o příjmové a výdajové operace spojené se změnou stavu majetkových účastí státu a dalšího finančního majetku: nákup a prodej akcií a majetkových podílů (privatizační příjmy), splátky dříve poskytnutých vládních půjček, realizace státních záruk za předpokladu jejich budoucího opětovného splacení apod.

²⁾ Viz pozn. ¹⁾ u tab. 8.1.

³⁾ Viz pozn. ²⁾ u tab. 8.1.

⁴⁾ Dávky státní sociální podpory, nemocenské dávky, podpory v nezaměstnanosti a ostatní transfery obyvatelstvu a neziskovým organizacím.

⁵⁾ Dotace transformačním institucím zahrnují úhrady ztrát ČKA/KoB a dotace z FNM pro finanční skupinu ČKA/KoB a Českou inkasní.

⁶⁾ Příjmy z privatizace se v metodice GFS uvádějí jako položka snižující výdaje.

Tabulka 8.3: Vládní sektor - saldo a dluh

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
										<i>Předb.</i>	<i>Předikce</i>
Konsolidované saldo VS vč. čistých půjček	<i>mld. Kč</i>	4,8	-4,3	-19,8	-28,2	-11,1	-62,0	-52,2	-11,7	-134,2	-138,9
Konsolidované saldo VS bez čistých půjček	<i>mld. Kč</i>	-15,5	-26,0	-35,4	-43,3	-52,5	-86,9	-111,0	-153,4	-140,4	-157,3
Celkové saldo¹⁾											
- státního rozpočtu	<i>mld. Kč</i>	-3,4	-5,4	-17,5	-25,6	-34,8	-51,8	-66,7	-45,9	-107,8	-109,8
- zdravotních pojišťoven	<i>mld. Kč</i>	-4,5	-3,0	-1,5	-1,1	2,5	2,1	1,4	-1,2	-0,3	-0,3
- mimorozpočtových fondů	<i>mld. Kč</i>	12,7	9,8	0,8	-3,6	2,0	-9,4	24,3	40,2	-20,3	-22,7
- územních samosprávných celků	<i>mld. Kč</i>	-2,3	-7,3	-4,8	1,5	18,5	-2,5	-11,2	-4,3	-5,5	-6,3
Konsolidovaný dluh vládního sektoru²⁾	<i>mld. Kč</i>	210,9	206,7	217,5	240,0	275,2	332,4	404,5	444,5	554,3	694,8
	<i>předch.r.=100</i>	101,5	98,0	105,2	110,3	114,7	120,8	121,7	109,9	124,7	125,4
- státní dluh	<i>mld. Kč</i>	154,4	161,6	172,2	193,6	226,8	287,4	342,5	392,9	493,2	606,7
	<i>předch.r.=100</i>	95,5	104,7	106,6	112,4	117,1	126,7	119,1	114,7	125,5	123,0
- dluh zdravotních pojišťoven	<i>mld. Kč</i>	0,4	1,2	2,4	1,7	1,2	0,7	0,5	0,4	0,3	0,2
	<i>předch.r.=100</i>	45,1	325,8	204,6	70,8	68,5	61,9	64,8	79,2	78,4	72,1
- dluh mimorozpočtových fondů	<i>mld. Kč</i>	40,2	22,5	17,2	15,0	16,6	14,3	22,4	3,2	1,8	13,3
	<i>předch.r.=100</i>	122,4	56,2	76,3	87,2	110,7	85,9	157,2	14,1	55,5	758,3
- dluh územních samosprávných celků	<i>mld. Kč</i>	19,9	28,1	34,4	39,2	40,3	41,4	49,0	56,7	71,3	82,7
	<i>předch.r.=100</i>	144,8	140,8	122,6	114,0	102,8	102,8	118,2	115,8	125,8	116,0
- domácí	<i>mld. Kč</i>	133,9	137,4	141,7	175,4	215,1	269,8	373,5	407,8	.	.
	<i>předch.r.=100</i>	106,0	102,6	103,2	123,8	122,6	125,4	138,4	109,2	.	.
- zahraniční	<i>mld. Kč</i>	61,0	57,2	49,6	33,9	28,7	29,8	31,0	36,7	.	.
	<i>předch.r.=100</i>	88,4	93,7	86,8	68,3	84,7	104,0	103,9	118,3	.	.
- neidentifikováno ³⁾	<i>mld. Kč</i>	16,0	12,2	26,2	30,7	31,4	32,8	0,0	0,0	.	.

¹⁾ Konsolidované saldo veřejných rozpočtů se liší od součtu sald jednotlivých složek. Příčinou jsou půjčky v rámci vládního sektoru, které jsou zaúčtovány jako výdaj věřitelské složky a financování dlužnické složky veřejných rozpočtů.

²⁾ Hrubý vládní dluh nezahrnuje nepřímé závazky státu a územně samosprávných celků.

³⁾ Část dluhu územně samosprávných celků.

Tabulka 8.4: Vládní sektor - poměrové ukazatele

v % HDP

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
										<i>Předb.</i>	<i>Předikce</i>
Konsolidovaná daňová kvóta ¹⁾	%	37,0	36,4	36,3	35,5	36,2	36,3	36,0	36,6	37,1	37,4
Daně na zboží a služby	%	12,6	12,5	12,6	11,8	12,6	12,5	11,7	11,7	11,7	11,8
Pojistné na sociální zabezpečení	%	13,9	14,2	14,7	14,3	14,3	14,5	14,7	14,7	14,9	15,0
Daně z příjmu, majetku a ostatní	%	10,5	9,6	9,1	9,4	9,3	9,4	9,5	10,2	10,5	10,6
Výdaje vládního sektoru vč. čistých půjček	%	41,5	40,8	40,8	40,1	39,7	42,5	41,5	40,4	46,2	46,3
Výdaje vládního sektoru bez čistých půjček	%	43,0	42,1	41,7	40,9	41,9	43,7	44,2	46,6	46,4	47,0
Transfery domácnostem a neziskovým org.	%	17,5	17,8	18,9	18,8	19,5	20,1	19,9	20,4	20,3	19,8
Saldo vládního sektoru vč. čistých půjček	%	0,3	-0,3	-1,2	-1,5	-0,6	-3,1	-2,4	-0,5	-5,6	-5,5
Saldo vládního sektoru bez čistých půjček	%	-1,1	-1,7	-2,1	-2,4	-2,8	-4,4	-5,1	-6,7	-5,8	-6,2
Saldo VS bez čistých půjček a dotací TI	%	-0,9	-1,0	-1,4	-1,4	-2,4	-3,4	-2,8	-3,9	-4,5	-5,2
Úroky	%	1,2	1,0	1,2	1,2	1,0	1,1	0,9	0,7	0,9	1,2
Primární saldo VS očištěné o čisté půjčky a dotace TI	%	0,3	0,1	-0,2	-0,2	-1,3	-2,3	-1,8	-3,2	-3,7	-4,0
Cyklická složka	%	0,7	1,1	0,2	-0,5	-0,7	-0,2	0,0	-0,1	0,0	0,1
Cyklicky očištěné primární saldo	%	-0,3	-1,1	-0,4	0,3	-0,6	-2,1	-1,9	-3,1	-3,7	-4,1
Konsolidovaný dluh vládního sektoru	%	15,3	13,2	12,9	13,0	14,5	16,7	18,6	19,5	23,0	27,3

¹⁾ Jedná se o daňovou kvótu podle metodiky GFS s konsolidací pojistného na sociální a zdravotní pojištění hrazené vládním sektorem jako zaměstnavatelem.

Tabulka 8.5: Rok vzniku a rok úhrady ztrát KOB/ČKA hrazených ze státního rozpočtu

		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
								<i>Předb.</i>	<i>Predikce</i>
ztráta za rok 1996	<i>ml. Kč</i>	5,1							
ztráta za rok 1997	<i>ml. Kč</i>		10,4						
ztráta za rok 1998	<i>ml. Kč</i>				14,4				
ztráta za rok 1999 - 1. část	<i>ml. Kč</i>					24,0			
ztráta za rok 1999 - 2. část	<i>ml. Kč</i>						12,1		
ztráta za rok 2000	<i>ml. Kč</i>					3,6			
ztráta za rok 2001 - 1. část	<i>ml. Kč</i>						33,2		
ztráta za rok 2001 - 2. část	<i>ml. Kč</i>							18,6	
ztráta za rok 2002 - část	<i>ml. Kč</i>								19,0
Celkem	<i>ml. Kč</i>	5,1	10,4	0,0	14,4	27,6	45,3	18,6	19,0

Pramen: ČKA, MF

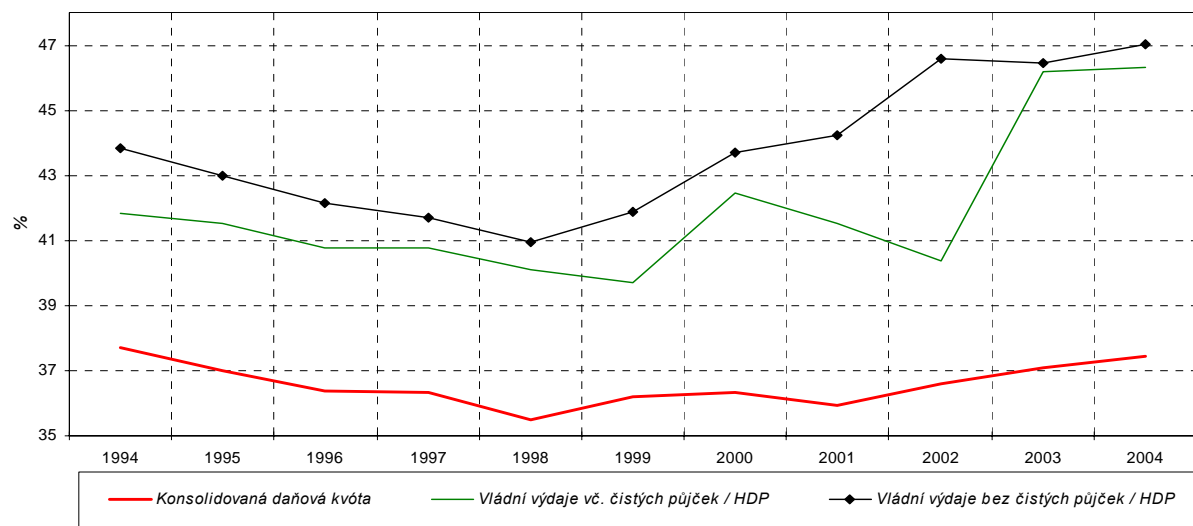
Tabulka 8.6: Vládní deficit a vládní dluh podle Maastrichtu (v % HDP)

Vládní dluh blíží se dluhu podle Maastrichtu – nekonsolidovaný, včetně nesplacených úroků.

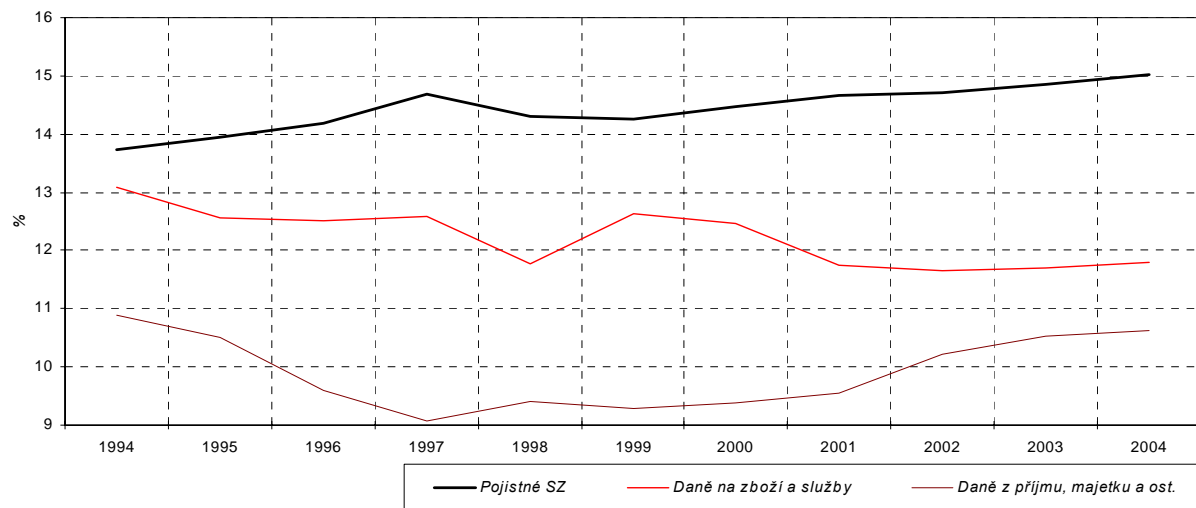
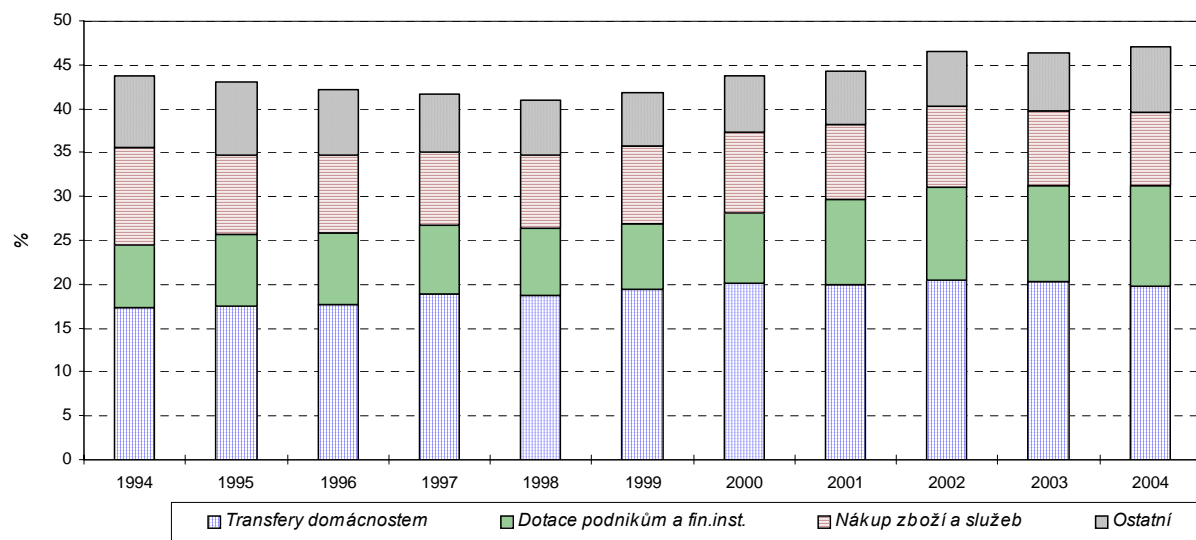
		1995	1996	1997	1998	1999	2000
deficit	%	12,3	1,9	2,4	4,5	3,7	4,0
dluh	%	15,9	13,8	13,3	13,6	14,9	17,3

Pozn.: Údaje za rok 2001 nejsou k dispozici.

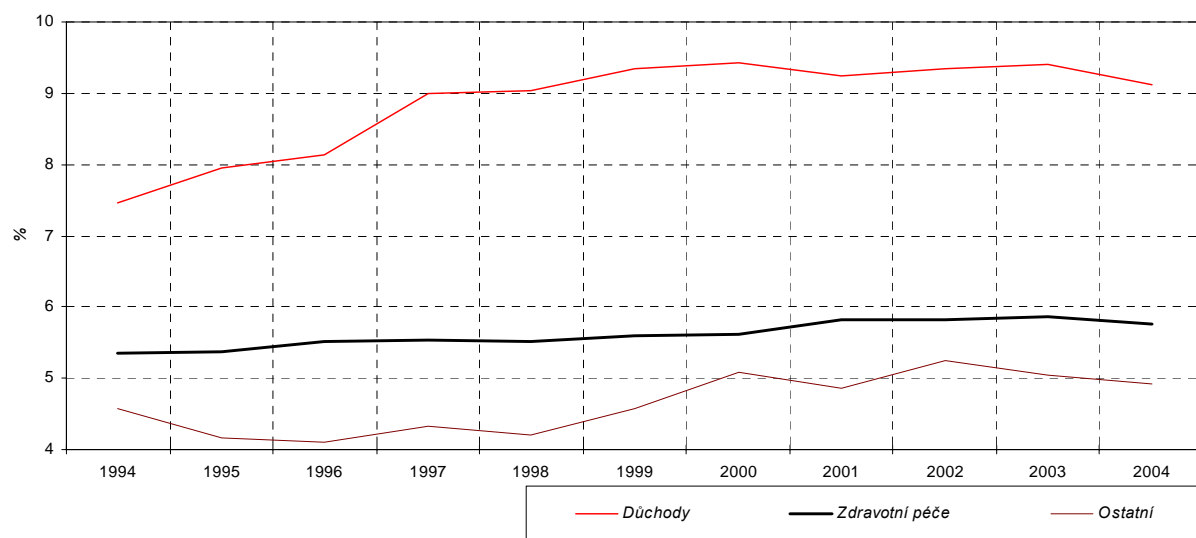
Graf 8.1: Konsolidovaná daňová kvóta a podíl vládních výdajů na HDP

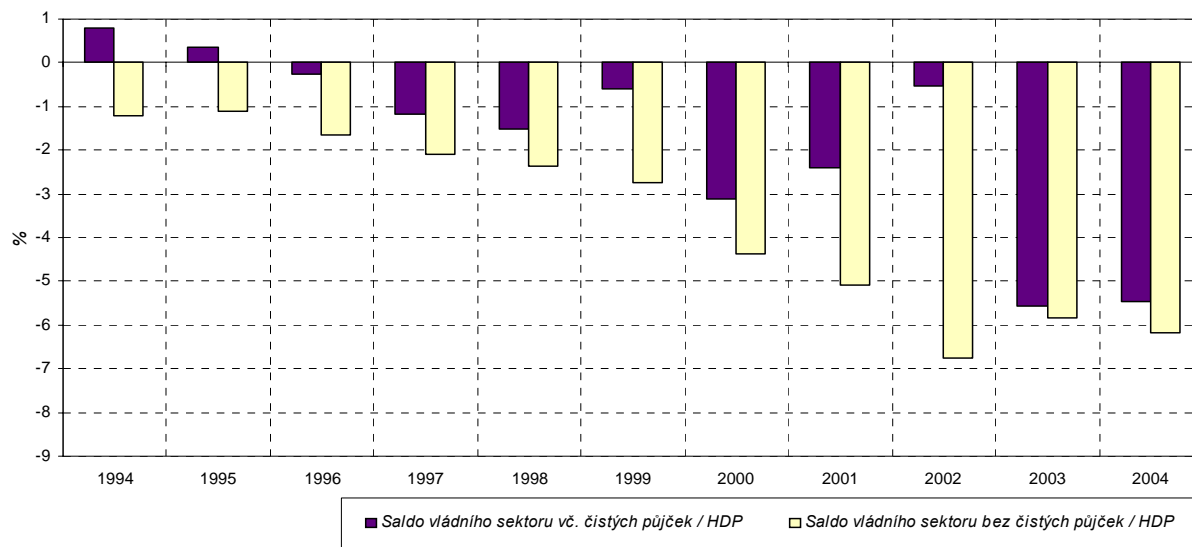
Graf 8.2: Podíl výnosu daní na HDP

Graf 8.3: Podíl konsolidovaných výdajů vládního sektoru na HDP
výdaje bez zahrnutí čistých půjček / HDP

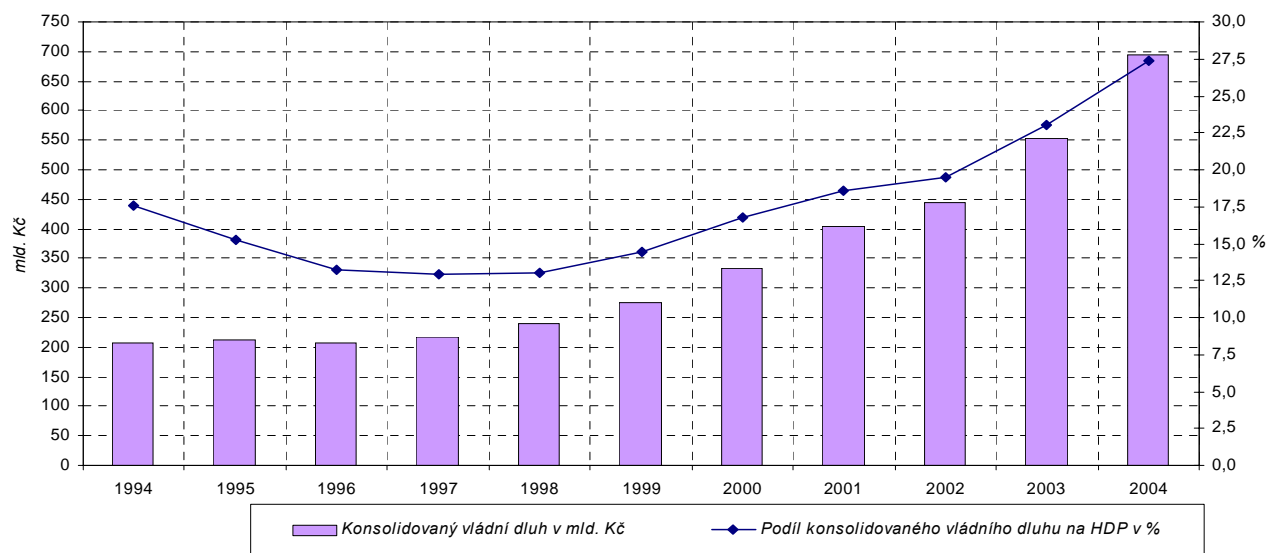
Graf 8.4: Podíl transferů domácnostem na HDP

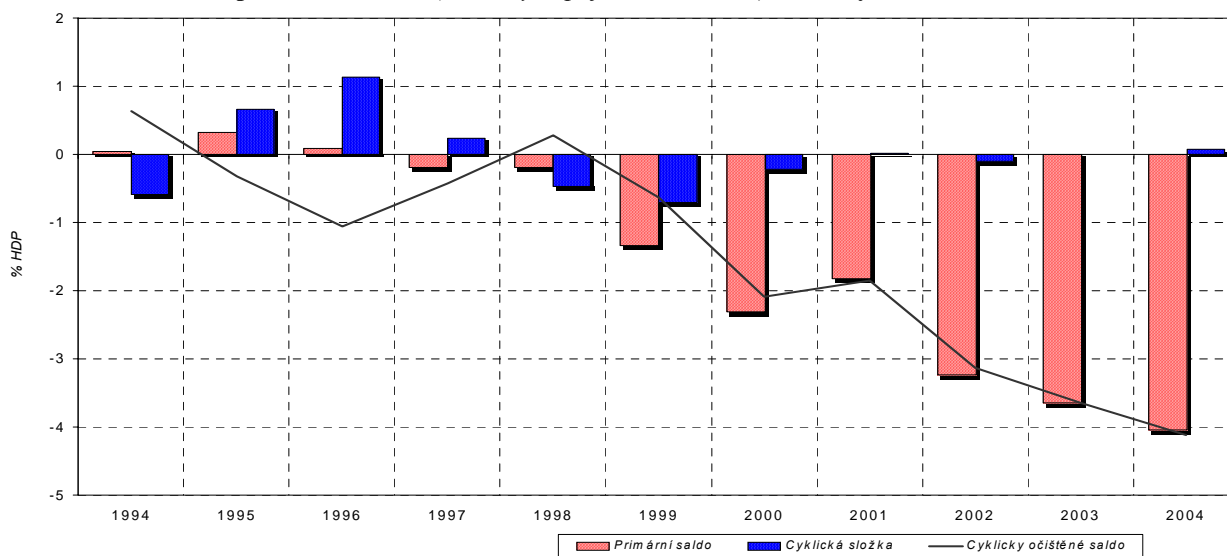
Graf 8.5: Podíl salda vládního sektoru na HDP

Graf 8.6: Konsolidovaný vládní dluh

Graf 8.7: Očištění primární bilance (bez čistých půjček a dotací TI) o vliv cyklu

Tabulka 9.1: **Hrubý domácí produkt** – roční
růst ve stálých cenách - v %

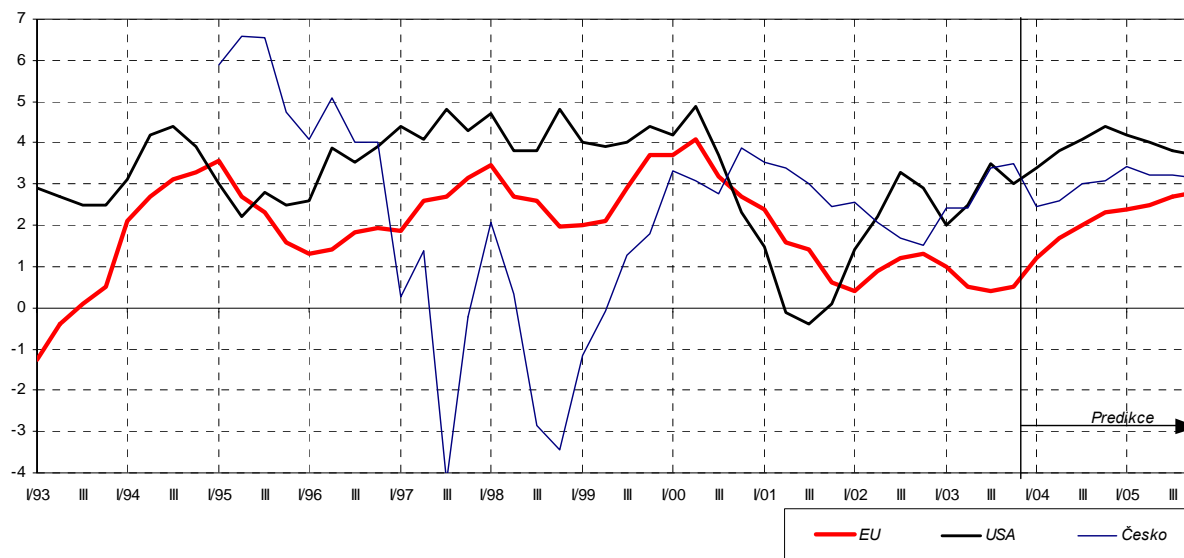
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003 Odhad	2004 Predikce	2005 Výhled
EU-15	1,6	2,5	2,9	2,8	3,7	1,7	1,1	0,6	1,7	2,5
Německo	0,8	1,4	1,7	1,9	3,1	1,0	0,2	0,0	1,4	2,2
Francie	1,1	1,9	3,6	3,2	4,2	2,1	1,2	0,2	1,7	2,5
Británie	2,7	3,3	3,1	2,8	3,8	2,1	1,7	1,9	2,5	2,9
Rakousko	2,0	1,6	3,9	2,7	3,4	0,8	1,1	0,6	1,5	2,4
USA	3,6	4,4	4,3	4,1	3,8	0,3	2,4	2,8	4,0	3,9
Japonsko	3,5	1,8	-1,1	0,1	2,8	0,4	0,2	2,5	1,9	1,8
Maďarsko	1,3	4,6	4,9	4,2	5,2	3,8	3,3	2,7	3,2	3,8
Polsko	6,0	6,8	4,8	4,1	4,0	1,0	1,4	3,4	3,6	4,4
Slovensko	5,8	5,6	4,0	1,3	2,2	3,3	4,4	4,0	4,1	3,8
Česko	4,3	-0,8	-1,0	0,5	3,3	3,1	2,0	2,9	2,8	3,2

Prameny: Main Economic Indicators, OECD, CESTAT – statistical bulletin, odhad MF, The Economist

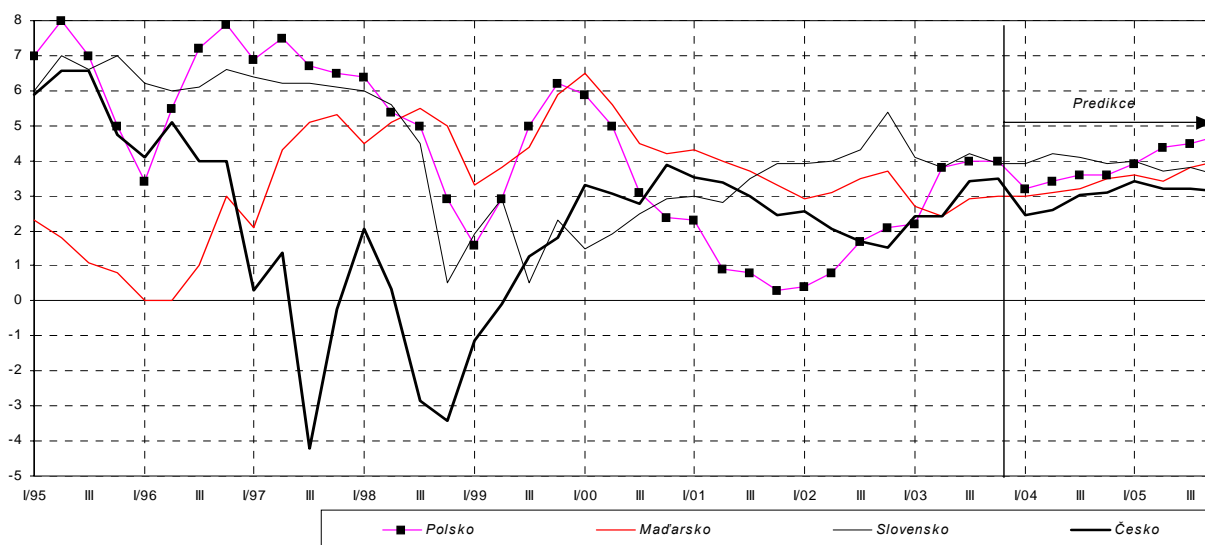
Tabulka 9.2: **Hrubý domácí produkt** – čtvrtletní
růst ve stálých cenách proti stejnému období předchozího roku - v %

	Q1	2002				Q1	Q2	Q3	Q4 Odhad
		Q2	Q3	Q4					
EU-15	0,4	0,9	1,2	1,3	1,0	0,5	0,4	0,5	
Německo	-0,1	0,1	0,4	0,5	0,1	-0,3	-0,2	0,2	
Francie	0,8	1,5	1,3	1,3	0,7	-0,4	-0,2	0,2	
Británie	1,0	1,3	2,3	2,3	2,1	1,8	2,0	1,8	
Rakousko	0,3	1,2	1,3	1,4	0,8	0,7	0,3	0,6	
USA	1,4	2,2	3,3	2,9	2,0	2,5	3,5	3,0	
Japonsko	-2,8	-0,5	1,5	2,5	2,9	3,0	2,3	1,9	
Maďarsko	2,9	3,1	3,5	3,7	2,7	2,4	2,9	3,0	
Polsko	0,4	0,8	1,7	2,1	2,2	3,8	4,0	4,0	
Slovensko	3,9	4,0	4,3	5,4	4,1	3,8	4,2	3,9	
Česko	2,6	2,1	1,7	1,5	2,4	2,4	3,4	3,5	

Graf 9.1: **Hrubý domácí produkt**
přírůstek proti stejnému období předchozího roku v %

Graf 9.2: **Hrubý domácí produkt** – vybrané tranzitivní země
přírůstek proti stejnému období předchozího roku - v %

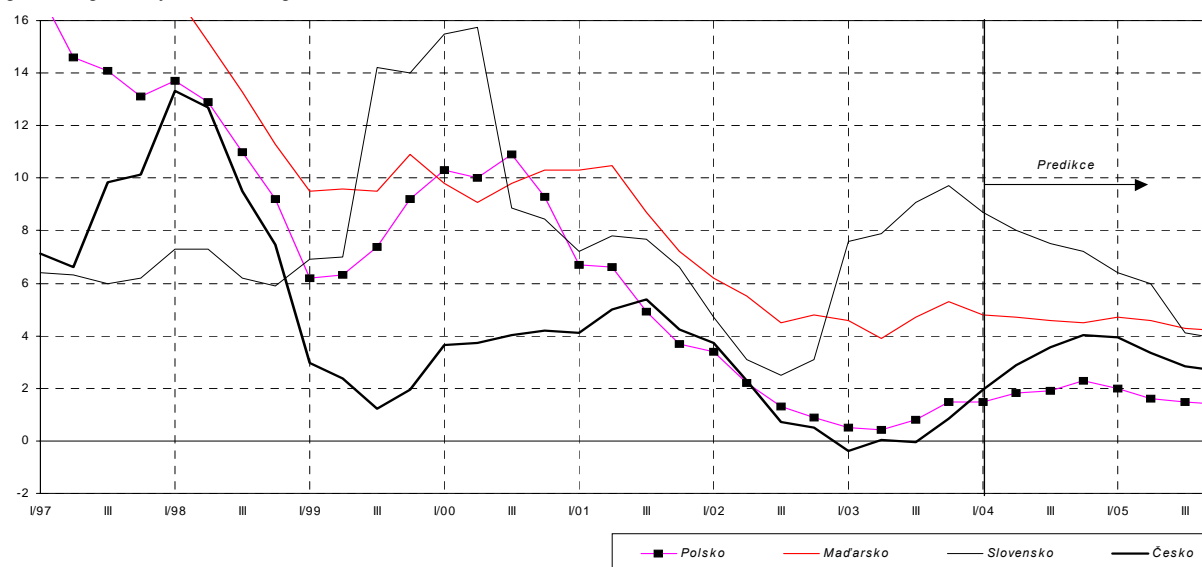

Tabulka 9.3: **Spotřebitelské ceny** – roční
průměrná roční míra inflace ze spotřebitelských cen - v %

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003 Odhad	2004 Predikce	2005 Predikce
EU-15	2,5	2,1	1,8	1,3	2,5	2,6	2,3	2,1	1,7	1,6
Německo	1,4	1,9	0,9	0,6	1,9	2,5	1,3	1,1	1,0	0,7
Francie	2,0	1,2	0,8	0,5	1,7	1,7	1,9	2,1	1,6	1,5
Británie	2,4	3,1	3,4	1,6	2,9	1,8	1,6	2,8	2,5	2,6
Rakousko	1,5	1,3	0,9	0,6	2,4	2,6	1,8	1,3	1,1	1,1
USA	2,9	2,3	1,6	2,2	3,4	2,9	1,5	2,3	1,8	1,9
Japonsko	0,1	1,7	0,7	-0,3	-0,7	-0,7	-0,9	-0,2	-0,2	-0,1
Maďarsko	23,5	18,3	14,2	10,0	9,8	9,2	5,3	4,5	4,7	4,5
Polsko	19,9	14,9	11,6	7,3	10,1	5,5	1,9	0,8	1,9	1,6
Slovensko	5,8	6,1	6,7	10,6	12,1	7,3	3,3	8,6	7,9	5,1
Česko	8,8	8,4	10,7	2,1	3,9	4,7	1,8	0,1	3,1	3,2

Prameny: Main Economic Indicators, OECD, The Economist, CESTAT – statistical bulletin, odhad MF

Graf 9.3: **Spotřebitelské ceny** – vybrané tranzitivní země
přírůstek proti stejnému období předchozího roku - v %

Tabulka 9.4: Světové ceny komodit – roční

		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
										<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	20,45	19,12	12,72	17,70	28,31	24,41	25,01	28,8	27,8	25,5
	<i>předch.r.=100</i>	119,9	93,5	66,5	139,2	159,9	86,2	102,4	115,3	96,3	91,9
Index NFC^{*)} (USD)	<i>1995=100</i>	98,2	95,2	81,6	76,1	79,5	76,3	76,7	82,2	86,8	86,1
	<i>předch.r.=100</i>	98,2	96,9	85,7	93,3	104,5	96,0	100,5	107,2	105,6	99,3

^{*)} NFC – Nonfuel commodities (suroviny mimo palivových)

Tabulka 9.5: Světové ceny komodit – čtvrtletní
ceny okamžitého dodání

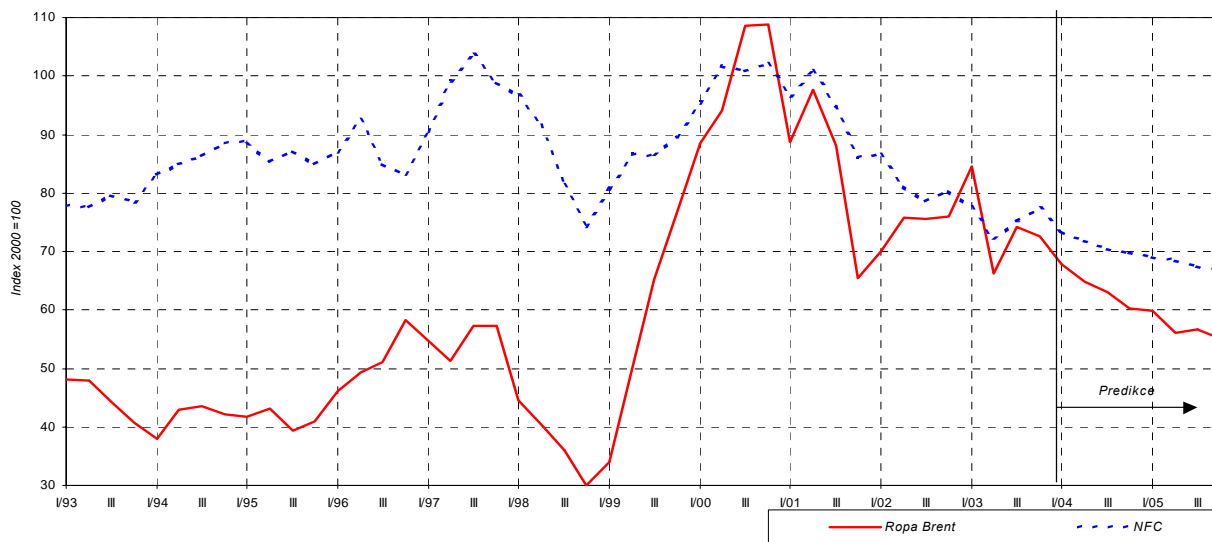
		2002				2003			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	21,16	25,07	26,91	26,90	31,40	26,10	28,4	29,4
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	82,0	92,0	106,6	139,1	148,4	104,1	105,5	109,3
Index NFC (USD)	<i>1995=100</i>	73,27	75,06	78,40	79,90	80,70	79,50	80,6	87,8
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	93,0	95,3	103,1	111,9	110,1	105,9	102,8	109,9

Prameny: IMF – Financial Statistics, odhad MF

Graf 9.4: Cena ropy

Graf 9.5: Korunové indexy světových cen komodit

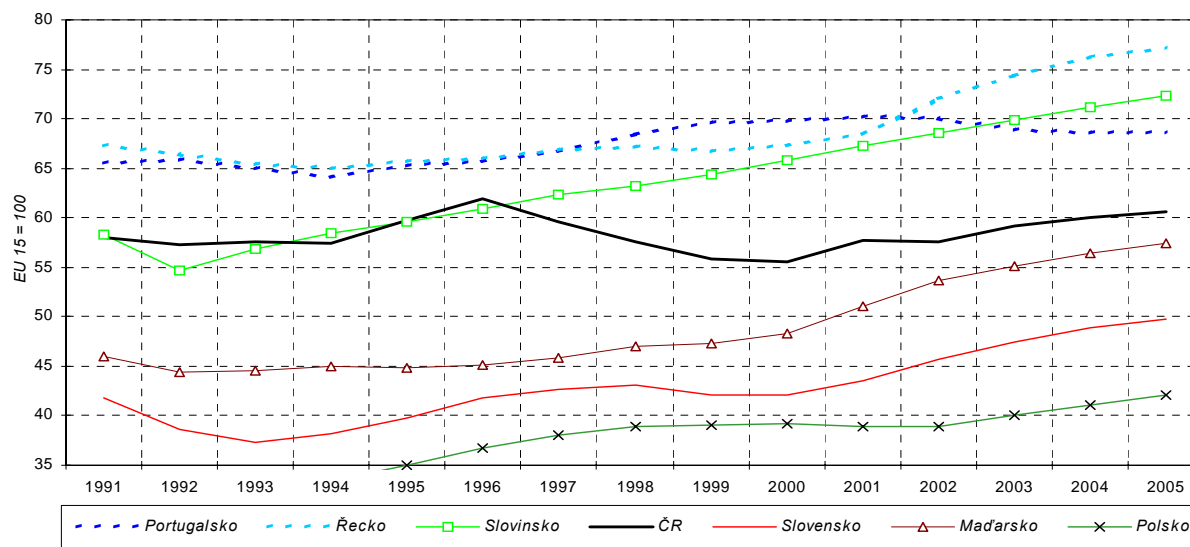
Tabulka 10.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly
založeno na výsledcích srovnávacího projektu za rok 1999 a odhadech OECD

		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
						Předb.	Předb.	Předb.	Odhad	Predikce	Výhled
USA	USD	29 400	31 000	32 500	34 000	35 700	35 300	36 200	37 300	38 900	40 400
	EU 15 = 100	141	143	144	144	145	138	138	140	142	143
Německo	USD	22 200	22 700	23 400	24 400	25 200	25 800	26 200	26 500	27 100	27 900
	EU 15 = 100	107	105	104	103	102	101	100	99	99	99
Rakousko	USD	23 500	24 100	25 100	26 200	27 600	27 900	28 400	28 900	29 600	30 600
	EU 15 = 100	113	111	111	111	112	109	108	108	108	109
Francie	USD	22 000	23 000	24 100	24 900	26 000	27 300	28 000	28 300	29 000	29 900
	EU 15 = 100	106	106	107	106	106	107	107	106	106	106
Britanie	USD	20 900	22 300	23 300	24 000	25 300	26 700	28 100	28 900	29 900	31 000
	EU 15 = 100	100	103	103	102	103	105	107	108	109	110
Španělsko	USD	16 400	17 200	18 200	19 500	20 300	21 300	22 400	23 000	23 800	24 600
	EU 15 = 100	79	79	81	83	83	83	85	86	87	87
Portugalsko	USD	13 700	14 500	15 400	16 400	17 100	17 900	18 400	18 400	18 700	19 300
	EU 15 = 100	66	67	68	70	70	70	70	69	69	69
Řecko	USD	13 700	14 500	15 100	15 700	16 500	17 500	18 900	19 800	20 800	21 700
	EU 15 = 100	66	67	67	67	67	68	72	74	76	77
Slovinsko	USD	12 700	13 500	14 300	15 100	16 200	17 200	18 000	18 600	19 400	20 400
	EU 15 = 100	61	62	63	64	66	67	69	70	71	72
Česko	USD	12 900	12 900	13 000	13 100	13 700	14 800	15 100	15 800	16 400	17 100
	EU 15 = 100	62	60	58	56	56	58	58	59	60	61
Slovensko	USD	8 700	9 300	9 700	9 900	10 400	11 100	12 000	12 700	13 300	14 000
	EU 15 = 100	42	43	43	42	42	44	46	47	49	50
Maďarsko	USD	9 400	10 000	10 600	11 100	11 900	13 000	14 100	14 700	15 400	16 200
	EU 15 = 100	45	46	47	47	48	51	54	55	56	57
Polsko	USD	7 700	8 300	8 800	9 200	9 600	10 000	10 200	10 700	11 200	11 800
	EU 15 = 100	37	38	39	39	39	39	39	40	41	42

Paritou kupní síly je takový poměr mezi měnami, který vyjadřuje schopnost zakoupit stejný soubor statků v obou zemích. Zjišťuje se ve 3-letých intervalech (naposledy 1999), v mezidobí mezi zjišťováními se používá interpolačních a extrapolacních metod na bázi reálných směnných kurzů.

Prameny: OECD, IMF, propočty MF ČR

Graf 10.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly

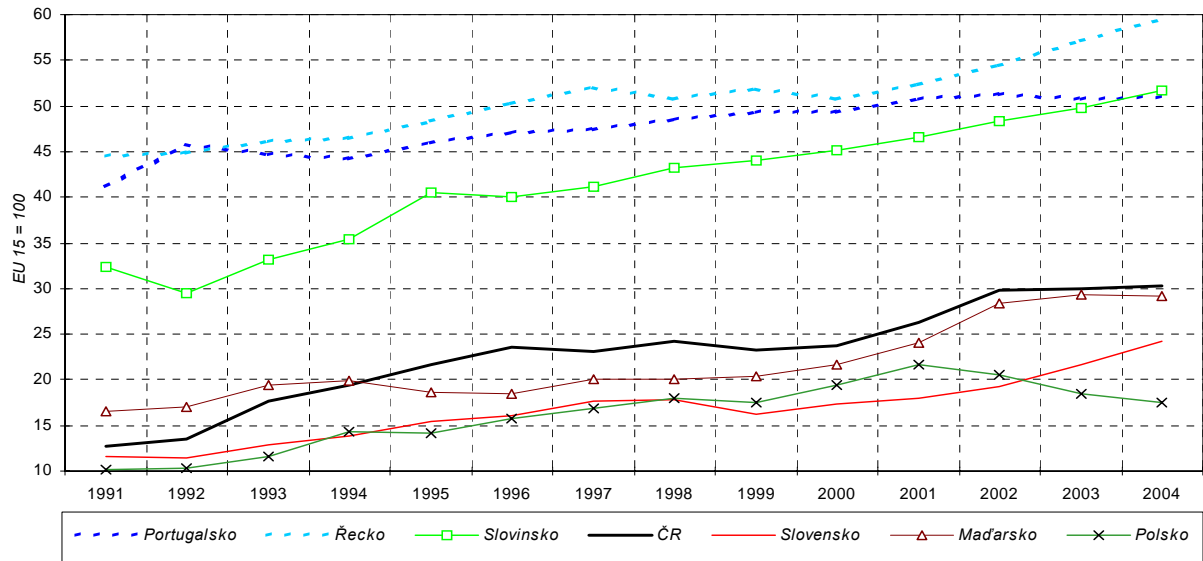

Tabulka 10.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného směnného kurzu

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
							<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>
USA	<i>USD</i>	28 100	29 400	31 000	32 500	34 000	35 700	35 300	36 200	37 300	38 900
	<i>EU 15 = 100</i>	121	124	140	142	148	169	167	158	133	119
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	87	88	98	99	103	117	121	115	95	84
Německo	<i>USD</i>	30 100	29 100	25 700	26 100	26 000	23 100	22 800	24 300	29 300	34 000
	<i>EU 15 = 100</i>	129	123	116	114	113	109	108	106	105	104
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	121	115	111	110	110	107	107	107	106	105
Rakousko	<i>USD</i>	29 200	28 700	25 500	26 200	26 000	23 500	23 300	25 100	30 700	35 400
	<i>EU 15 = 100</i>	126	121	115	115	113	112	111	110	110	109
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	112	108	103	103	102	100	101	102	101	100
Francie	<i>USD</i>	26 900	26 800	24 200	24 900	24 600	22 200	22 300	24 100	29 000	33 600
	<i>EU 15 = 100</i>	115	113	109	109	107	105	106	105	104	103
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	109	107	102	102	101	100	99	99	98	97
Britanie	<i>USD</i>	19 600	20 500	22 800	24 400	25 000	24 600	24 300	26 600	30 000	35 400
	<i>EU 15 = 100</i>	84	87	103	107	109	117	115	116	107	109
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	85	86	100	103	107	113	110	109	99	99
Španělsko	<i>USD</i>	14 900	15 500	14 300	14 900	15 200	14 100	14 500	16 200	20 300	24 300
	<i>EU 15 = 100</i>	64	66	64	65	66	67	69	71	73	74
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	82	83	81	81	80	81	82	83	84	86
Portugalsko	<i>USD</i>	10 700	11 100	10 500	11 100	11 300	10 400	10 700	11 700	14 200	16 600
	<i>EU 15 = 100</i>	46	47	47	48	49	49	51	51	51	51
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	70	72	71	71	71	71	72	73	74	74
Řecko	<i>USD</i>	11 300	11 900	11 600	11 600	11 900	10 700	11 000	12 500	16 000	19 400
	<i>EU 15 = 100</i>	48	50	52	51	52	51	52	54	57	60
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	74	76	78	76	78	75	76	76	77	78
Slovinsko	<i>USD</i>	9 400	9 500	9 100	9 900	10 100	9 500	9 800	11 100	13 900	16 900
	<i>EU 15 = 100</i>	41	40	41	43	44	45	47	48	50	52
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	68	66	66	68	68	69	69	70	71	73
Česko	<i>USD</i>	5 000	5 600	5 100	5 500	5 300	5 000	5 600	6 800	8 400	9 900
	<i>EU 15 = 100</i>	22	24	23	24	23	24	26	30	30	30
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	36	38	39	42	42	43	46	52	51	51
Slovensko	<i>USD</i>	3 600	3 800	3 900	4 100	3 700	3 700	3 800	4 400	6 100	7 900
	<i>EU 15 = 100</i>	15	16	18	18	16	17	18	19	22	24
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	39	39	41	41	39	41	41	42	46	49
Maďarsko	<i>USD</i>	4 300	4 400	4 400	4 600	4 700	4 600	5 100	6 500	8 200	9 500
	<i>EU 15 = 100</i>	19	19	20	20	20	22	24	28	29	29
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	42	41	44	43	43	45	47	53	53	52
Polsko	<i>USD</i>	3 300	3 700	3 700	4 100	4 000	4 100	4 600	4 700	5 200	5 700
	<i>EU 15 = 100</i>	14	16	17	18	17	19	22	21	18	18
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	40	43	44	46	45	49	56	53	46	43

Index cenové hladiny je podíl směnného kurzu a parity kupní síly mezi měnami.

Graf 10.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného směnného kurzu

Graf 10.3: Komparativní cenová hladina HDP

